

***Järjen on nyt mentävä vihdoin susiongelman
hoidossa edelle tai muuten hukka meidät perii***

Retoriset keinot ja argumentaatio susia käsittelevissä mielipidekirjoituksissa

Heidi Kortelahti

Pro gradu -tutkielma

Kielen oppimisen ja opettamisen tutkinto-ohjelma, suomen kieli

Kieli- ja käännöstieteiden laitos

Humanistinen tiedekunta

Turun yliopisto

Huhtikuu 2023

Turun yliopiston laatu järjestelmän mukaisesti tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu

Turnitin OriginalityCheck -järjestelmällä.

Pro gradu -tutkielma

Kielen oppimisen ja opettamisen tutkinto-ohjelma, suomen kieli

Heidi Kortelahti

***Järjen on nyt mentävä vihdoin susiongelman hoidossa edelle tai muuten hukka meidät perii* – Retoriset keinot ja argumentaatio susia käsittelevissä mielipidekirjoituksissa.**

Sivumäärät: Tutkielma: 63, Liitteet: 8

Tutkielman tavoitteena on kartoittaa susiaiheisissa mielipidekirjoituksissa esiintyviä asenteita ja mielipiteitä susista sekä kannanhoidollisesta metsästyksestä hyödyntäen retorista diskurssianalyysia ja argumentaatiota. Susikeskustelu on usein kärjistynyttä ja siitä on havaittavista kaksi puolta: sudesta joko pidetään tai sutta vihataan. Tarkastelen mielipidekirjoituksia eri sanomalehdistä saadakseni selville, millaisin retorisin keinoin suteen kohdistuvia asenteita rakennetaan ja kuinka niitä perustellaan. Pohdin myös alueellista vaikutusta sekä vastakkainasettelua eriävien mielipiteiden välillä.

Tutkimus kuuluu diskurssianalyysin piiriin. Keinoinani käytän retoriikkaa – erityisesti retorisia keinoja – sekä argumentaatiota. Retorisista keinoista eniten asenteiden perusteluun käytettiin vastakkainasettelua, takausta ja kategorisointia. Susivastaisissa mielipidekirjoituksissa susi koettiin usein uhkaavana ja arvaamattomana sekä vieraana. Sutta ei koettu suomalaisena tai suomalaiseen luontoon kuuluvana, vaan tunkeilevana Venäjältä tulevana petona.

Susimyönteisissä mielipidekirjoituksissa susi koettiin osana suomalaista luontoa, arkana ja uteliaana eläimenä. Susikeskustelu puolestaan koettiin kärjistyneenä vihapuheena ja pelkoa lietsovana. Keskeisenä tuloksena nousi myös vastakkainasettelu maaseudun ja kaupungin sekä tieteen ja maalaisjärjen välillä.

Keskeisenä teemana nousee kummankin tahon epäluottamus ja ymmärtämättömyys toisiaan kohtaan. Ajattelu sekä toisesta että susista on kärjistynyttä ja mustavalkoista. Oma kanta polarisoidaan helposti toisen kantaan. Vastustajan mielipidettä väritetään negatiiviseksi, jotta oma mielipide saataisiin näyttämään paremmalta. Susiin liittyy paljon joko epäluottamusta tai vahvaa luottamusta. Kannanhoidollinen metsästys puolestaan koetaan joko ihmisten pelastuksena tai suden tuhona.

Tutkimus paljasti asenteita ja syitä asenteiden takana. Jatkossa aihe hyötyisi tutkimuksesta, jossa keskitytään vielä tarkemmin asenteiden sekä vahvan polarisoinnin syihin. Myös alueellisten erojen tarkkailu sanomalehtien kautta toisi uutta tietoa ja ymmärrystä keskustelun kärjistyneisyydestä.

Avainsanat: Susikeskustelu, argumentaatio, retoriikka, diskurssianalyysi, argumentaatioanalyysi, retoriset keinot, mielipidekirjoitus

Sisällysluettelo

1	Johdanto	5
1.1	Tutkimuksen lähtökohdat, taustat ja tavoitteet	5
1.2	Aikaisempi tutkimus ja keskeiset käsitteet	6
1.3	Tutkimusaineisto ja metodi	8
2	Diskurssianalyysi ja retoriikka	10
2.1	Diskurssianalyysi	10
2.2	Argumentaatio	12
2.3	Retoriikka ja sen keinot	13
3	Ihmisen ja suden suhteen taustat	21
4	Susiasenteet mielipidekirjoituksissa	25
4.1	Suden ja ihmisen paikka	26
4.2	Suden ja ihmisen oikeudet	35
4.3	Asenteet ja pelot	40
4.4	Suden suojelu ja metsästys	47
5	Päätelmät	55
	Lähteet	59
	Liitteet	64
	Liite 1. Aineisto	64

1 Johdanto

1.1 Tutkimuksen lähtökohdat, taustat ja tavoitteet

Susi lajina ja eläimenä jakaa suomalaisia ääripäihin: jotkut pitävät sutta osana Suomen luontoa, jotkut taas kokevat suden tulevan ihmisen reviirille. Keskustelu on myös usein kärkeästä, ja se näkyy mielipidekirjoituksissa. Myös suden kannanhoidollinen metsästys sekä suden uhanalaisuus puhuttavat suomalaisia. Siksi on tärkeää tutkia suomalaisten kokemia tunteita ja asenteita susista ja niiden kannanhoidollisesta metsästyksestä sekä aiheen ajankohtaisuuden että keskustelun vilkkauden vuoksi.

Susien kannanhoidollinen metsästys, eli susikantojen pitäminen suotuisissa määrissä metsästyksen avulla, on puhuttanut ihmisiä jo vuosia, mutta keskustelu kiihtyi erityisesti vuonna 2021 tulleen asetusmuutoksen myötä. Asetusmuutoksen oli tarkoitus mahdollistaa susien kannanhoidollinen metsästys poikkeusluvalla kasvavan susikannan hallitsemiseksi. Tarkastelun pro gradu -tutkielmassani uuden asetuksen tuoman keskustelun myötä ilmestyneitä mielipidekirjoituksia susista vuosilta 2020–2022 retorisen diskurssianalyysin ja argumentaation näkökulmasta.

Susikeskustelu alkoi kiihtyä vuoden 2020 jälkeen, kun maa- ja metsätalousministeriö vahvisti vuoden 2021 lopulla susien kannanhoidollisen metsästyksen sallivan asetuksen vuoden 2022 alusta lähtien. Tämä tarkoitti sitä, että Suomen riistakeskus voi myöntää luvan korkeintaan 20 suden metsästykseseen poronhoitoalueiden ulkopuolella vuodessa sekä turvallisuuden että vahinkojen välttämisen takaamiseksi etenkin maaseudulla. (metsästäjäliitto; MMM2021.)

Koska aihe on tuore ja monien vaiheiden kautta yhä muutosvaiheessa, on se hedelmällinen tutkittavaksi. Susikeskustelu herättää ihmisissä mielipiteitä asuinpaikasta ja taustasta riippumatta ja on aiheena polarisoiva. Valitsin siksi aineistokseni vuosina 2020–2022 ilmestyneitä mielipidekirjoituksia, jotka on julkaistu eri verkkolehdistä ja sivustoissa. Rajasin aineistoni 2020 vuodesta lähtien, koska havaitsin sen olevan lähtökohta kannanhoidolliselle keskustelulle, vaikkei itse asetus ollutkaan vielä tullut voimaan. Vuodet ovat myös taitosvaihe, joiden avulla voi tarkkailla asenteiden lisäksi myös eroa keskustelussa asetuksen eri vaiheina.

Tutkimuksessani aion siis tarkastella mielipidekirjoituksissa nousevia asenteita ja susista herääviä mielikuvia retoriikan ja argumentaation keinoin ottaen myös huomioon diskurssin

tutkimuksen. Tavoitteenani on tutkia, millä kielen keinoin keskustelun herättämät tunteet ja ajatukset tuodaan esiin eli miten ne ilmaistaan ja millaisia mielikuvia ne herättävät.

Tutkimuskysymyksiäni ovat:

1. Millaisia mielikuvia mielipidekirjoitukset synnyttävät susista ja kannanhoitoon liittyvästä keskustelusta?
2. Miten susista nousevia mielikuvia, tunteita, sävyjä ja vastakohtaisuuksia rakennetaan retoriikan ja argumentaation kautta?
3. Onko tutkittavien vuosien välillä asenteissa huomattavaa eroa ottaen huomioon vuoden 2021 lopulla voimaan tulleen uuden asetuksen ja sen päättymisen?

Hypoteesini on, että mielipidekirjoituksissa käytetään paljon polarisoivia keinoja oman mielipiteen esiin tuomiseksi. Aihe tuntuu jakavan ihmisiä kahteen ryhmään, joten uskon myös paljon mustavalkoista ajattelua esiintyvän juuri tästä syystä. Siksi juuri vastakohtat, tunnesanat ja ”vastustajaan” viittaaminen ovat luultavasti esillä usein.

Nämä näkemykset tulevat luultavasti pätemään mielipidekirjoituksissa puhuttaessa kirjoittajan omista mielipiteistä ja tunteista susia ja niiden metsästystä kohtaan, mutta myös uutta asetusta kohtaan. Uskon, että susissa erityisesti asetus sekä maa- ja metsätalousministeriö tulevat olemaan mielipiteiden keskiössä, mutta mainintoja tulee olemaan myös toisinajatteliijoista eli niistä, joiden mielipide eroaa omasta mielipiteestä.

1.2 Aikaisempi tutkimus ja keskeiset käsitteet

Susien tai kannanhoidollista metsästystä koskevia mielipiteitä ei ole suoraan tutkittu retoriikan näkökulmasta, mutta esimerkiksi Hanna Halonen (2021) on tutkinut pro gradu -tutkielmassaan susien tilaa paikallislehdissä sosiaalisen konstruktionismin kautta. Aihe on lähellä omaani, mutta pyrin omassa tutkimuksessani tuomaan aiheeseen uuden näkökulman pohtien susikeskustelua niissä esiintyvien asenteiden, sävyjen ja mielipiteiden kautta käyttäen apunani argumentaation ja retoriikan teoriaa. Aineistoni eroaa myös Halosen aineistosta, joka koostuu tiettyjen paikallislehtien kirjoituksista mielipiteistä uutisiin vuodelta 2019. Itse keskityn vain mielipidekirjoituksiin, jolloin paino on enemmän myös tekstilajin ominaispiirteissä. Aineistoni on kerätty myös vuodesta 2020 eteenpäin. Aineistomme eivät siis risteä niin, että niiden sisältö olisi sama.

Myös Matias Sivosen (2021) pro gradu -tutkielma susipoliittisista argumentaatiokoalitiosta sivuaa aiheitani. Sivonen tutkii niitä kielellisiä tapoja, joiden avulla susipolitiikkaa yritetään määritellä. Kohteena on etenkin kannanhoidollinen suunnitelma, joka oli pro gradun kirjoittamisaikana ajankohtainen aihe. Anne Hokkanen (2009) taas tarkastelee pro gradu -tutkielmassaan, kuinka suurpedot representoidaan Maaseudun Tulevaisuus -lehdessä. Sivosen katse on pääasiassa politiikassa ja sen ilmaisussa ja Hokkasen maaseutuelinkeinokeskeisen sanomalehden diskursseissa, kun taas oma tutkimukseni pyrkii keskittymään pääasiassa yksittäisten ihmisten mielipiteissä esiin tuomiin asenteisiin ympäri Suomea.

Argumentaatiota ja retoriikkaa on puolestaan tutkittu eri konteksteissa. Argumentaatio ja retoriikka ovat yleensä kiedottuja yhteen, vaikka niiden keinot ovatkin erilaisia. Kummankin lähtökohdat ovat kuitenkin antiikin Kreikassa ja Aristoteleen Retoriikassa (384 eaa.–322 eaa.). Itse keskityn tutkimuksessani pääasiallisesti uuteen retoriikkaan. Uudessa retoriikassa pyrkimyksenä on päästä yhteisymmärrykseen useammasta vaihtoehdosta, ja se nojaa inhimilliseen päättelyyn. Toisin sanoen uusi retoriikka eroaa vanhasta, klassisesta retoriikasta sillä, että se on normatiivisen sijaan analyttistä ja kuvailevaa. (Mäntynen 2003: 104.)

Suomalaista tutkimusta retoriikasta ja argumentaatiosta on tehnyt esimerkiksi Jukka-Pekka Puro (2006), joka tutkii teoksessaan muun muassa retoriikan historiaa, eri maiden retoriikkaa sekä uutta retoriikkaa. Retorisissa keinoissa tärkeimpiä lähteitä ovat Arja Jokinen (2016) sekä Marja-Liisa Kakkuri-Knuutila (1998). Nämä teokset ovat keskeisiä analyysiosuudessa, joka pohjautuu lähes kokonaan retorisiin keinoihin ja diskurssianalyttisiin piirteisiin.

Pro gradu -tutkielmissaan argumentaatiota ja retoriikkaa näkökulminaan käyttävät muun muassa Heli Saine (2019), joka tutkii julkisten pahoitteluiden argumentaatiota ja retoriikkaa, Elina Lammela (2016), joka keskittyy tutkimaan retoriikan kautta turvapaikanhaku- ja pakolaisuutisoinnin keskeisten teemojen representointia sanomalehdissä sekä Sirpa Niinivirta (1995), jonka tutkimus on puolestaan pääosin sanasemanttista, mutta myös argumentaatioon keskittyvää tutkiessaan kielen keinoja, jotka paljastavat mielipidekirjoituksissa asenteita Suomeen tulevista pakolaisista. Väitöstutkimuksessa retoriikan kautta tutkimusta on tehnyt muun muassa Ville Virsu (2012), jonka tutkimuskohde on sitouttamisretoriikka yritysviestinnässä.

1.3 Tutkimusaineisto ja metodi

Aineistonani toimii 45 eri sanomalehdissä julkaistua mielipidekirjoitusta vuosilta 2020–2022. Keräsin aineistoni Tunturisusi-sivuston kautta. Jätin kuitenkin muutaman sivustolta löytyneen mielipidekirjoituksen pois aineistostani saatavuusesteiden vuoksi. Tunturisusi on sivusto, jonka ylläpitäjältä ei löydy tarkkaa tietoa, mutta jonka oletan olevan harrastajan ylläpitämä. Sivustolta löytyvät mahdollisesti kaikki susista kirjoitetut artikkelit uutisista mielipidekirjoituksiin jaoteltuna eri vuosiin. Tarkoitukseni ei ole tarkastella vain yhden alueen mielipiteitä, vaan yleisesti eri puolella Suomea nousseita ajatuksia ja tunteita, joten otin huomioon jokaisen mielipidekirjoituksen julkaistusta lehdestä riippumatta.

Aineistoni olen kerännyt 17 eri sanomalehdestä (Taulukko 1), jotka olen jakanut koko Suomen alueella ilmestyviin valtakunnallisiin lehtiin, maakuntalehtiin, maakuntaa pienemmällä alueella ilmestyviin aluelehtiin, tiettyjen kuntien alueella jaettaviin paikallislehtiin sekä ilmaisjakeluna jaettaviin kaupunkilehtiin. Eniten mielipidekirjoituksia on Helsingin Sanomista (10) ja seuraavaksi eniten Satakunnan Kansasta (6). Kolmanneksi eniten mielipidekirjoituksia ilmestyi Keskipohjanmaassa (4). Lopuissa lehdissä mielipidekirjoituksia oli kolmesta alaspäin. Taulukossa 1 on ilmoitettu mielipidekirjoitusten määrät lehden nimen perässä.

Taulukko 1. Sanomalehdet

Sanomalehdet levikin mukaan sekä mielipidekirjoitusten määrä lehteä kohden.

Levikki	Lehden nimi
Valtakunnallinen lehti	<ul style="list-style-type: none"> Helsingin Sanomat (10) Maaseudun Tulevaisuus (3)
Maakuntalehti	<ul style="list-style-type: none"> Kainuun Sanomat (3) Satakunnan Kansa (6) Keskipohjanmaa (4)
Aluelehti	<ul style="list-style-type: none"> Savon Sanomat (3) Iisalmen Sanomat (3) Itä-Savo (1) Forssan Lehti (2) Länsi-Suomi (1)
Paikallislehti	<ul style="list-style-type: none"> Perniönseudun Lehti (1) Uusimaa (1)

	<ul style="list-style-type: none"> • Järvisseudun Sanomat (1) • Rantalakeus (2) • Vakka-Suomen Sanomat (2) • Sotkamo-lehti (1)
Kaupunkilehti	<ul style="list-style-type: none"> • Alueviesti (1)

Aineistoni rajasin vuosiin 2020–2022 mielipidekirjoitusten tuoreuden sekä uuden kannanhoidollisen asetuksen vuoksi. Halusin keskittyä tutkimuksessani tuoreisiin näkemyksiin ja tällä hetkellä kirjoittajien mielessä pinnalla oleviin asenteisiin ja ajatuksiin sekä mielipiteitä jakavasta kannanhoidollisesta metsästyksestä että susista ja niiden olemassaolosta yleensä. Mielenkiintoista tutkimusta saa myös siitä, miten vuosien 2020 ja 2022 mielipiteet eroavat ennen ja jälkeen uuden asetuksen.

Aineistoni tulkinta pohjautuu retoriseen diskurssianalyysiin sekä argumentaatioon. Aineistoa analysoidessani käytän lähilukua ja pyrin erottelmaan mielipidekirjoituksista retoriset keinot, joiden avulla kirjoittajat ovat tuoneet esille omia asenteitaan ja tunteitaan. Teen näiden avulla tulkintoja mielipidekirjoituksista ja pyrin näin vastaamaan tutkimuskysymyksiini.

Aloitin tutkielmani luvussa 2 esittelemällä teoriaa diskurssianalyysin, retoriikan ja argumentaation taustalla. Luvussa 3 tarkastelen suomalaisten suhdetta suteen sekä sitä, mitkä seikat suhteeseen saattavat vaikuttaa. Tällä pyrin asettamaan pohjan tulevalle tutkimukselle, jotta lukija ymmärtää paremmin, kuinka nykyinen tilanne on rakentunut.

Luvussa 4 analysoin aineistoani jakaen ne neljän keskeisen teeman mukaan. Lopetan tutkielmani kokoavalla pohdinnalla aiheesta sekä aineistosta esiin nousseista tuloksista, kuten asenteista ja eroista. Teen lopulliset päätelmät ja pohdin myös mahdollista tulevaa tutkimusta.

2 Diskurssianalyysi ja retoriikka

Tutkimukseni kuuluu diskurssianalyysin piiriin ja käytän tulkinnassa apunani retoriikan ja argumentaation diskurssianalyttisiä teorioita. Tässä luvussa käyn läpi teoriaa tutkimukseni takana. Ensimmäisessä alaluvussa käsittelen diskurssianalyysia ja sen oleellisuutta tutkimuksessani. Tämän jälkeen esittelen argumentaatiota ja retoriikkaa sekä retorisia keinoja.

2.1 Diskurssianalyysi

Diskurssianalyysilla tai diskurssintutkimuksella viitataan usein kansanvälisesti kaikenlaisen luonnollisen kielenkäytön tutkimukseen kielimuodosta riippumatta (Pälli ja Lillqvist 2020: 374 ja 379). Sen avulla voidaan tutkia vuorovaikutuksessa tapahtuvaa kieltä ja keinoja luoda sosiaalista todellisuutta (mt.: 406). Diskurssianalyttinen tutkimus on sidoksissa tutkijan havaintoihin, kuten sosiaalisten toistuvuuksien huomaamiseen ja niistä päätelmien tekemiseen. Kohdealueet vaihtelevat muun muassa erilaisista sosiaalisista kielenkäytön tavoista poliittiseen retoriikkaan. (mt.: 385.) Itse keskityn tutkimuksessani diskurssianalyysin retorisen tutkimuksen puoleen kohdealueenani asenteet koko yhteiskuntaa koskevassa keskustelussa.

Diskurssianalyysillä on Arja Jokisen, Kirsi Juhilan ja Eero Suonisen (2016: 21) mukaan omat teoreettiset viitekehyksensä, jotka ovat kuitenkin väljiä, sillä diskurssianalyysia ei voi kuvailla selkeärajaiseksi tutkimusmenetelmäksi. Nämä viitekehykset kuitenkin antavat lähtöoletukset tutkimukselle kuin tutkimukselle, joka kuuluu diskurssianalyysin piiriin, ja pitävät sisällään oletuksia muun muassa merkityksellisen toiminnan kontekstisidonnaisuudesta sekä kielenkäytön sosiaalista todellisuutta rakentavasta luonteesta. Sari Pietikäinen ja Anne Mäntynen (2019: 13) mainitsevat diskurssintutkimuksen lähtökohdiksi myös kielen kyvyn luoda sosiaalista todellisuutta ja katsovat, että sosiaalinen todellisuus luo vuorostaan kielenkäyttöä sekä vaikuttaa kielenkäyttöön. Diskurssianalyysin luonteenomaisiin piirteisiin lukeutuvat myös maailmaa luovien konstruktoiden näkyväksi tekeminen ja eksplikointi (Jokinen–Juhila–Suoninen 2016: 22). Diskurssianalyysi siis auttaa ymmärtämään ympäröivää maailmaa kielen välityksellä sekä ymmärtämään, kuinka luomme maailmaa sanoillamme. Retoriikka on tällainen kielenkäytön ilmiöihin keskittyvä tutkimuskenttä, jonka avulla voi keskittyä esimerkiksi tekstiä luonnehtiviin kielenpiirteisiin (Pälli ja Lillqvist 2020: 388).

Jokinen, Juhila ja Suoninen (2016: 22) tuovat esille myös ajatuksen konstruktiiivisista merkityssysteemeistä. Toisin sanoen merkitykset muodostuvat niiden suhteesta toisiinsa.

Tämä näkyy todellisuudessa merkityseroina esimerkiksi luokitteluissa: omassa tutkimuksessani tämä näkyy esimerkiksi erilaisissa sävytyneissä nimityksissä, kuten *maalainen* ja *kaupunkilainen*. Nämä ilmaukset näkyvät mielipidekirjoituksissa usein vastapuolta kuvaamassa ja ovat siksi osa asenteiden ilmaisemista. Miten maalainen ja kaupunkilainen esitetään? Miten he eroavat toisistaan? Mikä heidän suhteensa on suteen toistensa mielestä?

Merkityssystemien kautta voidaan tulkita myös kielenkäytön vaihtelevuutta (Suoninen 2016: 43). Koska tutkimuksessani on kyse mielipiteiden tulkinnasta, löytyy teksteistä sävyeroja, joita voi tulkita juuri kielenkäytön vaihtelevuus huomioon ottaen. Suonisen mukaan merkityssystemit esiintyvät aineistossa yleensä pieninä paloina, ei suurina kokonaisuuksina. Niillä voidaan tehdä selkeämmäksi erilaisia aiheita ja teemoja. Merkityssystemejä identifioidessa pitäisi pyrkiä tukeutumaan erilaisiin eroihin ja ristiriitoihin (esimerkiksi sana *mutta* voi olla hyvinkin latautunut), mutta myös löytää aineistosta symbolisten merkitysten kirjaimelliset merkitykset sekä vaikeammin havaittavia merkityksiä.

Diskurssianalyysin tarkoituksena on tutkia yksilön sijaan sosiaalisia käytäntöjä ja niiden avulla luoda kuva esimerkiksi vallitsevista asenteista ja mielipiteistä. Tässä käytetään apuna kielenkäyttöä sekä aiemmin mainitsemiani merkityssystemejä. (Jokinen–Juhila–Suoninen 2016: 32.) Jokinen (2016: 273) toteaa artikkelissaan samojen kriteerien pätevän myös retoriseen analyysiin; analyysissä tulkitaan argumentointia, ei itse asian olemusta.

Tarkoituksena ei siis ole arvostella tai arvioida tekstin kirjoittajan luonnetta tai taustoja. Sen sijaan, että kirjoittaja asetetaan yhteen rooliin, pyritään kirjoittaja näkemään useissa eri rooleissa vaihtelevissa positioissa. Jokisen, Juhilan ja Suonisen (2016: 35) mukaan näitä positioita voidaan kuvata kolmella eri tavalla: identiteetin, subjektiposition ja diskurssin käyttäjän käsitteillä.

Identiteetillä tarkoitetaan ihmisen erilaisia minuuksia, joiden kautta ihmistä voidaan kutsua tietynlaiseksi ihmiseksi (Jokinen–Juhila–Suoninen 2016: 35). Ihmisen identiteetti voi olla esimerkiksi yhtäaikaaisesti lastenhoitaja, äiti tai sisarus, koska tämän sylissä on lapsi. Tämän merkityssystemin tulkinta riippuu siis vahvasti kontekstista.

Subjektipositio puolestaan kuvaa toiminnan rajoituksia. Toisinaan nämä positiot voivat olla lukittuja, toisinaan taas joustavia. (Jokinen–Juhila–Suoninen 2016: 35.) Esimerkiksi erilaiset ammattiroolit ovat tällaisia: opettaja on opettavan asemassa, oppilas oppijan asemassa, metsästäjä on jahtaavassa asemassa, metsästetty pakenevassa. Metsästäjä ja metsästetty

esiintyvät aineistossani joustavasti: toisinaan metsästäjä on ihminen ja metsästetty susi, toisinaan taas metsästäjä on susi ja metsästetty esimerkiksi lammas.

Diskurssin käyttäjällä taas tuodaan esiin toiminnallisempi puoli sekä ihmisen omat mahdollisuudet tuoda esille omia kokemuksia ja esimerkiksi puolustaa itseään (Jokinen–Juhila–Suoninen 2016: 35). Tämä tarkoittaa sitä, kuinka ihminen itsensä haluaa nähtävän. Mielipidekirjoituksissa oman näkökulmansa julkituominen on keskeisessä osassa, eli diskurssin käyttäjän positio on vahva. Toisinaan kokemus saatetaan tuoda esille myös ristiriitaisesti suhteessa muihin positioihin (mt.: 2016, 35).

Myös **kulttuurinen konteksti** on keskeinen osa aineistoni tulkintaa. Kulttuurinen konteksti tarkoittaa sitä, että pyritään tietoisesti käyttämään oman kulttuurin kulttuurisia tapoja, stereotyyppioita ja ilmapiirin tuntemusta tulkintoja tehtäessä (Jokinen–Juhila–Suoninen 2016: 29). Mielipidekirjoitukset koskevat suomen susitulannetta, joten pyrin keskittymään suomalaiseen kulttuuriin ja historiaan susien kanssa sekä luontosuhteeseen. Käsittelen luontosuhdetta paremmin luvussa 3.

2.2 Argumentaatio

Jokisen (2016: 273) mukaan argumentoinnissa on kaksi toisiinsa liittyvää puolta: ensimmäinen on argumenttien kehittäminen ja toinen on ihmisten välinen kommunikointi argumentoiden. Diskurssianalyysissä tämä näkyy siinä, ettei tavoitteena ole niinkään erotella eri argumentoinnin tai retoriikan tapoja tai merkityssisältöjä, vaan tarkoituksena on tarkastella, mitä niillä tehdään. Jokinen huomauttaa, että argumentointi nähdään sosiaalisena toimintana. Jokinen määrittelee tässä yhteydessä muutamia keskeisiä käsitteitä:

Asemoitumisella ja **asenteella** on eroa. Hän tulkitsee asenneposition enemmän asettumisena vastaposition jonkun toisen kannan kanssa, kun taas asemoituminen on enemmän oman kannan puolustamista. Jokisen mukaan argumentoinnissa on kyse juurikin oman kannan puolustamisesta, joka on lähtöisin ihmisen sisäisestä tilasta. Hän siis rinnastaa argumentoinnin ja asemoitumisen lähes synonyymisinä käsitteinä, joko laajempaan argumentaatiokontekstiin tai retorisen kontekstiin. (mt.: 273.)

Argumentaatiokonteksti on strateginen konteksti, jossa puhuja käyttää erilaisia strategioita, kuten väitteitä, taivuttelua ja kätkemistä, argumentoidessaan omaa kantaansa. Retorinen argumentaatio on kuitenkin kulttuurin tuotosta ja sanelemaa eli se ei ole aina välttämättä tietoista vaan osa luonnollista kielenkäyttöä. (Jokinen 2016: 273.) Ihminen on oppinut monia

keinoja lähipiiriltään ja koulusta puolustaa omaa kantaansa, vaikka argumentointi voikin tapahtua luonnollisesti. Tällaista tietoista, opittua argumentointia esiintyy muun muassa kirjoitetussa muodossa. Mieli- pidikirjoitusten tarkoituksena on puolustaa omaa mieli- pidettä ja jopa vakuuttaa lukija mieli- piteen tärkeydestä, jolloin kirjoittaja käyttää tietoisesti osaamiaan argumentoinnin keinoja. Ilman niiden tietoista käyttöä ja strategista asettelua lopputulos ei välttämättä olisi yhtä vaikuttava.

Keskeinen ulottuvuus argumentaatiossa on **puhuja-yleisösuhte**. Tämä tarkoittaa sitä, että argumentaatio ei ole yksinpuhelua, vaan se on yleensä puhetta toiselle tai useammalle henkilölle. Puheen tai kirjoituksen tarkoitus on saada yleisö sitoutumaan esitettyyn argumenttiin vakuuttavan tai suostuttelevan retoriikan kautta. (Jokinen 2016: 273.) Myös susiaiheiset mieli- pidikirjoitukset pyrkivät puhumaan lukijalle ja saamaan nämä vakuuttumaan argumentin sanomasta.

Toinen käsite, jota tulisi Jokisen (2016: 273) mukaan pohtia tarkemmin, on **fakta**. Faktan konstruointi on diskurssianalyysissä keskeinen käsite, jonka kautta tarkastellaan vakuuttavaa retoriikkaa. Toisin sanoen tarkoituksena on tarkastella, kuinka tosina näytettävät asiat muodostetaan. Esimerkiksi argumentoinnin kautta kiistanalaisetkin ajatukset voidaan esittää faktana. Tällöin ei ole aivan selvää, mikä on totta ja mikä ei. Tutkittaessa retoriikkaa tutkija ei keskity siihen, mikä on totta, vaan kuinka asia, joka ei välttämättä ole totta, esitetään faktana (mt.: 275). Susia koskevissa mieli- pidikirjoituksissa omat näkemykset suden tilasta saatetaan esittää faktana, vaikka oikeasti kyseessä olisi mieli- pide.

Kolmas Jokisen (2016: 275) mainitsema käsite on **kategorisointi**. Tutkijan katse on siinä, mikä nähdään tuomittavana, mikä suvaittavana, mitkä asiat vastakohtaistetaan, mikä on rutiinia ja mikä on hyvää ja mikä paha. Nämä voivat olla esimerkiksi kulttuurin tekemiä kategorisointeja, jolloin kulttuurinen konteksti on tärkeässä roolissa argumentoinnissa. Nämä voivat toisaalta olla myös puheen pitäjän omia kategorisointeja. On kuitenkin oletettavaa, että kulttuurinen konteksti on niissä jotenkin läsnä, oli tämä sitten osa suurempaa kulttuuria, kuten esimerkiksi yleiset vallitsevat käsitykset universaalisti, tai pienempiä paikallisia kulttuureja, kuten pienen kyläyhteisön omat kokemukset ja ajatukset.

2.3 Retoriikka ja sen keinot

Retoriikassa yksi keskeisimpiä piirteitä ovat tekstin tavoitteellisuus ja päämäärät, joilla pyritään vaikuttamaan vastaanottajaan. Oleellinen osa tätä määritelmää on suostuttelu: mikä

on puhujan päämäärä ja kuinka ne onnistuvat. (Mäntynen ja Sääskilahti 2015: 194–195). Sen tutkimuskohteena ovat teksti ja sen vaikutuskeinot (Kakkuri-Knuutila 1998: 234). Chaïm Perelmanin (1996: 11) mukaan retoriikassa on kyse julkisen puhujan tekniikoista puhuttaessa yleisölle, joka ei kykene seuraamaan mutkikkaampia päättelyitä. Toisin sanoen kyseessä on puhetapa, jonka avulla pystyy perustelevaan ja esittelemään oman kantansa mahdollisimman tehokkaasti yleisöstä riippumatta. Uudessa retoriikassa puolestaan tutkitaan kaiken tyyppisille yleisöille tarkoitettuja esityksiä riippumatta siitä, onko kyseessä argumentti vai esitys esimerkiksi yhdelle ihmiselle. Perelmanin mukaan argumentaatioteoria kulkee uuden retoriikan nimellä ja sisältää kaikki esitykset, jotka tähtäävät vakuuttamiseen tai suostutteluun. (mt.: 12.)

Kakkuri-Knuutilan (1998: 233–234) mukaan retoriikka tuo argumenttianalyysiin psykologisen näkökulman, sillä sen tutkijoilta vaaditaan empiiristä tietoutta tekstin taustalla olevista tekijöistä sekä sen tavoitteista, kuten kulttuurisista vaikutteista. Retoriikka tuo takaisin huomion kohteeksi kielellisen ilmiön, joka pelkistetään argumenttianalyysissä ja keskittyy sekä ilmiöön että asiisisältöön. Retoriikassa ollaan kiinnostuneita myös tunnelatauksista ja puhujan ja kuulijan suhteesta, joita tuodaan esille erilaisin retorisin ilmauksin. Käsittelen näitä ilmiöitä tarkemmin myöhemmin tässä luvussa.

Retoriikassa keskeisenä käsitteenä on **topos**, joka voidaan kääntää *näkökulmana*, mutta ei tarkoita Kakkuri-Knuutilan (1998: 243) mukaan aivan sitä. Topoksessa keskeistä on **väite**, joka on argumentoinnin keskiössä, ja argumentointi voi tapahtua joko sen puolesta tai sitä vastaan. Myös mielipidekirjoituksissa esiintyy jokin yksi väite, jota halutaan joko puolustaa tai vastustaa retoristen keinojen avulla. Väitteet ovat myös yksi ilmeisin tapa havaita mielipidekirjoituksen laatijan yleistetty asenne argumentoimaansa asiaa kohtaan.

Retoriikan juuret ovat antiikissa, eikä antiikin ajan retoriikka ollut vain yhden ihmisen luoma käsitys, vaan tekijöitä oli monia. Ihmiset muistavat usein suuret auktoriteetit, kuten Aristoteleen ja Platonin, mutta todellisuudessa retoriikkaan vaikutti useampikin pienempi nimi, joita kutsutaan yleisesti sofistiksi. (Puro 2006: 19–21.) Retoriikan luonne riippui siis paljon sen opettajasta: esimerkiksi Aristoteles piti retoriikkaa itsenäisenä tarkastelun kohteena, ei vain esimerkiksi osana politiikkaa (mt.: 30). Aristoteleen teosta *Retoriikka* pidetään tärkeänä teoksena siinä, kuinka retoriikka nähdään yhä tänä päivänä. Aristoteles osoitti, ettei retoriikka ollut vain osa politiikkaa tai etiikkaa, vaan retoriikka itsessään oli huomion arvoinen. (mt., 30.)

Puron (2006: 31–32) mukaan Aristoteles pyrki löytämään sen, mikä on retoriikalle olennaista ainesta, eli hän pohti vaikuttamisen ydintä ja mikä on sille luonteenomaista. Hän korostikin retoriikkaa systemaattisena järjestelmänä erilaisia retoriikalle tyypillisiä alueita, ei niinkään joukkona erilaisia vaikuttamistekniikoita. Hänen mukaansa retoriikka on taito, jossa voi oppia paremmaksi. Myös modernissa retoriikassa tutut keinot ovat saaneet pohjansa Aristoteleen opeista. Aristoteles lajitteli omat argumentaation keinonsa (*pisteis*) kolmeen alalajiin: eetokseen (*ethos*), paatokseen (*pathos*) ja logokseen (*logos*). Niiden tavoite on lisätä pääväitteen uskottavuutta (Kakkuri-Knuutila 1998: 233).

Nämä kolme kategoriaa ovat yhä relevantteja ja siksi tarkastelen myös niitä tutkimuksessani, vaikka keskitynkin pääosin uuden retoriikan käytänteisiin. Ne ovat kuitenkin myös uuden retoriikan keinojen perusta ja ajavat samaa asiaa pohjimmiltaan. Ne ovat enemmän tutkimukseni taustalla, ja esimerkiksi eetoksen voi ajatella sisältävän enemmän ajatuksia puhujasta ihmisenä. Tarkoitukseni ei kuitenkaan tässä tutkimuksessa ole keskittyä mielipiteiden kirjoittajien luonteenpiirteisiin tai siihen, onko tämä hyvä ihminen. Puron (2006: 32) mukaan eetoksessa tarkastellaan puhujan uskottavuutta ja luonnetta, mutta käsite kattaa myös ajatuksen puhujan hyväntahtoisuudesta ja älykkyydestä eli siitä, millainen kuva tästä muodostuu. Nykyään eetos näkyy Kakkuri-Knuutilan (1998: 233) mukaan puhujan tai kirjoittajan **yleisökäsityksessä**. Tästä näkee sen, kuinka omiin perusteluihin vedotaan ja millainen suhde kirjoittajalla tai puhujalla on yleisöönsä.

Paatoksessa tarkoituksena on arvioida kuulijoissa tapahtuva reaktio, joka on muun muassa puhujan kyky muuttaa perustelunsa niin, että saa kuulijassa aikaan halutun tunnereaktion (Puro 2006: 32–33; Kakkuri-Knuutila 1998: 233). Hyväntuulinen vastaanottaja on valmiimpi ottamaan puhujan tai kirjoittajan argumentin huomioon kuin pahantuulinen (Kakkuri-Knuutila 1998: 233). Tarkoitukseni on tarkastella mielipiteiden perusteluja ja retoriikkaa, joilla tuodaan omat ajatukset esiin. Yleisesti ottaen mielipidekirjoituksen tarkoituksena on saada kuulija ymmärtämään puhujan haluama sanoma, joten vaikka keskitynkin enemmän kirjoittajien tunnetiloihin, on kirjoittajan tarkoituksena yleensä muiden tunnetiloihin vaikuttaminen ja oman kantansa julkituonti vakuuttavasti.

Logoksella puolestaan tarkoitetaan sitä, kuinka hyvin väite eli argumentti on perusteltu, ja retoriikan lisäksi keskitytään kieleen ja sen tarkkuuteen (Puro 2006: 33; Kakkuri-Knuutila 1998: 233). Tutkimuksessani kielellinen tarkkuus ja perustelujen vakuuttavuus eivät ole

tutkimuskohteitani, mutta koska tarkastelen asenteita ja ajatuksia argumenttien kautta, on logos ajatuksena itselleni myös oleellinen.

Kun puolestaan puhutaan uudesta retoriikasta, tarkoitetaan modernia retoriikan tutkimusta, jonka juuret ovat Aristoteleen perinteisessä retoriikassa. Anne Mäntynen ja Minna Säaskilahden (2015: 194) mukaan uusi retoriikka mielletään enemmän filosofian ja yhteiskuntatieteellisen tutkimuksen alaan, koska se pyrkii korostamaan kaiken yhteisöllisen elämän retorisuutta (Puro 1998: 86–88). Uudella retoriikalla on myös erilaisia merkityksiä eri konteksteissa, mutta keskityn itse omassa tutkimuksessani sen argumentoinnin ja suostuttelutekniikoiden puoleen, jonka juuret ulottuvat antiikin filosofian argumentaatioon ja retoriikkaan. Uuden retoriikan tarkoituksena on perinteisen retoriikan tapaan tarkoitus tutkia kieltä vaikuttamisen keinona, millaisia keinoja käytetään, mitä niillä saavutetaan ja mitä niistä voi päätellä (Mäntynen ja Säaskilahti 2015: 195).

Toisin kuin klassinen retoriikka, uusi retoriikka tarkastelee kielenkäyttöä vaikuttamiskeinona, ei ainoastaan puhetaitona tai tyylikeinona (Mäntynen ja Säaskilahti 2015: 195). Puro (2006: 107, 109) puolestaan tekee jaon klassisen ja uuden retoriikan välillä niiden luonteen mukaan: Klassinen retoriikka on käytännöllistä ja keskittyy puheen välitykseen ja sen perusteluun. Sen keskiössä olivat siis puhuja, aihe ja yleisö. Uudessa retoriikassa puolestaan klassisen retoriikan perusajatuksot laitettiin uusiksi ja retoriikkaa alettiin tarkastella uudesta näkökulmasta. Tärkeämmäksi nousi käytännön sijaan retorisen kritiikin henkinen analyysi, erittely ja tulkinta. Tärkeitä tekijöitä uuden retoriikan synnyssä olivat Kenneth Burke (1950), Chaïm Perelman ja Lucie Olbrechts-Tytecan (1958) sekä Stephen Toulmin (1958), jotka jokainen edustivat omaa uuden retoriikan haaraansa ja vakiinnuttivat uuden retoriikan tutkimusalan sellaiseksi kuin se on tänä päivänä (Mäntynen ja Säaskilahti 2015: 195–196).

Puro (2006: 108–109) siteeraa Perelmania (1971) uuden retoriikan tarpeellisuudesta: Uusi retoriikka antaa uuden tavan tarkastella jo antiikissa harrastettua retoriikkaa. Sen sijaan, että keskityttäisiin tapoihin ja käytännöllisyyteen, keskitytään retoriikkaan yleisesti. Toisin sanoen tarkoituksena ei ole jäädä kiinni yksityiskohtien erittelyyn, kuten tekniikkoihin ja viestinnän kanaviin. Kakkuri-Knuutila (1998: 241) toteaa, että uusi retoriikka on kuvailevaa, kun taas klassinen retoriikka on normatiivista. Paino on tekstin analyysissä tuottamisen sijaan ja sille on ominaista empiirinen eli yhteisöllinen asennoituminen, joten retoristen keinojen toimivuus voi vaihdella eri yhteisöissä.

Omassa tutkimuksessani on tärkeää huomata, että vaikka kaikki mielipidekirjoitukset on kirjoitettu Suomessa ja ne koskevat Suomessa tapahtuvaa keskustelua susista, voi silti kulttuurisia eroja olla. Esimerkiksi luonnonsuojelujärjestöön kuuluva saattaa kokea eri retoriset keinot ja argumentit tärkeämmäksi kuin esimerkiksi kotieläinkasvattaja. Näkökulma, asuinseutu ja kokemukset voivat erota paljonkin toisistaan eri kirjoittajien välillä tai sitten ne voivat olla hyvinkin samanlaiset. Jokainen mielipidekirjoitus ja sen taustat on otettava huomioon yksilöllisinä.

Retorisilla keinoilla tarkoitetaan niitä keinoja, joita käytetään argumentoinnin vahvistamisessa ja näin oman kannan perustelussa. Tutkimuksessani retoriset keinot ovat keskeisessä roolissa, koska niiden avulla poimin aineistostani argumentoinnin ja retoriikan kautta esitetyt perustelut, joiden kautta lähdän tekemään tulkintoja asemoitumisesta ja asenteista susiin ja kaatolupa-asetuksen muutoksiin. Jokisen (2016: 275) mukaan retoriikka voi olla puolustavaa tai hyökkäävää: puolustavassa retoriikassa kirjoittaja pyrkii vahvistamaan omaa positiotaan mahdollisilta vasta-argumenteilta ja kyseenalaistamiselta, kun taas hyökkäävässä retoriikassa pyritään etukäteen vahingoittamaan vasta-argumenttia.

Käytän analyysissäni hyödykseni sekä Jokisen (2016) että Kakkuri-Knuuttilan (1998) esittelemiä retorisia keinoja argumentin tehostamiseen. Esittelen tässä vain ne keinot, jotka ovat oleellisia oman tutkimukseni kannalta, eli jätän pois sellaisia keinoja, jotka ovat tyyliltään mekaanisempia eivätkä välttämättä suoraan viittaa asenteisiin. Tällaisia ovat muun muassa kolmen lista (ks. Jokinen 2016: 293) ja argumentatiivinen performatiivi (ks. Kakkuri-Knuuttila 1998: 257). Jaan käyttämäni keinot niiden piirteiden mukaan kolmeen eri teemaan: Ensimmäinen teema on **kategoriat**, johon kuuluu eri tavat, joilla kirjoittaja identifioi ja kategorisoi itseään ja muita. Toinen teema on **kuvailevat ilmaisut**, johon kuuluvat eri tavat värittää tekstiä ja tehdä siitä näin lukijalle helpommin samaistuttava. Kolmas ja viimeinen teema on **vetoaminen ja vahvistus**, jossa kirjoittaja pyrkii vetoamaan esimerkiksi faktaan, omaan uskomukseensa tai jonkun toisen argumenttiin vahvistaakseen omaa argumenttiaan.

Kategorioihin olen luokitellut etäännyttämisen omista intresseistä, puhujakategorioilla oikeuttamisen, liittoutumisasteen säätelyn ja kategorioiden käytön vakuuttamisen keinona. Jokisen (2016: 277–278) mukaan puhuja voi etäännyttää itsensä omasta kannastaan, jotta kuulija ei ajattelisi tämän ajattelevan vain omaa etuaan, eikä siksi antaisi rehellistä mielipidettä asiasta. Etäännyttäminen voi tapahtua myös jostakin tietystä kiistanalaisesta ryhmän henkilöstä, vaikka puhuja puolustaakin ryhmän kantaa. Toisaalta taas joskus

argumentoinnin kannalta on hedelmällistä esitellä omat intressinsä aiheesta tuodakseen omakohtaiset kokemukset retorisenä keinona. Susikeskusteluissa tällainen keino on esimerkiksi tiedostaa susien vaarat, mutta tämän jälkeen argumentoida suden vaarattomuuden puolesta.

Puhuja voi myös valita itselleen puhujakategorian, johon hän kokee kuuluvansa ja jonka hän kokee ajavan parhaiten etuaan argumentissa. Puhuja voi esimerkiksi ottaa luonnoystävän, perheenisän tai opettajan roolin riippuen siitä, kenelle hän suuntaa puheensa. Kategorioilla voi olla myös painoarvoa uskottavuudessa: esimerkiksi ammattilaisen puhetta voidaan uskoa paremmin kuin tavallisen ihmisen, tai aikuisen paremmin kuin lapsen. (Jokinen 2016: 278–280.)

Liittoutumisasteen säätelyssä puhuja voi puolestaan määrittää tavallaan sanoa, välittääkö hän vain sanomaa eteenpäin vai sitoutuuko hän väitteeseen. Kannalla voi olla väliä riippuen siitä, onko kyseessä esimerkiksi tutkimus vai ystävän tilanteen kertominen eteenpäin. (Jokinen 2016: 280–281.) Susikeskustelussa kirjoittaja saattaa etäännyttää itsensä yleisesti vallitsevasta mielipiteestä käyttämällä esimerkiksi sanaa *kuulemma* tai *jonkun mukaan*. Puhuja voi myös kategorisoida toisen ihmisen, eläimen tai jopa ammatin oikeuttaakseen tai kritisoidakseen. Asioita voidaan kuvailla vaihtelevin kielikuvin, jotka nostavat esiin mielikuvia. (Mt.: 284–286.) Mielipidekirjoituksissa kategorisointi nousee esiin erityisesti maaseudun asukkaan sekä luonnonsuojelijan kategorioissa.

Kuvaileviin ilmaisuihin olen vuorostaan luokitellut yksityiskohdilla ja kertomuksilla vakuuttamisen, kvantifioinnin, metaforat, ääri-ilmaisut, analogian, maksiimit, suojauksen ja vahvistamisen sekä värittävät ilmaisut. Jokisen (2016: 286–287) mukaan yksityiskohtaisilla kertomuksilla pyritään ottamaan kuulija mukaan osaksi tarinaa. Tällä tavoin puhuja voi rakentaa uskottavuuttaan ja luotettavuuttaan auttamalla kuulijaa samaistumaan kerrottuun tilanteeseen. Metaforilla puolestaan voidaan luoda nopeasti haluttuja konnotaatioita. Uusi asia tehdään ymmärrettävämmäksi ja helpommin samaistuttavammaksi vanhalla asialla. Metaforat ovat myös kulttuurisidonnaisia, joten niiden tunnistaminen vaatii lukijan tuntemusta kohdekulttuurista. (mt.: 290–291; Kakkuri-Knuutila 1998: 158–261.)

Kirjoitusta tai puhetta voidaan myös värittää analogialla, maksiimeilla sekä värittäville ilmaisuilla. Kakkuri-Knuutila (1998: 252) toteaa, että analogiassa tarkoituksena on huomioida yhtäläisyyksiä kahdessa eri asiassa niiden luonteenomaisten piirteiden kautta. Näitä piirteitä siis yleistetään ja tulkinta perustuu täysin asioiden samankaltaisuuteen (Tieteen Termipankki

A). Maksimit taas keventävät tekstiä niiden filosofisen pohdiskelevuuden ansiosta. Ne voivat toimia sekä perusteluina että loppupäätelminä. Tällainen on esimerkiksi *harjoitus tekee mestarin*. (Kakkuri-Knuutila 1998: 253.) Värittävät ilmaisut taas ovat Kakkuri-Knuutilan (mt.: 258) mukaan tapa luoda kielteisiä tai myönteisiä vaikutelmia ja tunnelatauksia kirjoituksessa tai puheessa. Tällaisia ovat susikeskusteluissa esimerkiksi erilaiset susinimitykset, kuten *haittaeläin*. Värittäviin ilmaisiin kuuluvat myös suostuttelevat määritelmät, joissa kiistanalaiset asiat määritellään kantaottavasti (mt.: 258).

Omaa kantaa vahvistavia tai heikentäviä tapoja ovat puolestaan kvantifointi, ääri-ilmaisut sekä suojaus ja vahvistaminen. Kvantifoinnilla tarkoitetaan numeerista ja ei-numeerista määrällistämistä. Numeeriset määrällistämiset koostuvat esimerkiksi luvuista ja prosenteista, ei-numeeriset taas laatusanoista, kuten *pieni, suuri ja valtava*. Määrällistetyt ilmaukset jättävät kuitenkin yleensä avoimeksi sen, mitä nämä numeeriset määrät pitävät sisällään. (Jokinen 2016: 287–290.) Ääri-ilmaisut toimivat hieman samoin tavoin, mutta ne eivät ole pelkästään kvantifioivia. Niitä voivat olla esimerkiksi sellaiset muotoilut kuin *joka kerta, täysin ja ei mitään*. Niillä korostetaan niitä kohteita, joihin halutaan huomio kiinnittää. Puhujan uskottavuus voi kuitenkin kärsiä niiden liiakäytöstä. (mt.: 291–293.) Myös suojaus ja vahvistaminen ovat tällaisia ilmaisuja, mutta niiden tarkoitus on Kakkuri-Knuutilan (1998: 256–257) mukaan joko suojautua mahdolliselta kritiikiltä heikentämällä argumentin sisältöä laimentamalla sanoja (esimerkiksi *useimmissa tapauksissa* tai *on melko varmaa*) tai korostaa puhuttavan asian vakuuttavuutta ja lisätä uskottavuutta (esimerkiksi *erittäin moni* tai *varmasti on*).

Viimeiseen teemaan eli vetoamiseen ja vahvistukseen kuuluvat konsensuksella tai asiantuntijan lausunnolla vahvistaminen, takaus, kontrastiparit, toisto ja tautologia, mahdolliselta vasta-argumentilta suojautuminen, esimerkit, rinnastus ja konjunktiot. Jokisen (2016: 281–283) mukaan omaa argumenttia voi vahvistaa viittaamalla jonkun asiantuntijan lausuntoon esimerkiksi suoraa sitaattia käyttäen. Tämä tuo argumentille lisää uskottavuutta sillä, ettei kyseessä ole enää vain puhujan tai kirjoittajan oma mielipide. Myös *me*-retoriikan käyttö kuuluu tähän kategoriaan: puhuja ei ole väitteensä kanssa yksin, vaan kyseessä on useampi ihminen. Konsensuksessa kulttuurisiin näkemyksiin ja toimintatapoihin vetoaminen puhuu myös suurelle yleisölle vakuuttavasti.

Kakkuri-Knuutila (1998: 256) puhuu takauksesta ja Jokinen (2016: 283–284) puolestaan faktuaalisesta argumentoinnista. Kummassakin asiasta saadaan näyttämään tosilta riippumatta

muista näkökulmista. Tällaista on esimerkiksi politiikassa esiintyvä tosiasiapuhe, jossa puhujan vastuu asiasta syrjäytyy sillä, että sanotaan ”asioiden olevan vain nyt näin”. Toimijuuden voi kadottaa myös käyttämällä passiivimuotoa tai nominalisaatiota. (mt.: 283–284.) Perustelujen hyväksyvyyttä pyritään vahvistamaan vetoamalla esimerkiksi maalaisjärkeen tai auktoriteettiin. Tällaista keinoa saatetaan käyttää usein silloin, kun tarpeeksi hyvää perustelua ei ole. (Kakkuri-Knuutila 1998: 256.)

Kontrastipareissa esitetään usein oma ja vastustajan kanta. Oma kanta esitetään yleensä suotuisassa valossa, vastustajan taas negatiivisessa. Kontrastiparien avulla luodaan vastakohtaisuutta ja selkeitä rajoja eri puolien välille. Kontrastien luonnissa myös rinnastaminen on toimiva keino: näin pyritään saamaan toinen rinnastettava puoli näyttämään naurettavalta tai muuten huonommalta suhteessa toiseen. (Jokinen 2016: 293–294.) Myös Kakkuri-Knuutila (1998: 252) mainitsee rinnastamisen keinona perustella. Hän kuitenkin viittaa rinnastamisella enemmän kahden asian samankaltaisuuteen ja mahdollisuuteen toistua täsmälleen samankaltaisena ilmiönä. Esimerkiksi susikeskusteluissa vedotaan 1800-luvun susien tekemiin lapsisurmiin rinnastaen tilannetta nykypäivään ja olettaen saman tapahtuvan, jos susipolitiikka pysyy samana.

Toistossa ja tautologiassa taas saman asian toisto vahvistaa argumenttia. Toistamalla taas toisen henkilön argumentteja ja tekemällä niistä osan omaa argumenttiaan voidaan luoda jotakin uutta kontekstualisoimalla. (Kakkuri-Knuutila 1998: 294.) Kirjoittaja tai puhuja voi myös ottaa huomioon mahdollisen vasta-argumentin ja rakentaa argumenttinsa sen varaan käyttämällä esimerkiksi tietynlaisia virkerakenteita tai suojelemalla itseään leimautumiselta (mt.: 294–296). Tällaisia virkerakenteita ovat esimerkiksi ”susi kuuluu Suomen luontoon, mutta minusta - -”. *Mutta*-konjunktioita sekä muita konjunktioita, kuten *vaikka* ja *huolimatta* käytetään Kakkuri-Knuutilan (1998: 257) mukaan vastustajan argumentilta suojautumiseen tehtävänä vähentää vastaväitteen painoa sekä osoittamaan kahdesta argumentista painavampi. Viimeisenä keinona esiintyvät esimerkit. Esimerkeillä sekä perustellaan että havainnollistetaan. Ne voivat esimerkiksi osoittaa tyypillisyyttä tapauksessa tai osoittaa hypoteettisesti, mitä voi tapahtua lopputuloksena. (mt.: 251.) Susikeskusteluissa tämä näkyy sekä susien tekemien vahinkojen esimerkillistämässä että esimerkkeinä mahdollisista lopputuloksista.

3 Ihmisen ja suden suhteen taustat

Ihmisen ja suden konfliktilla on pitkät juuret. Tämä näkyy myös aineistonani käyttämissäni mielipidekirjoituksissa, sillä toisinaan esiin nousee argumenttina 1800-luvun sudet ja niiden tekemät raatelut. Jouko Teperin (1977: 19) mukaan sudet olivat karhujen ja muiden petoeläinten tavoin uhka kotieläimille ja toisinaan myös ihmisille. Ihmisten mielissä tuntuvat olevan etenkin susien tekemät lastensurmat, joita tapahtui ympäri Suomea (mt.: 80–92), ja mielipidekirjoituksissa vedotaankin joko siihen, ettei susi ole tappanut sitten 1800-luvun (esimerkki 1) tai siihen, että susi on ennenkin tappanut (esimerkki 2).

Esimerkki 1. Onko järkevää, että kun ihminen liikkuu luonnossa lenkillä, hän pelkää sutta sen vuoksi, että susi on tappanut ihmisen Suomessa viimeksi 140 vuotta sitten? (KAEK, SK 2020.)

Esimerkki 2. Suomessa susi tappoi ihmisen viimeksi 1800-luvulla. Maaseudulla lapsien koulumatkat voivat kulkea pitkienkin metsätaipaleiden läpi. Mikäli susi syö ihmiseltä tuoksuvan koiran ja liikkuu kaupunkialueilla, ei siitä ole pitkä matka ajatuksen tasolla lapsen kimppuun hyökkäämiseen. (SK (SDP), ISS 2020.)

Suden tekemät surmat ja tuhot elävät siis yhä ihmisten mielissä. Myös Jukka Bisi (2010: 58) on huomannut tämän tutkimuksessaan ja viittaa 1800-luvun tapahtumien elävän yhä susipeloissa ja olevan osa ihmisyyhteisön kollektiivista muistia. Nämä tarinat historiasta vaikuttavat siis edelleen vahvasti ihmisen ja suden suhteeseen 2020-luvulla.

Luonnonvarakeskuksen (Luke) vuosina 2014 ja 2020 teettämässä selvityksessä (Pellikka ja Hiedanpää 2020: 15) kartoitettiin susista olevia uskomuksia. Vuonna 2014 suuri enemmistö uskoi, että susi voi kokea kiintymystä laumaansa ja että sudet suojelevat parinsa tai laumansa yhteistä reviiriä. Monet myös uskoivat, että sudet kykenevät tuntemaan erilaisia tunteita, kuten mielihyvä, viha tai suru. Yli puolet pitivät sutta älykkäänä eläimenä.

Samaisen selvityksen mukaan 49 % vastaajista uskoi suden tappavan nälän tyydyttämiseksi ja sama määrä ihmisiä piti sutta arvaamattomana. Tämä tulos kuitenkin kasvoi vuoteen 2020 mennessä 58 %:iin (Pellikka ja Hiedanpää 2020: 15). Uskomukset suden arvaamattomuudesta näkyvät myös mielipidekirjoituksissa, sillä 26 mielipidekirjoitusta 45:stä ilmaisee negatiivisia käsityksiä susista. Selvityksen mukaan ne, jotka kokivat suden arvaamattomaksi, ilmaisivat myös pelkoa suden kohtaamisesta (mt.: 15). Tämä korreloituu myös mielipidekirjoituksissa pelkoina ja epäluottamuksena.

Mielipidekirjoituksissa nousee muutaman kerran esiin myös SusiLIFE-hanke, joka on Luken, Suomen riistakeskuksen, Metsähallituksen, Itä-Suomen poliisilaitoksen sekä Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin toteuttama hanke ihmisen ja suden rinnakkaiselon edistämiseksi. Tällä tarkoitetaan sitä, että elämä olisi mahdollisimman sujuvaa susialueilla pyrkimällä esimerkiksi ennaltaehkäisemään susien aiheuttamaa vahinkoa ja lisäämällä kansalaisten tietoutta susista. Tarkoituksena ei kuitenkaan ole, että sudet saisivat oleskella ihmisten pihoilla, vaan SusiLIFE kannustaa ihmisiä tekemään ilmoituksia havaituista susista oikeaan tahoon. (SusiLIFE.)

SusiLIFE-hanke tuntuu kuitenkin nousevan esiin mielipidekirjoituksissa sekä positiivisessa että negatiivisessa kontekstissa. Keskustelua aiheuttaa muun muassa hankkeelle annettu rahoitus ja epäluottamus. Mielipidekirjoituksia löytyy myös yksi, jonka ovat julkaisseet SusiLIFE-hankkeen tahot yhdessä oikaistakseen poliitikon mielipidekirjoituksessa mainittuja väärinymmärryksiä (SusiLIFE, SS 2020; HH1 (keskusta), SS 2020).

Esimerkki 3. Eikö pienten lasten henkeä ja terveyttä koulutiellä pitäisi turvata kaikin keinoin? Noilla viidellä miljoonalla eurolla kaikki maaseudun lapset saisivat turvallisen taksikyydin kodin rappusilta suoraan kouluun. (HH1 (keskusta), SS 2020.)

Esimerkissä 3 on keskustapuolueen kansanedustajan kirjoittamasta mielipidekirjoituksesta osa, jossa hän kritisoi SusiLIFE-hankkeen rahoitusta ja sen käyttötarkoitusta. SusiLIFE-hanke ei ole siis kaikkien mielestä hyödyllinen tai toimiva hanke ja tämä näkyy myös vahvana poliittisessa keskustelussa, jossa poliittisesti vaikuttava henkilö pyrkii argumentaation kautta puhuttelemaan kohdeyleisöään ja kyseenalaistamaan vastustajan argumentin tunnepohjaisesti.

Suomessa susien kannanhoidollista metsästystä susikannan hoitosuunnitelmana on yritetty jo ennen vuotta 2022 pyrkimyksenä vähentää susien aiheuttamia vahinkoja. Vuosina 2015–2016 suoritettiin kokeilu, jossa kaatoluvat kohdistuivat erityisesti nuoriin susiin välttäen alfasusia, jotta kannat eivät vaarantuisi. Kokeilu kuitenkin epäonnistui, sillä vuoden 2016 talvena kaadettiin liian monta alfasutta ja todettiin metsästyksen kohdistaminen nuoreen yksilöön haastavaksi. Ongelmana oli myös poikkeuslupien hyväksyminen liian myöhään suhteessa tarpeeseen. Tämän lisäksi korkein hallinto-oikeus totesi, etteivät kaatoluvat olleet luontodirektiivin (1992) mukaisia. Taloustutkimuksen teettämän kyselyn mukaan lisätyt kaatoluvat vaikuttivat kuitenkin positiivisesti susiasenteisiin. (MMM2016; SLL 2021.)

Kansalaisaloitteen myötä eduskunta avasi aiheen kuitenkin uuteen keskusteluun. Uuteen lakiin ehdotettiin kannanhoidollisen metsästyksen aloittamista, luotettavampi kannanarviointi, suden lajipuhtauden selvitys sekä yhtenäisten susien aiheuttamien uhkien ja vaarojen aiheuttamien toimintatapojen päättäminen susien poistamiseksi. Istunnossa vedottiin EU:n luontodirektiivin (1992) artiklaan 16, joka mahdollistaisi uhanalaisen suden metsästyksen vahinkojen estämiseksi ja yleisen turvallisuuden takaamiseksi. Valiokunta hyväksyi ehdotuksen metsästyslain tarkentamisen osalta sillä ehdolla, että susien suotuisa suojelutaso ei vaarantuisi. (Eduskunta 2022.)

YLEn (Koivisto 2022) mukaan uusi asetus ja myönnetyt kaatoluvat peruutettiin kuitenkin ennen kuin ne pantiin käytäntöön: hallinto-oikeudet keskeyttivät kaikki kannanhoidollisen metsästyksen perusteella myönnetyt kaatoluvat. Syynä on, että erityisesti luonnonsuojelujärjestöt kokivat asetuksen rikkovan EU:n lainsäädäntöä sekä olevan uhka susikannan jatkuvuudelle Suomessa. Euroopan luontodirektiivin (1992) tarkoitus on suojella luonnon monimuotoisuuden säilymistä ja näin ollen pyrkiä suojelemaan uhanalaisia luonnonvaraisia lajeja. Ympäristöjärjestöt tekivät kantelun Suomen kannanhoidollisesta asetuksesta Euroopan komissiolle, koska luontodirektiivin artikla 12 kieltää susien tappamisen (SLL 2021; Luontodirektiivi 1992).

Maa- ja metsätalousministeriö puolestaan puolustaa kantaansa sillä, että EU:n luontodirektiivi sallii poikkeuslupien myöntämisen tarpeen vaatiessa, kunhan kanta ei vaarannu (Koivisto 2022; Luontodirektiivi 1992). Maa- ja metsätalousministeriön mukaan susia on tällä hetkellä enemmän kuin sataan vuoteen ja kanta tulee kasvamaan nopeasti tulevina vuosina, joten muutokset asetukseen ovat tarpeellisia.

Nyt ministeriö pyrkii muuttamaan asetuksen muotoilua, jotta se sopii EU-lainsäädäntöön ja voisi näin toteutua Suomessa. Tulkinnanvaraisuuden vuoksi eri tahot kiistelevät asetuksen tarpeellisuudesta ja sen sopimisesta EU:n direktiiviin: siinä missä Maa- ja metsätalousministeriö kokee kannan olevan jo tarpeeksi vakaa ja katsoo näin ollen poikkeuslupien olevan perusteltuja, luonnonsuojelutahot ovat sitä mieltä, ettei noin 300 yksilöä ole tarpeeksi takaamaan kannan vakautta myös tulevaisuudessa. (Kangas 2022.) Maa- ja metsätalousministeriö (MMM2022) on myös antanut uuden asetusesityksen, jonka mukaan asetus rajoittaisi riistakeskuksen valtuuksia antaa kaatolupia. Korkein sallittu kaadettujen susien määrä olisi 28 mukaan lukien kaikki kuolemat, kuten liikenneonnettomuudet sekä poliisien lopettamat yksilöt.

Kannanhoidollinen metsästys ei herättänyt erimielisyyksiä ainoastaan virallisella taholla, vaan myös tavalliset kansalaiset kokivat aiheen tärkeäksi ja halusivat äänensä kuuluvaksi.

Eduskunnan käsittelyyn eteni kannanhoidollisen metsästyksen sallimista toivova kansalaisaloite marraskuussa 2020 (Kangas 2022). Mielenpidekirjoitukset kuitenkin osoittavat, että suomalaiset ovat ministeriön ja hallinto-oikeuden tavoin joko asetusmyönteisiä tai vastustavat sitä.

4 Susiasenteet mielipidekirjoituksissa

Susia koskevia mielipidekirjoituksia lukiessaan voi huomata keskustelun olevan vahvasti polarisoitunutta. Näkyvissä ovat kummatkin ääripäät susimyönteisistä susikielteisiin, mutta myös jonkin verran neutraaleja mielipiteitä on nähtävissä. Susimyönteisiksi mielipiteiksi olen laskenut ne, joissa kirjoittajan mielestä sudet kuuluvat Suomen luontoon, he eivät näe suden reviirin välttämättä rajoittuvan pelkästään metsään ja heistä suden kannanhoidollinen metsästyskin on väärin. Susikielteisiksi mielipiteiksi lasken taas ne kirjoitukset, joissa susi ei kuulu laisinkaan Suomen luontoon, susia on aivan liikaa ja niitä pitää metsästä ja sutta pidetään pelottavana petona. Susineutraalius puolestaan näkyy siinä, että kirjoittaja pyrkii tasapainottelemaan kummankin ääripään keskellä: susi kuuluu Suomen luontoon, mutta ei ihmisten pihaille, Suomessa on pidettävä EU:n määräämä kanta susia ja kannanhoidollinen metsästys on sallittavaa, kunhan se toteutetaan EU:n direktiivien puitteissa.

Taulukko 2. Asenteet

Asenteiden määrät mielipidekirjoituksissa

Susimyönteinen	12
Susikielteinen	26
Susineutraali	7

Taulukossa 2 on esitetty myönteisten, kielteisten ja neutraalien mielipiteiden määrät mielipidekirjoituksissa. Susista myönteisesti ajattelevia kirjoituksia oli yhteensä 12, kielteisesti susista ajattelevia 26 ja neutraaleja mielipiteitä oli 7. Sävyltään kielteisiä mielipiteitä esiintyi siis yli puolet enemmän kuin myönteisiä tai neutraaleja. Olettaen, että Tunturisusi-sivuston ylläpitäjä on onnistunut kokoamaan kaikki julkaistut mielipidekirjoitukset, tästä voidaan tehdä päätelmiä asennemäärien eroista: mielipidekirjoituksia kirjoitetaan herkemmin, kun jokin asia nähdään negatiivisena kuin silloin kun halutaan korostaa asian positiivisia puolia tai ilmaista ymmärtävänsä kumpaakin puolta.

Aineistoon olen viitannut koodilla, josta ei käy ilmi kirjoittajan nimi eikä asuinpaikka, ellei sitä mainita erikseen itse esimerkissä. Kirjoitukset ovat ilmestyneet kaikkien luettavissa sanomalehdissä ja kirjoituksissa on esiinnytty vapaaehtoisesti omalla nimellä, mutta aiheen arkaluontoisuuden vuoksi viittaa kirjoittajiin vain koodilla. Koodi alkaa kirjoittajan

nimikirjaimilla tai itse ilmoitetulla nimimerkillä. Suurempien ryhmien tai järjestöjen osalta olen viitannut heihin järjestön nimellä tai heitä yhdistävällä piirteellä (esimerkiksi koiraharrastajat). Tämän jälkeen sulkeissa on tarvittaessa kirjoittajan puolue. Lopussa on lyhenne sanomalehden nimestä sekä vuosi, jolloin kirjoitus on ilmestynyt. Kaikki aineiston mielipidekirjoitukset eivät esiinny tutkimuksessa, sillä olen valinnut esimerkkeihin vain aihetta parhaiten edustavat katkelmat.

Käyn tulokset läpi niiden teemojen kautta, joita esiintyi mielipidekirjoituksissa toistuvasti ja jotka olivat asenteissa keskeisimmät tekijät. Tämän mukaan sain jaettua teemat neljään kategoriaan: suden ja ihmisen paikka, suden ja ihmisen oikeudet, asenteet ja pelot sekä suojeleminen ja metsästys. Alaluvussa 4.1 tarkastelen sitä, missä susi saa kirjoittajien mielestä olla, kuka tästä saa ilmaista mielipiteensä ja mitä ihmisen pitäisi tehdä joko yhteiselon tai suden paikan löytämiseksi. Tässä kategoriassa on tärkeää myös pohtia maantieteellisen sijainnin tärkeyttä. Tämän jälkeen alaluvussa 4.2 tarkastelen suden ja ihmisen oikeuksia rinnakkain. Tähän kuuluu muun muassa ajatuksia ihmisten oikeuksista susien oikeuksiin verrattuna sekä vastakkainasettelu. Alaluvussa 4.3 käsittelemme erilaisia nimityksiä sudelle, jotka paljastavat vahvasti niiden takana piileviä asenteita, ja pohdin susiin liittyviä pelkoja ja pelkäämättömyyttä. Lopuksi alaluvussa 4.4 tarkastelen vielä ajatuksia kannanhoidollisesta metsästyksestä sekä suden suojelesta.

4.1 Suden ja ihmisen paikka

Mielipidekirjoitusten kirjoittajien mielipiteet suden asuinpaikasta vaihtelevat pääosin kolmen aihealueen välillä: suden paikka on joko metsässä, siellä mihin susi haluaa reviirinsä asettaa tai poissa Suomesta. Näistä *susi kuuluu metsään* -ilmaisun voi sanoa olevan neutraalein mielipiteenä, koska tällöin suden koetaan olevan tarpeeksi kaukana ihmisen asuinalueesta, mutta suden myös koetaan kuuluvan Suomen luontoon. Vaikka kokemus metsästä suden paikkana on neutraali mielipide, on se useaan otteeseen sanottu tavalla, joka ei ole kovin susimyönteinen (esimerkki 4).

Esimerkki 4. Susipolitiikka voisi aloittaa siirtämällä kaikki sudet niitä kaipaavien takapihoille ja lähimetsiköihin. (EK, HS 2020.)

Kuten esimerkistä 4 voi päätellä, susi voi olla lähimetsiköissä, kunhan ne eivät ole omassa lähimetsikössä. Kirjoittaja lähestyy argumenttiaan esimerkillä, joka toimii ratkaisuehdotuksena susiongelmiaan sekä kirjoittajan omiin huoliin eli suden läsnäoloon omassa lähimetsässä tai pihapiirissä. Esimerkin tehtävä on havainnollistaa omaa argumenttia

(Kakkuri-Knuutila 1998: 251) ja esimerkin 4 tapauksessa kirjoittaja havainnollistaa, kuinka susipolitiikan voisi esimerkiksi ratkaista. Sutta tarjotaan haastemaisesti niille, jotka sitä kirjoittajan mielestä suojelevat ja pitävät sen läheisyydestä. Luken (Pellikka ja Hiedanpää 2020: 24) teettämän selvityksen mukaan Suomessa paljon luonnossa kulkevat kokevat suden vaikuttavan kyseisiin aktiviteetteihin. Suden läsnäolon, oli se lähimetsässä tai ei, koetaan rajoittavan luontoon lähtöä ja koiran mukaan ottoa. Suden läheisyys oman reviirin läheisyydessä koetaan siis uhkaavana, ja myös esimerkki 4 kokee, että ne, jotka eivät asu susialueiden lähellä, saavat ottaa sudet lähelleen, jotta kirjoittaja voi kokea olonsa turvalliseksi.

Suden läsnäoloa ihmisen läheisyydessä, kuten pihapiirissä, ei koeta positiivisena asiana suurimmassa osassa susikielteisiä ja susineutraaleja mielipidekirjoituksia. Esimerkin 5 ovat kirjoittaneet vasemmistoliiton edustajat ilmoittaen oman kantansa susipolitiikkaan. Esimerkissä suden todetaan kuuluvan Suomen luontoon ja tätä vahvistetaan värittäväällä ilmaisulla, kuten *kiistatta*. *Kiistatta* toimii myös vahvistimena, jonka avulla sekä korostetaan perusteita asiasisällön vahvistamiseksi (Kakkuri-Knuutila 1998: 256) että varaudutaan mahdolliselta vasta-argumentilta yrittämällä puhutella mahdollista yleisöä, joilla on eri mielipiteitä (Jokinen 2016: 294). Pääasiallinen mielipide suden läsnäolosta pihapiirissä aloitetaan *mutta*-konjunktiolla, jonka avulla osoitetaankin kyseisen argumentin olevan ensimmäistä tärkeämpi (Kakkuri-Knuutila 1998: 257). Kirjoittaja etäännyttää itsensä ensimmäisestä argumentistaan saatuaan myös mahdollisen vastustajapuolen lukijat kiinnostumaan sanottavastaan.

Esimerkki 5. On kiistatta selvää, että susi kuuluu suomalaiseen luontoon. Mutta silloin, kun sudet tulevat ihmisten pihapiireihin, tuhoavat karjankasvattajien vuosien työn tai keskittyvät isoina laumoina yksittäisille alueille estäen perinteisen metsästysharrastuksen koirien avulla, olemme tulleet tienhaaraan, jossa ratkaisuja täytyy kyetä tekemään. (MK/PF (vasemmisto), KS 2020.)

Ääriesimerkkinä esiintyy ajatus, ettei susi kuulu ihmisten pihapiireihin, muttei myöskään Suomen luontoon. Tätä ajatusta esiintyi melko vähän verrattuna mielipidekirjoituksiin, joissa susi koettiin osaksi Suomen luontoa joko kielteisessä tai myönteisessä kontekstissa.

Esimerkissä 6 kirjoittaja käyttää ironiaa todetessaan, että *susi kuuluu kuulemma korpeen*. Susanna Muukkosen (2021) mukaan ironia on tahallista ja piikittelevää ilmaisua ilkeilyn ja huumorin välimaastosta. Jos lausahdus tulkitaan ironisesti, tuntuu kirjoittaja naurahtavan ajatukselle suden kuulumisesta Suomen luontoon. Tätä vahvistaa esimerkin 6 jatko, jossa

kirjoittaja käyttää ironista lausahdusta perusteena omalle kannalleen kannanhoidollisen metsästyksen tarpeellisuudesta.

Esimerkki 6. Suuri yksimielisyys tuntuu olevan siitä, että pihoiilla vierailevat elukat pitää hävittää. Susi kuuluu kuulemma korpeen. Tämä on oikein hyvä periaate ja osaltaan takaa sen, että susi voidaan hävittää lähes kokonaan Suomesta. Nimittäin Suomessa ei ole sellaisia korpia, missä sudet asustelevat törmäämättä jossain vaiheessa ihmisten ilmoille ja pihoihin. (ML, ItäS 2020.)

Lausahduksen voi tulkita myös vakavana ilmaisuna, jolloin sen sävy viittaa Jokisen (2016: 280) liittoutumisasteen säätelyyn. Sana *kuulemma* etäännyttää kirjoittajan itsensä jonkun toisen sanomasta eikä ota itse sanottuun asiaan kantaa. Hän on vain viestin välittäjä, eikä ole itse sitä mieltä. Oma mielipide perustellaan käyttäen vastustajan mielipidettä hyväksi: ihminen on läsnä kaikkialla, mihin susi voi mennä, joten lopputulemana kaikki sudet voi metsästä. Susi ei ole siis tervetullut Suomen luontoon.

Esimerkissä 6 on käytetty myös yleistystä: kaikki ovat yksimielisiä siitä, että pihapiiristä löytyvän suden voi karkottaa. SusiLIFE-hanke painottaa, ettei ihmisten tarvitse sietää sutta pihallaan, vaan siitä tulee tehdä ilmoitus ja susi ajetaan pois pihamaalta (SusiLIFE), mutta mielipiteessä esitetty väite on faktuaalista argumentaatiota, sillä edes kaikki aineistossa esiintyvät mielipiteet eivät ole asian kanssa samaa mieltä. SusiLIFE-hankkeen osalliset julkaisivat myös oman mielipidekirjoituksensa suden paikasta vastauksena kansanedustaja Hannu Hoskosen (HH1 (keskusta), SS 2020) mielipidekirjoitukselle oikaistakseen suden paikasta ilmennyttä mahdollista disinformaatiota. Mielipidekirjoitus pyrkii neutraaliuteen antamalla faktatietoa tavoitteestaan ja suden paikasta (esimerkki 7).

Esimerkki 7. Lisäksi hoitosuunnitelmassa on erinomaisesti avattu omatoiminen karkottaminen ja pakkotilaoikeuden käyttäminen tilanteissa, joissa susi uhkaa ihmisen henkeä ja terveyttä tai omaisuutta. (SusiLIFE, SS 2020)

Jokaisella SusiLIFE-hankkeen osallisella on oma edustajansa, mutta heidän dispositionsa on virkamiehen dispositio. He ovat osa tiettyä ryhmää sekä ammattia, heillä on tavoite, jonka mukaan he toimivat ja he ovat edustavassa asemassa. Diskurssin käyttäjinä he siis edustavat ja puhuvat virkamiesten ja asiantuntijoiden näkökulmasta ja näin käyttävät omaa asemaansa tuodessaan julki mielipiteitään, joihin ovat virkansa puolesta sitoutuneet. Mielipiteellä ei ole siis välttämättä henkilökohtaista sävytyneisyyttä.

Henkilökohtaisissa, yksityishenkilön kirjoittamissa mielipiteissä näkyy usein juuri omakohtaisuus, kuten omat kokemukset ja omien tunteiden vahvistaminen. Tästä seuraa myös

vastakkainasettelua eri maantieteellisten sijaintien välillä sekä sen, kuka voi sanoa, missä suden paikka on ja kuka ei. Tällaisesta vastakkainasettelusta muodostetaan yleensä kontrastiparit, joiden tarkoituksena on Jokisen (2016: 294) mukaan esittää oma puoli positiivisessa kontekstissa, kun taas vastustajan negatiivisessa kontekstissa.

Esimerkki 8. Luulisi siellä taajamissa olevan paljon tärkeämpääkin mietittävää kuin susien suojele. Jättäkää nämä susiasiat niiden huoleksi, jotka joutuvat susista kärsimään ja jotka niistä monikymmenvuotisella kokemuksella ymmärtävät. (KH, HS 2021.)

Esimerkin 8 kirjoittajan mielestä suden paikka ei ole ihmisten piholla, eikä kaupungissa asuvilla ole siihen sananvaltaa. Asia pitäisi jättää niiden huoleksi, jotka susialueilla asuvat. Susialueilla asuvilla on ymmärrystä ja kokemusta, kun taas taajamissa asuvat keskittyvät liikaa vääriin asioihin. Samainen kirjoittaja argumentoi myös suden paikasta pohtien, haluavatko susien suojeelijat maaseutua, jossa susi kulkee pihassa ja on vaaraksi elannolle. Kirjoittaja tekee oletuksen, etteivät susien suojeelijat tiedä sudesta paljoa ja tämän vuoksi eivät välttämättä ymmärrä suden tuomaa vaaraa, mutta jos tilanne osuisi omalle kohdalle, vaara saatettaisiin ymmärtää.

Esimerkki 9. Tällaista maaseutuako susien suojeelijat haluavat? - - Luulen, että susien suojeelijat asuvat suuremmissa kaupungeissa tai taajamissa, joissa susista ei ole vaaraa. Siellä voi aivan vapaasti talutella koiriaan – niitä eivät sudet vie. Jos susi sitten jonain yönä ruokaa etsiessään päätyy sinne kaupunkiin tai taajamaan, suojeltu lemmikki muuttuukin pedoksi viranomaispäätöksellä ja se määrätään lopetettavaksi. (KH, HS 2021.)

Kirjoittaja käyttää paljon puhuttelua tuodessaan argumenttinsa esille. Kirjoittajan oma subjektipositio käy tästä myös selväksi, sillä maaseutu vastaan kaupunki -asetelma on pääosassa esimerkeissä 8 ja 9. Kirjoittaja itse edustaa maaseutua, sillä hän viittaa vastakkaiseen osapuoleen lausahduksilla kuten *sinne kaupunkiin* ja *siellä taajamissa*. Hän siis luo kaupunkilaisen/taajamassa asuvan kategorian, jossa hän lajittelee, mitä tähän kategoriaan kuuluu. Kirjoittaja itse argumentoi omalla puhujakategorialla oikeuttaen: kirjoittaja ja muut maaseudulla itärajalalla asuvat tietävät susista parhaiten, koska asuvat niiden läheisyydessä. Esimerkissä 9 kirjoittaja myös vetoaa mahdolliseen vasta-argumenttiin niin, että toteaa olevansa varma myös vastustajan olevan yhtä huolissaan susista ja tekevän asioille enemmän, jos susi tulisi kaupunkiin tai taajamaan. Hän kokee sudet vaarallisina maaseudulla ja tietää, että myös taajamissa asuvat ajattelisivat näin, jos susi eksyisi heidän lähistölleen.

Samanlainen ajatus sudesta ja suteen liittyvien vaarojen tiedostamisesta tuntuu olevan myös muutamissa muissa mielipidekirjoituksissa. Esimerkissä 10 muun muassa pohditaan tunnelaututuneen sanan ”*luonnonsuojelijat*” avulla sitä, kuinka suden läsnäolo kaupungissa muuttaisi ”*luonnonsuojelijoiden*” asenteen. Kirjoittaja ei tunnu olettavan kyseisten *kaupunkikaksioissa asuvien luonnonsuojelijoiden* olevan enää tosissaan luonnonsuojelijoita, jos mahdollinen vaara susista kohdistuisikin heihin itseensä. Myös tässä esimerkissä suden oletetaan olevan vaarallinen ja muidenkin ajattelevan niin, mutta koska vaara ei kohdistu heihin itseensä (tässä tapauksessa kaupunkilaisiin ja taajamissa asuviin), yritetään maaseudun väestöä saada hyväksymään suden läsnäolo luonnonsuojelun nimissä. Sanana *luonnonsuojelijasta* on luotu kontekstissa värittävä ilmaisu lainausmerkeillä, joiden avulla voidaan osoittaa kriittisyyttä kategoriaa kohtaan (Kielikello 2006).

Esimerkki 10. Sitten susien karkottaminen. Minne? Ehkä naapurikuntaan tai tänne Naantaliin asti. Vaara hajautetaan. ”Luonnonsuojelijat” turvallisesti kaupunkikaksioissa varmasti pohtivat asiaa huolella. Jos jaettu ilo on kaksinkertainen ilo, niin jaettu pelko samoin.” (EA, VSS 2021.)

Puhujakategorialla voidaan perustella myös toiseen suuntaan. Esimerkissä 11 kirjoittaja ilmaisee myös asuvansa maaseudulla ilmauksella *täällä maaseudulla* tehden selväksi oman asemansa argumentissa, mutta myös ilmaisten täysin vastakkaista ajattelua kuin esimerkeissä 9 ja 10. Kirjoittaja puhuttelee lukijaa toteamalla faktnomaisesti:

Esimerkki 11. ”Täällä maaseudulla asuessa luonto on läsnä. Jokaisen täällä asuvan ihmisen pitäisi se tiedostaa.” (JM, PL 2020.)

Kun asian ilmaisee faktana, luo se vakuuttavuutta. Kirjoittaja saa lukijan olettamaan, että kyseessä on ehkä tieteellisesti todettu asia, joka jokaisen pitäisi ottaa totena. Myös perustelua *jokaisen pitäisi se tiedostaa* käytetään takauksena oman argumentin luotettavuudelle. (Jokinen 2016: 283; Kakkuri-Knuutila 1998: 256.) Samaa strategiaa on käytetty jokaisessa kolmessa esimerkissä (9, 10 ja 11). Esimerkissä 11 tuodaan kuitenkin esiin erilainen kritiikki ihmisiä kohtaan: tällä kertaa maaseudulla asuvien ihmisten pitäisi tiedostaa asunpaikkansa luonnonläheisyys, ja se että luonto, kuten susi, tulee olemaan aina läsnä, halusipa sitä tai ei. Mielipide on kuitenkin suvaitsevampi sutta kohtaan. Sutta ei nähdä välttämättä itsessään ilkeänä ja vaarallisena kiusankappaleena, vaan susi on osa luontoa ja käyttäytyy sen mukaan.

Suden paikasta ajatellaan myös positiivisesti ottaen huomioon sekä suden oikeudet että suden hyödyt ekosysteemissä. Tätä on pyritty ilmaisemaan muun muassa toistolla ja konsensuksella, kuten esimerkissä 12, ja omien kokemusten kautta, kuten esimerkissä 13.

Esimerkki 12. Täällä riittää elintilaa kaikille. Sudet kuuluvat näihin metsiin ja maisemiin. Täällä pellot ovat täynnä helppoa ravintoa. (JM, PL 2020.)

Esimerkki 13. Nyt susia nimenomaan tarvittaisiin, nimittäin Lounais-Suomessa ja etelärannikolla valkohäntäpeurojen ja metsäkauriiden maanviljelijöille ja puutarhoille aiheuttamien tuhojen takia. Minulla on kesäpaikka Lohjalla. Siellä peurat syövät perunanlehdetkin. (HS, HS 2021.)

Esimerkissä 12 kirjoittaja pyrkii saamaan lukijan miettimään suden paikkaa viittaamalla toistuvasta sanalla *täällä* puhuttaessa jokaiselle suomalaiselle tutuista luontomaisemista. Kirjoittaja olettaa tämän olevan tuttu aihe kulttuurisesti, ja hän käyttää toistoa sitomaan argumenttiaan (Jokinen 2016: 295) ja faktuaalista argumentaatiota saadakseen väitteen vaikuttamaan todelta viittaamatta luotettavaan lähteeseen (mt.: 280). Kirjoittaja luottaa kulttuurisen kontekstin Suomen luonnosta olevan tuttu jokaiselle suomalaiselle tai Suomessa asuvalle lukijalle. Suomessa on paljon luontoa ja metsää, joissa esimerkin 12 mukaan on *tilaa kaikille*, tässä kontekstissa susille ja ihmisille rinnakkain.

Esimerkissä 13 puolestaan kirjoittaja pyrkii vetoamaan omilla kokemuksillaan ja omalla subjektipositiollaan ja puhujakategoriallaan susien hyötyihin ihmisten lähellä. Kirjoittaja kokee peurat suurempana haittana ihmiselle kuin sudet. Tällä kokemukseräisellä huomiolla kirjoittaja pyrkii myös eräänlaiseen konsensukseen maanviljelijöiden ja puutarhurien välillä: peurat syövät kaiken, mitä kasvatetaan – perunanlehdetkin. Susi auttaisi tässä asiassa saalistamalla peuroja ja näin vähentämällä mahdollisia peurojen aiheuttamia tuhoja. Valtion ylläpitämän Suurpedot-sivuston (SP1) mukaan suden ravintoon kuuluvat pääosin sorkkaeläimet. Asettamalla rajat rooleille – maanviljelijä kasvattaa, peura syö maanviljelijän kasvattamat tuotteet ja susi syö peuran auttaen viljelijöitä – kirjoittaja ilmaisee samalla valtasuhteita asetelmassa (Jokinen–Juhila–Suoninen 2016: 35). Näin kirjoittaja toteaa, kenen pitäisi olla vallan roolissa ja kenen väistyä syrjään: maanviljelijän pitäisi ottaa tilanne haltuun omassa elinkeinossaan, susien pitäisi auttaa tässä ja suorittaa rooliaan saalistavana eläimenä ja peurojen pitäisi säikkyä sutta ja jättää maanviljelijän elinkeino rauhaan.

Muutamissa susipositiivisissa mielipidekirjoituksissa korostettiin suden paikkaa ihmisten läheisyydessä myös erilaisilla ratkaisuehdotuksilla, jotka mahdollistaisivat ihmisen ja suden rinnakkaiselon. Esimerkin 14 kirjoittaja pyrkii puhuttelemaan lukijaa esittämällä kysymyksen. Kysymyksessä on nähtävissä myös tietynlaista turhautuneisuutta siitä, etteivät ihmiset ole vielä tehneet kirjoittajan mielestä itsestään selvää asiaa. Suden reviiri voi siis olla siellä, mihin susi sen eläimenä asettaa, ja ihmisen tehtävä on suojella omaa omaisuuttaan erilaisin ennaltaehkäisykeinoin. Myös esimerkissä 15 painotetaan ihmisen roolia omaisuutensa ja

eläintensä suojelemisessa vedoten siihen, että metsästys aiheuttaa sudelle epävarmuutta ja näin saa sen saalistamaan sitä, mitä on milloinkin tarjolla.

Esimerkki 14. Olisiko aika ottaa käyttöön sellaiset suojautumiskeinot, jotka mahdollistaisivat rinnakkaiselon suden kanssa? Laumanvartijakoirat, kunnolliset aidat, karjasuojat, joihin ei susi pääse sisään, ym. keinot. (IP, FS 2022.)

Esimerkki 15. Epävarmoissa olosuhteissa sudelle on hyödyllistä saalistaa silloin kun ruokaa on tarjolla. Se pyrkii turvaamaan tulevan ravinnontarpeensa tappamalla varastoon ja turvaamalla myös muun lauman ravinnonsaantia. Siksi susiaidat ja koirien suojaaminen on vahinkojen välttämiseksi tärkeää toimintaa ihmisen taholta. (PJ, SK 2020.)

Susivastaisissa mielipidekirjoituksissa nousee kuitenkin myös esiin vastaväitteitä esimerkkien 14 ja 15 ehdottamille keinoille. Esimerkissä 16 kesälampurina toimiva kirjoittaja esittää vastaväitteensä ajatteluun, jossa ihmisen tulisi sopeutua suden läheisyyteen pihossa esimerkiksi susiaidoin.

Esimerkki 16. Some-keskustelussa kerroin huoleni kesälampaistani, en haluaisi niiden joutuvan suden suuhun. Innokas susiaktivisti ilmoitti minun olevan piittaamaton, koska en ollut rakentanut lampaiden turvaksi petoaitoja ja suojatalleja. Hämmennyin miten kaukana todellisuudesta henkilö eli. Lampaat ovat saariston tilapäisiä kesäasukkaita. (MR, SK 2020.)

Esimerkki 16 vetoaa ajatuksen käsittämättömyyteen subjektipositioiden ja värittävien ilmaisujen avulla. Ilmaukset, kuten *innokas susiaktivisti*, *hämmennyin* ja *suden suuhun* tuovat tekstiin heti tunnelatauksen, jonka avulla voi vaikuttaa lukijan tunnetilaan (Kakkuri-Knuutila 1998: 258). *Innokas susiaktivisti* tuo mieleen henkilön, joka on ehkä jo vähän liiankin kiinnostunut aiheestaan ja ehkä etäantynyt muista näkökulmista. Kategorisoinnilla luodaan ajatus kahdesta eri vastakkaisesta puolesta, jotka eivät voi ymmärtää toisensa näkökulmia. Kirjoittajan puhujakategoria on vahva ja hän haluaa lukijan näkevän keskustelun aiheuttaneet tunteet perustellen niillä oman kantansa. Tämä vahvistaa kantojen erilaisuutta. Omia tunteita ilmaisevat sanat, kuten *hämmentyä* ja *huoli* puolestaan ovat luonteeltaan kerronnallisia, sillä ne lisäävät yksityiskohtaisuutta ja omakohtaisuutta, joihin lukija voi helpommin samaistua (Jokinen 2016: 287). Ne toimivat siis oman identiteetin, tässä tapauksessa huolestuneen kesälampurin, vahvistimena ja osoittimena, kuinka hämmentävä *innokkaan susiaktivistin* kommentti oli suhteessa kirjoittajan omaan todellisuuteen.

Susimyönteisissä mielipiteissä ilmaistaan myös muunlaisia ratkaisuja ihmisen ja suden rinnakkaiseloon. Esimerkissä 17 ratkaisuna ehdotetaan tiedonvälitystä lapsille totuudenmukaisesti. Ehdotuksessa viitataan Luontoliiton tarjoamaan susiryhmään, jonka

tarkoituksena on omien sanojen mukaan ”saada Suomen kestävän susikannan kestävä kansa” (Luontoliitto). Kaikki eivät kuitenkaan koe tiedonvälitystä kouluissa hyvänä asiana, vaan kokevat sen lisäävän pelkoa lapsissa, kuten esimerkissä 18.

Esimerkki 17. Kouluun on myös mahdollista saada Luonto-Liiton susiryhmä kertomaan totuudenmukaisia asioita suomalaisesta sudesta. (JM, PL 2020.)

Esimerkki 18. Ajattelen kauhulla pientä lasta, jolle ensimmäisenä koulupäivänä jaetaan Miten tapaan suden -opas ja aapinen. Kaksoisvokaalit ja -konsonantit voivat vielä olla hakusessa, joten tapaamisesta voi tulla tappaminen. (EA, VSS 2021.)

Pieni lapsi on tunnelatautunut ilmaisu ja kategoria, jolla halutaan luoda kuva pienestä ja avuttomasta lapsesta. Ajatuksena myös ensimmäinen koulupäivä viittaa henkilöön, joka on vasta aloittamassa oppimisen ja on siksi helposti vaikutettavissa. Miten tapaan suden -opas aapisen rinnalla puolestaan viittaa siihen, kuinka kirjoittaja ajattelee, että suden läsnäolo ja sen kanssa rinnakkaiselo halutaan osaksi ensimmäisiä oppeja. Ajatuksen naurettavuutta ilmaistaan sillä, ettei lapsi osaa vielä kunnolla lukea, joten *tapaamisesta voi tulla tappaminen*.

Ratkaisuja suden läsnäoloon ihmisen pihapiirissä löytyy myös susivastaisista mielipidekirjoituksista. Esimerkissä 19 oma ehdotus on esitetty rinnastavan esimerkin avulla: on ihmisiäkin siirretty ennen niin susiakin voi siirtää samalla tavalla. Susi halutaan siis säästää metsästämiseltä, vaikka itse suden arvostus ei ole kovin suuri. Tämä käy ilmi suojautumislisäyksestä: *sinänsä arvokas eläin*. Kirjoittaja pyrkii suojautumaan kritiikiltä laimentaan oman argumenttinsa vahvuutta käyttämällä seikkasanaa (Kakkuri-Knuutila 1998: 256). Näin kirjoittaja on ottanut huomioon argumentissaan ne, jotka pitävät sutta arvokkaana, mutta samalla pitänyt kiinni omasta kannastaan, jonka mukaan susi on häiriöksi muualla Suomessa.

Esimerkki 19. Oma ajatukseni olisi susien, sinänsä arvokas eläin, siirtäminen raja-Suomeen. Sieltähän kai ovat tulleetkin, olen kuullut. - - On ihmisiäkin pakon edessä jouduttu siirtämään idästä länteen. Sopeutuminen vie aikansa kaikilta elollisilta. (EA, VSS 2021.)

Suurimmassa osassa susivastaisia mielipidekirjoituksia ratkaisuehdotuksena oli metsästäminen joko ilman lupia tai lupien kanssa. Suurin osa kannatti kuitenkin kannanhoidollista metsästäystä ja metsästyslakien parantamista, kuten esimerkissä 20. Siinä lakia toivotaan parantavan ihmisen ja eläimen turvaksi. Käsittelen kannanhoidollista metsästäystä tarkemmin luvussa 4.4.

Esimerkki 20. Sudella on lain mukaan oikeus liikkua koko Suomen alueella. Mikäli ihminen ei ole turvannut kotieläintensä turvallisuutta, susi voi halutessaan ne tappaa, koska petoeläimen käyttäytyminen on sellaista. Olen järkyttynyt, lain mukaan näin tuntuu olevan. Metsästyslakia voitaisiin parantaa kotieläimien ja ihmisen turvaksi. (MR, SK 2020.)

Esimerkissä 21 ei mainita kannanhoidollista metsästystä, vaan esitetään enemmänkin kritiikkiä SusiLIFE-hanketta kohtaan tunnepitoisin sanoin (*aivopesu, sietää, joutavaa, halpa lääke*), jotka ilmaisevat luottamattomuutta susiLIFE-hanketta kohtaan ja *halvalla lääkkeellä* viitatessa lyijyyn helppoa ja yksinkertaista keinoa ratkaista asia. Suoraan suden ampumista ei tekstissä mainita, vaan se tuodaan ilmi monimerkityksisellä sanalla *lyijy*. Sanana *lyijy* tunnistetaan kiertoilmaisuksi aseella ampumiseen. Tämä vaatii lukijalta kulttuurista tuntemusta.

Esimerkki 21. Ongelmien ratkaisuksi on Suomessa menossa susilife-hanke, jolla pyritään edistämään suden ja ihmisen rinnakkaiselo. Aivopesulla yritetään saada Ihminen sietämään suden aiheuttamaa uhkaa. - - Kaikenlaista joutavaa oireiden hoitoa annetaan yhteiskunnan varoin. Varsinaisen ongelman poistoon on halpa lääke, lyijy. (ML, ItäS 2020.)

Kiistaa aiheuttaa myös ajatus siitä, kuuluko susi Suomen luontoon vai ei. Erimielisyyksiä aiheuttaa myös se, minkä maalainen susi on. Osa on sitä mieltä, että susi on suomalainen (esimerkki 22) ja osa taas sitä mieltä, että susi on venäläinen (esimerkit 23 ja 24).

Esimerkki 22. Kouluun on myös mahdollista saada Luonto-Liiton susiryhmä kertomaan totuudenmukaisia asioita suomalaisesta sudesta. (JM, PL 2020.)

Esimerkki 23. Aikaa on kulunut, susikanta kovasti voimistunut ja vaikka sellaista lajia ei liene olemassa kuin "suomen susi", niin silti sitä suojellaan, Siperian metsissä niitä Siperian susia kyllä riittää. (JIT, KP 2021.)

Esimerkki 24. Euroopan Unionin (EU) ajama venäläisen suden suojeleminen Suomen rajojen sisällä vaarantaa nyt tuon kansanperinteemme ytimen! (Koiraharrastajat. ISS 2020.)

Suden nähdään siis olevan joissain tapauksissa vieras. Myös ilmaukset, kuten *susi kuuluu Suomen luontoon* ja *susi ei kuulu Suomen luontoon* ilmaisevat tätä. Tämä tuntuu vaikuttavan paljon mielipiteeseen: ne jotka kokevat suden olevan suomalainen, pitävät sutta tutuna osana luontoa olevana eläimenä tai petona, kun taas ne, jotka kokivat suden olevan venäläinen tai Suomen luontoon kuulumaton, pitivät sutta vieraana ja pelottavana. Tämä rinnastuu hieman yleisiin käsityksiin ja pelkoihin Venäjistä Suomen naapurimaana sekä yhteisestä historiasta.

Asenteet suden paikasta vaihtelevat siitä, ettei sudella ole paikka Suomessa siihen että susi kuuluu Suomen luontoon. Susi saatetaan kielteisissä tapauksissa nähdä vieraana ja pelottavana eikä sen siksi suvaita kulkevan ihmisen itsensä kokemalla reviiirillä. Jotkut kuitenkin pitävät sutta tärkeänä osana Suomen luontoa ja kokevat, että maaseudulla luonnon keskellä asuessa on myös totuttava suden läsnäoloon. Keskustelussa myös kärjistytään kategorisointiin: ovat ne, jotka varjelevat sutta ja ne, jotka pitävät sutta uhkana. Kumpikin puoli värittää toista puolta negatiivisemmaksi korostaakseen oman puolensa oikeutta (Jokinen 2016: 291). Myös tällä on vahva yhteys siihen, kuinka susi nähdään ja kenellä on oikeus sanoa sudesta mitään.

4.2 Suden ja ihmisen oikeudet

Keskustelu suden paikasta nostaa esiin myös kysymyksen susien oikeuksista suhteessa ihmisten oikeuksiin. Jo ajatukset siitä, missä on kenenkin paikka, ovat kytköksissä oikeuksiin olla ja elää jossakin. Tämä siis luonnollisesti aiheuttaa ristiriitoja siitä, kenellä ja millä on oikeus mihinkin, kuka näitä oikeuksia suojelee ja kuka on kenenkin puolella. Keskustelu kulkeutuu myös toisinaan politiikan puolelle, sillä lopulta päätökset suden ja ihmisen oikeuksista sekä suden elinalueesta tehdään eduskunnassa.

Tämä kirvoittaa myös keskustelua siitä, millä perustein päätökset tehdään ja kuinka ne tulisi tehdä. Vastakkain tuntuu olevan kaksi puolta: tiede ja maalaisjärki. Monet tahot, etenkin itsensä susimyönteisiksi lukevat yksityiset sekä viralliset tahot, toivovat päätösten perustuvan tieteelliseen tietoon, kuten esimerkissä 25.

Esimerkki 25. Myöskään nyt lausunnolla oleva esitys ei sisällä selviä ja täsmällisiä, tieteelliseen tietoon pohjautuvia perusteita, joita kannanhoidollisten poikkeuslupien myöntäminen oikeusratkaisujen mukaan edellyttää. (WWF Suomi, HS 2021.)

Esimerkin 25 mielipidekirjoituksen on laatinut kaksi WWF Suomen edustajaa, joista toinen on ammatiltaan oikeudellinen neuvonantaja. Esimerkissä perustellaan kannanhoidollista metsästystä vastaan käyttäen puhujakategorian antamaa tietoutta oikeuttamaan omaa kantaa. Avainasemassa on *selviä ja täsmällisiä, tieteelliseen tietoon pohjautuvia perusteita*. Tällä halutaan korostaa tieteellisen tiedon tärkeyttä päätöksenteossa ja kuinka se on jäänyt uupumaan. Argumentin sävy on kuitenkin neutraali vaatimuksesta ja kirjoittajan arvoasemasta huolimatta, sillä se perustetaan väitteelle tieteellisen tiedon puuttumisesta.

Tieteellinen tieto saa myös jonkin verran kritiikkiä pääosin yksityishenkilöiltä ja poliitikoilta. Tätä pohtiessa on hyvä ottaa huomioon eri luonnonsuojelujärjestöjen ja poliittisesti sitoutuneiden järjestöjen arvomaailma ja tavoitteet. Muun muassa WWF Suomen yksi keskeisistä tavoitteista ja arvoista on ihmisen ja luonnon tasapainon saavuttaminen. On siis selvää, että myös näiden järjestöjen edustajilla on omat mielipiteensä ja kantansa, jotka tulee ottaa huomioon pohtiessa yksityishenkilöiden ja joidenkin poliitikkojen antamaa kritiikkiä. Esimerkki 26 on yksityishenkilön kirjoittama, ja siinä viitataan aiemmin kirjoitettuun mielipidekirjoitukseen (Viite, HS 2020).

Esimerkki 26. Johanna Kohvakka ja Tea Törmänen kirjoittivat (HS Mielipide 11.1.), että susipolitiikan tulee nojautua tieteeseen eikä pelkoon. Itse toivon susipolitiikkaan tervettä maalaisjärkeä. (EK, HS 2020.)

Esimerkki 26 käyttää retorisena keinonaan vastustajan esittämää argumenttia ja pohjaa oman argumenttinsa sen varaan. Myös tässä argumentissa pyritään polarisointiin kategorisoinnin avulla käyttämällä sanastossa kategorista vastakohtaisuutta. Alkuperäisessä mielipidekirjoituksessa, johon esimerkissä 26 viitataan, on käytetty tiedettä ja pelkoa vastakohtaisina elementteinä. Esimerkissä 26 kuitenkin tämä vastakohtaisuus on lainattu ja sitä on muokattu, jotta se sopii omaan agendaan (Jokinen 2016: 295). Vastakohtina toimivat nyt tiede ja maalaisjärki, joista maalaisjärki pyritään näyttämään parempana ja järkevämpänä vaihtoehtona. Kakkuri-Knuutilan (1998: 256) mukaan esimerkiksi maalaisjärkeen vedotaan, kun omaa perustelua ei ole ja se on kiistanalainen tai heikko. Esimerkin kontekstissa kirjoittaja yrittää peitota tieteen merkityksen korottamalla maalaisjärjen luotettavammaksi ja paremmaksi vaihtoehdoksi. Muita perusteita ei kuitenkaan esitetä maalaisjärkeä tukemaan.

Maalaisjärjen ja tieteen kamppailu ulottuu jokaiseen susikeskustelun osa-alueeseen, mutta asia nousee erityisesti esille puhuttaessa suden uhanalaisuudesta sekä oikeuksista. Suden suojelu ja oikeudet sekä päätökset niiden kannanhoidollisesta säätelystä perustellaan virallisella taholla pääosin tieteelliseen tietoon perustaen, mikä saattaa aiheuttaa toisinaan erimielisyyttä erityisesti susialueella asuvien keskuudessa. Tämä näkyy esimerkiksi luvussa 4.1 käsittelemässäni maaseutu kaupunki -vastakkainasettelussa.

Aina ei ole kuitenkaan selvää, kenen äänellä on loppupeleissä painoarvo päätöksenteossa. Sekä susimyönteisissä että susikielteisissä mielipidekirjoituksissa löytyy kokemuksia siitä, ettei kirjoittajien kantaa ja näkemystä oteta huomioon. Esimerkissä 27 kirjoittaja kokee, ettei hänen ääntään oteta huomioon luonnonsuojelijana ja esimerkissä 28 puolestaan kirjoittaja kokee, että luonnonsuojeluliittojen edustajien ääni menee paikallisten äänen yli.

Esimerkki 27. Erityisesti susia koskevissa päätöksissä suurin painoarvo on luovutettu metsästäjille, eläintilallisille sekä porotaloutta harjoittaville. Käytännössä kaikille niille, joiden toiminta perustuu eläimistä saatavaan hyötyyn. Luonnon ja eläinten oikeuksia puolustavien ääni on sivuutettu. (Luonto-Liitto, HS2021.)

Esimerkki 28. Jos kerrostalossa asuva espoolainen valittaa Kuhmon susilaumasta jonkun luonnonsuojeluliiton nimissä ja valitus menee läpi, voidaan sanoa: ”Mikä ei ole oikeus ja kohtuus, ei voi olla lakikaan.” Eikö olisi tärkeämpää kysyä paikallisten asukkaiden ja viranomaisten mielipidettä, kun turvautua 600 kilometrin päässä asuvaan ”asiantuntijaan”. (TM (keskusta), KP 2022.)

Kummatkin ylläolevat esimerkit kategorisoivat toisiaan omasta puhujadispositiosta käsin.

Esimerkin 27 kirjoittaja on Luonto-Liiton järjestöpäällikkö eli hänellä on vahva luonnonsuojelijan identiteetti, jonka kautta hän puhuu. Esimerkin 28 kirjoittaja puolestaan on keskustan kansanedustajaehdokas eli myös hän puhuu oman poliittisen identiteettinsä kautta. Heillä on myös tietty lukijayleisönsä, joten kirjoitus on vahvasti suunnattua. Esimerkiksi keskusta nähdään vahvasti maaseudun oikeuksia puolustavana puolueena, joten myös mielipidekirjoitus on suunnattu maaseudulla asuville polarisoiden *kerrostalossa asuvaa espoolaista paikallisiin asukkaisiin ja viranomaisiin*.

Luonto-Liitto puolestaan edustaa ensisijaisesti eläinten oikeuksia, joten vastakkain asetetaan ne, joiden toiminta perustuu eläimistä saatavaan hyötyyn ja ne, jotka puolustavat luonnon ja eläinten oikeuksia. Kummassakin tapauksessa oma puoli esitetään hyvänä ja oikeana puolena, kun taas vastapuolesta käytetään negatiivissävyyisiä sanoja, jotka luovat tunnelatauksen kirjoitukseen. Kumpikin pyrkii näyttämään oman sekä vastustajan subjektiposition eli roolin rajattuna ja joustamattomana: espoolaisella ja paikallisella on omat tehtävänsä keskustelussa, kuten myös hyötyjällä ja suojelijalla. Värittävät ilmaisut eivät kuitenkaan ole faktapohjaista perustelua, vaan niillä saadaan perustelu näyttämään toimivalta argumentilta (Kakkuri-Knuutila 1998: 258).

Kiistanaiheena on siis se, kenen ääni tulee kuulluksi ja kenen ei. Mielipidekirjoitukset ovat yksi tapa tuoda esiin oma ääni ja mielipide. Tämän vuoksi myös suden ja ihmisten oikeuksia koskevia argumentteja on tuotu esiin muutamia. Suden oikeuksiksi on luokiteltu muun muassa oikeus elää (esimerkki 29) ja alueiden suojelu susien asuinpaikaksi (esimerkki 30).

Esimerkki 29. Jokainen eläin on tunteva olento ja tärkeä juuri sellaisena kuin on. Eläimet tahtovat vain elää aivan kuten me kaikki muutkin haluamme. (Luonto-Liitto, HS2021.)

Esimerkki 30. Luonnonvaraisten metsien suojelu on myös tässä asiassa ehdottoman tärkeä tehtävä meille ihmisille. Jotta susilla riittäisi niitä erämaita, jonne susien toivotaan menevän. (PJ, SK 2020.)

Susien oikeuksien suojelu vaatii myös ihmisiltä velvollisuuksia. Esimerkissä 30 kirjoittaja vetoaa mahdolliseen vasta-argumenttiin huomioimalla vastustajan oletetun ja yleisesti esitetyn mielipiteen, jotta kirjoittajan oma argumentti saisi enemmän vahvuutta, eikä vastustajalla ole mahdollisuutta vedota siihen (Jokinen 2016: 295). Kirjoittajan mukaan ihmisten velvollisuuksiin kuuluu suojella luonnonvaraisia metsiä, jotta susille riittää metsiä, joihin niiden toivotaan menevän. Kirjoittaja olettaa, etteivät ihmiset halua suojella metsiä etenkin susien takia, ja muistuttaa yleisesti ilmestyvästä argumentista suden paikasta erämaassa.

Susien oikeudet tuottavat myös vasta-argumentteja. Esimerkissä 31 keskustan kansanedustaja kokee virkamiesten muuttavan yllättäen mieltään suden paikasta sekä suden oikeuksista viitaten näin sanomattomasti siihen, että tämä on tehty viemällä pois ihmisten oikeuksia. Siinä missä *pihapiirissä liikkuva susi nauttii lainsuojaa*, niin ihminen ei saa esimerkin 31 kirjoittajan mukaan edes suden poistolupaa helposti. Tätä perustellaan esimerkillä alueella lähiaikoina tapahtuneella tapahtumalla. Esimerkissä todetaan myös asioita faktoina, vaikka niiden totuudenmukaisuuteen ei ole viittauksia (Jokinen 2016: 280). Esimerkiksi SusiLIFE-hankkeen ja Suurpedot-sivuston (SP2) mukaan susi poistetaan edelleen pihapiiristä sitä pyydettyäessä.

Esimerkki 31. Ihmettelen edelleen suuresti, miksi te virkamiehet kaunistelette itse aiheuttamaanne ongelmaa. Määrittelite aikanaan kannanhoitosuunnitelmassa, että susi on suurpeto, joka kuuluu vapaasti metsiin ja salomaille. Juuri tullut uusi linjaus on, että pihapiirissä liikkuva susi nauttii lainsuojaa. Monen mutkan takana on suden poistolupa, kuten Kuhmossa kävi viime vuoden lopulla. (HH2 (keskusta), SS 2020.)

Suden oikeuksia rinnastetaan myös ihmisten oikeuksiin kulkea luonnossa ja harjoittaa elinkeinoa. Esimerkissä 32 kirjoittaja kokee, että sutta pidetään ihmishenkeä arvokkaampana, ja argumentoi kantaansa faktamaisena tulevaisuudenkuvan luonnolla ja vahvoilla sanoilla, kuten *ihmisuhri*, joka jo sanana luo paitsi tunnelatauksen, myös kategorian. Asettamalla ihminen uhrin kategoriaan, voidaan suden toiminta nähdä tahallisena, joten se on kritisoitavaa, ei viettien aiheuttamaa, jolloin se olisi suvaittavampaa (Jokinen 2016: 284). Faktana esitetään myös ajatus, että lopulta susi tappaa ihmisen, jos tilanteeseen ei tule muutosta. Kirjoittaja myös vetoaa konsensuksella maatilallisiin ja luonnossa liikkujiin, ilmoittaen näin kohdeyleisönsä ja ottaen näin kantaa kohdeyleisönsä menettämiin oikeuksiin, kuten elinkeinon ja harrastusten turvalliseen harjoittamiseen.

Esimerkki 32. Maatalous ja ekologinen karjankasvatus kärsii susien läsnäolosta. Marjanpoiminta, sienestäminen ja liikkuminen luonnossa muuttuu varalliseksi, kun sutta pidetään ihmishenkeä arvokkaampana. On vain ajan kysymys, milloin tulee ensimmäinen ihmisuhri jos nykyinen linja saa jatkua. (JEI, UM 2020.)

Luken (Pellikka ja Hiedanpää 2020: 15, 24–25) tekemän selvityksen mukaan paljon luonnossa liikkuvat kokivat huolta suden mahdollisesta läsnäolosta enemmän kuin harvemmin luonnossa liikkuvat. Koti- ja tuotantoeläimiä pitävistä taas 70 % ilmoitti yrittäneensä elää normaalia elämää asiasta välittämättä. Sutta piti kuitenkin arvaamattomana eläimenä lähes puolet vastanneista. Esimerkin 32 kirjoittaja käyttää tätä ajatusta hyödykseen argumentissaan ja pyrkii faktuaalisella argumentoinnilla yleistämään susivahinkoja sekä ilmoittamaan lukijakunnakseen ne, jotka ovat näin henkilökohtaisesti kokeneet. Kirjoittaja ottaa kannakseen ihmisten oikeuksien turvaamisen ja vaarojen hävittämisen.

Ihmisten oikeuksista puhutaan esimerkin 33 mukaisesti myös perustuslakiin vedoten. Esimerkin kirjoittaja pohjaa argumenttinsa Suomen perustuslain (1999) pykälän 18 mukaan, jonka mukaan ihmisillä on oikeus suojella elinkeinoaan. Argumentti saa painoa, koska kirjoittaja ei perusta väitettään omien mielipiteidensä tai uskomustensa varaan (Jokinen 2016: 280). Kirjoittaja mainitsee myös lapset kategoriana luodakseen vakavamman kuvan tilanteesta. Lapset on mainittu ihmisten yhteydessä tehostekeinona.

Esimerkki 33. Nurkkajuurissa kotieläinten lähellä kiertelevien susien suojele saattaa olla perustuslakiemme vastaista. Ihmisellä on oikeus suojella elinkeinoaan ja sitä kautta kasvattamiaan kotieläimiä. Ihmisistä – lapsista – puhumattakaan. (MN, KP 2021.)

Keskustelusta löytyy myös sävyiltään neutraali linja. Muun muassa esimerkissä 34 vasemmistoliiton kansanedustaja toteaa ymmärtävänsä myös niitä, jotka kokevat, ettei heidän oikeusturvansa toteudu ja tämä on suuri riski myös sudelle. Hän ottaa huomioon kummatkin puolet, yrittäen löytää keskilinjaa keskustelussa. Pitäisi tulla vastaan niitä, jotka kokevat, ettei heitä kuunnella, ja näin saadaan ratkaisu myös toista puolta huolettavaan salametsästyksen. Hän käyttää sävyiltään positiivisia ilmaisuja läpi argumenttinsa: vaikka *väsyä ymmärtämään* ja *oman käden oikeus* ovat ehkä kallellaan negatiivisuuteen, ne ilmaistaan ymmärtämisen kontekstissa.

Esimerkki 34. kun ihmiset väsyvät ymmärtämään, miksei heidän oikeusturvansa toteudu ja kyseenalaistavat laajassa mitassa nykyiset pelisäännöt, tullaan alueelle, jossa salametsästyksen lisääntyminen ja oman käden oikeuden käyttö laajenee muutenkin. Se jos mikä on riski, myös suojellulle pedollemme, sudelle. (MK/PF (vasemmisto), KS 2020.)

Suden oikeuksista nousevia tunteita ovat susivastaisissa mielipidekirjoituksissa sekä huoli omiensa suojelemisesta että tunne kyvyttömyydestä vaikuttaa tilanteeseen. Samanlaisia tunteita vaikutuskyvyttömyydestä esiintyy myös susimyönteisissä mielipidekirjoituksissa. Hallitsevampana tunteena esiintyy kuitenkin pelko susikannan kestävyyspuolesta. Omaa kantaa pyritään tuomaan esiin pääasiallisesti polarisoimalla omaa kantaa vastustajan kantaan ja asettamalla vastakkain erilaisia tahoja ja käsitteitä, kuten tiede ja maalaisjärki sekä pelko ja tie. Tieteen toivotaan menevän pelon edelle ja maalaisjärjen tieteen. Susi on kuitenkin EU:n luontodirektiivien (1992) mukaan rauhoitettu eläin, joten susien kaadon voi toteuttaa vain tarvittavissa tilanteissa, kuten silloin, kun susi aiheuttaa merkittävää vaaraa tai haittaa ihmiselle. Jos taas susikanta vaarantuu metsästyksestä, ei poikkeuslupia myönnetä.

4.3 Asenteet ja pelot

Mielipidekirjoituksissa sutta kuvataan monin eri sanoin: milloin susi on aggressiivinen, milloin peto, milloin viaton eläin, terve tai häirikkösusi. Myös susien paikoista löytyy tunnepitoisia kuvailuja, kuten susipuisto, korpi ja luonto.

Eri tavat puhua susista kertovat ihmisten asenteista ja peloista susia kohtaan. Esimerkissä 35 tämä näkyy hyvin. Kirjoittaja aloittaa vahvistavilla sanoilla *missään nimessä* pyrkien lieventämään tulevaa argumenttiaan ja puolustautumaan mahdollisilta syytöksiltä susivihasta (Kakkuri-Knuutila 1998: 256–257). Kirjoittaja asettaa itsensä tiettyyn kategoriaan – eli susien ystäväksi – edeten näin ilmoittamaan, millainen susi on sudenystävän mielestä sallittava ihmisten läheisyydessä. Tässä korostuvat Jokisen (2016: 275) ajatukset puolustavasta retoriikasta, jonka mukaan vahvistamalla omaa positiota sitä ei voida vahingoittaa. Lopullinen sanoma saadaan näyttämään ainoalta oikealta esittämällä sen faktuaalisena, vaikka alussa kirjoittaja pyrkiikin puolustautumaan vasta-argumenteilla aiheuttaen hieman ristiriitaisen kuvan argumentissa.

Esimerkki 35. Minä en missään nimessä vihaa susia. Ihmistä pelkäävä susi kuuluu Suomen luontoon. Sen sijaan ihmistä pelkäämätön susi on vaarallinen. (SK (SDP), ISS 2020.)

Esimerkissä 35 asetetaan sudelle ehdot: Jos susi on ihmistä pelkäävä, se kuuluu Suomen luontoon. Jos susi on puolestaan ihmistä pelkäämätön, se on vaarallinen ja näin ollen ei kuulu Suomen luontoon. Näin kirjoittaja luo käyttäytymismallin ihmistä pelkäävälle ja ihmistä pelkäämättömälle sudelle. 42 % Luken kyselyyn vastanneista ihmisistä uskoo suden

menettäneen ihmisarkuuden, ja tämä kietoutuu myös ajatuksiin suden arvaamattomuudesta (Pellikka–Hiedanpää 2020: 15).

Suden luontoa kuvaillaan eri tavoin vaaralliseksi ja vaarattomaksi. Siten sudesta luodaan kuva joko eläimenä tai petona. Esimerkki 36 edustaa tässä suden eläimellistä puolta. Kirjoittaja kuvailee sutta positiivisin sanoin, saaden suden näyttämään älykkäältä ja ystävälliseltä. Esimerkin 36 kirjoittaja myös kuvailee tällä tavoin syytä sille, miksi susi eksyy välillä ihmisten pihapiireihin. Tieteen ja teknologian vihreät ry (Viite) on kuitenkin myös puolueellisesti vihreisiin sitoutunut tutkimusryhmä, jonka tarkoituksena on olla luonnon ja eläinten puolella. Poliittinen puolueellisuus voi vaikuttaa myös siihen, mihin asioihin tutkimuksessa keskitytään ja mikä on vihreiden poliittisen kannan kannalta hyödyllistä tietoa.

Esimerkki 36. Susi on älykäs ja arka eläin, joka väistää ihmistä, jos vain voi. Se on myös utelias, joten joskus se ajautuu ihmisen asuinalueelle. (Viite, HS 2020.)

Suden viettiä puolestaan kuvaillaan myös hyvin vastakohtaisesti. Joko susi saalistaa, kun sillä on nälkä, tai susi tappaa huvikseen. Esimerkki 37 edustaa näistä ajatusta sudesta saalistamassa petoeläimen tavoin, kun se näkee saaliseläimen, ei huvikseen. Kirjoittaja vertaa käytöstä lukijoille tutumpaan eläimeen, kotikissaan. Vaikutus saadaan aikaan rinnastamalla: luonteenomaisia piirteitä vertaamalla pyritään osoittamaan, että susi käyttäytyy kuin mikä tahansa saalistava eläin (Kakkuri-Knuutila 1998: 252).

Esimerkki 37. Susi ei tapa 'tappamisen ilosta', vaan ulottuvilla oleva saalis laukaisee saalistusreaktion. Myös kotikissoilla on tämä tapa liikkeessaan ulkona vapaana. (PJ, SK 2020.)

Esimerkki 38 puolestaan edustaa täysin vastakkaista ajatusta suden luonnosta. Susi nähdään lähes julmana, tietoisena tekonsa haitasta ihmisille tai saaliille. Mielipide pohjautuu luettuihin esimerkkeihin, ja omaa osallisuutta yritetään etäännyttää ilmaisemalla, ettei omakohtaista kokemusta ole. Saaliista käytetään sanaa *uhrieläin*, jolla korostetaan haluttua kuvaa sudesta julmana tappajana. Neutraalimpi ilmaisu olisi esimerkiksi *saalis*.

Esimerkki 38. En ole aiemmin sutta pelännyt, ei ole kokemuksia. Lehdistä olen lukenut kotieläimiin kohdistuvista hyökkäyksistä. Sympatia on ollut uhrieläimien puolella, koska susi tappaa useasti huvikseen, ei vaan syödäkseen. (MR, SK 2020.)

Suden luonne saalistajana aiheuttaa toisinaan huolta myös silloin, kun ajatellaan suden saalistavan nälkäänsä, ei huvikseen, kuten esimerkissä 39 ajatellaan. Esimerkissä 39 äidiksi itsensä identifioiva kirjoittaja kokee rauhassa olevan suden syövän jo aikaisemmin

kaatamaansa saaliseläintä, mutta ajettu ja häiriköity susi saattaa tilanteensa takia olla vaara ihmisille – tässä tilanteessa etenkin lapsille, koska kirjoittaja asettaa itsensä alussa äidin identiteettiin. Kritiikki ja pelko eivät siis sinänsä kohdistu suoraan suden luontoon, vaan paremminkin metsästyksen, jolla saadaan susi käyttäytymään pakotetusti luontonsa vastaisesti. Asettumalla vahvasti äidin rooliin argumentille luodaan painoarvoa ja lukija saa kuvan huolestuneesta äidistä, joka murehtii lapsensa turvallisuuden vuoksi. Positioina ovat siis äiti, joka on huolehtija, ja lapsi, josta äiti huolehtii. Lukijassa herätetään tutun asetelman avulla myötätuntoa ja ehkä myös muistutetaan omakohtaisista kokemuksista koululaisen äitinä. Äidin kategorialla kirjoittaja voi oikeuttaa oman huolensa sekä syyt sille herättämällä myötätuntoa jokaisessa, joka pystyy samaistumaan tai ymmärtämään äidin huolen lapsesta. Äiti puhujakategoriana ei ole kuitenkaan asiantuntija, vaan argumentointi perustuukin faktojen sijaan oman tunteen ja huolen korostamiseen. (Jokinen 2016: 276.)

Esimerkki 39. Tämän äidin ajatukset kulkivat toista rataa: rauhallinen peto omissa oloissaan palaa kaatamansa saaliin luo niin kauan kuin syötävää riittää, mutta jos sitä jatkuvasti ajetaan, se nappaa syötävän, missä sen nälkäisenä sattuu kohtaamaan. (MLL, FS 2021.)

Suden ruokavalion ajatellaan vaihtelevan siis eläimistä ihmisiin. Suurpedot-sivusto (SP2) varmistaa myös tämän ajatuksen mainitsemalla yhdeksi suden hyökkäämisen syyksi suden luonnollisen ravinnon loppumisen. Esimerkissä 40 kuitenkin susi nähdään moniruokaisena, mutta vahvistetaan ajatusta siitä, ettei susi saalista ihmistä. Se, tarkoittaako kirjoittaja, ettei susi saalista ihmistä edes nälkäisenä, ei käy selväksi. Ajatus ihmisestä osana suden ravintoketjua on kirjoittajan mielestä kuitenkin väärä, ja tätä ajatusta vahvistetaan yleistämällä, että tämän *tietävät fiksut koululaisetkin*.

Esimerkki 40. Mustikatkin maistuvat, mutta ihminen sen sijaan ei kuulu suden ravintoketjuun. Sen tietävät fiksut koululaisetkin. (JM, PL 2020.)

Suden moniruokaisuuteen ja lapsiin viitataan *-kin* fokuspartikkelilla, jolla ilmaistaan polaarista vaihtelua (VISK § 1635). Mustikat ja koululaiset esitetään positiivisesti, kun taas negatiivisen sävyn saavat lausumattomat aikuiset sekä ihmiset. Ihmisen kuulumattomuus suden ravintoketjuun argumentoidaan faktuaalisen argumentaation avulla ja korostetaan *mutta*-konjunktioilla. Pehmentävien sanojen puute tekee toteamuksesta myös hyvin faktamaisen. Koululaisiin viitattaessa kirjoittaja haluaa korostaa aikuisen ja lapsen eroa: koululaiset ovat fiksuja ja pystyvät ymmärtämään tämän totuuden. Koululaiset ovat yleensä lapsia ja nuoria, joilla ei ole vielä paljoa elämäkokemusta, joten kirjoittaja korostaa ajatusta siitä, että jopa koululaisetkin ymmärtävät väitteen. Tämän vuoksi myös aikuisen oletetaan

tämä tietävän. Vaikka esimerkissä 40 ei käytetä suoraan vakiintunutta maksiimia ”lapsikin ymmärtää”, oli kyseessä selkeä muunnos tästä ja sen pystyy myös ymmärtämään samalla tavalla. Asia nähdään siis itsestäänselvyytenä, joka on kaikkien yhteisesti hyväksymä, ja tällä tavoin voidaan ehkäistä mahdollisia vastaväitteitä (Jokinen 2016: 280). Kakkuri-Knuutilan (1998: 253) mukaan maksiimeja käytetään osana argumenttia esimerkiksi perusteluna, ja niin sitä on myös käytetty esimerkissä 40 perustelemaan suden ravintoketjua.

Ajatukset sudesta julmana saalistajana kumpuavat mielipidekirjoituksissa sekä historiasta että muistoista. Perusteluihin nousevat joko 1800-luvun lastensurmat tai omat, vanhempien tai isovanhempien kertomukset menneisyydestä, jolloin sutta metsästettiin esimerkiksi omassa kotikylässä. Muistot on kerrottu tarinamaisesti ja yksityiskohtaisesti. Kertomuksen tavoitteena on saada lukija samaistumaan tilanteeseen ja näin vahvistaa argumenttia tuoden oman mielipiteen esille mahdollisimman vakuuttavana (Jokinen 2016: 286–287).

Kuten jo aiemmin luvussa 3 mainitsin, 1800-luvun surmat ovat syvällä ihmisten muistissa (Bisi 2010: 58). Ajatellaan suden joko käyttäytyvän lopulta samalla tavalla kuin ennenkin, jos tilanteen annetaan jatkua näin (esimerkki 41) tai pohditaan, kuinka kärjistynyttä nykytieto tuon ajan tapahtumista on ja mitä oikeasti tapahtui (esimerkki 42).

Esimerkki 41. Suomessa susi tappoi ihmisen viimeksi 1800-luvulla. Maaseudulla lapsien koulumatkat voivat kulkea pitkienkin metsätaipaleiden läpi. Mikäli susi syö ihmiseltä tuoksuvan koiran ja liikkuu kaupunkialueilla, ei siitä ole pitkä matka ajatuksen tasolla lapsen kimppuun hyökkäämiseen. (SK (SDP), ISS 2020.)

Esimerkki 42. Tarinat kertovat, että 1880-luvulla sudet olisivat tappaneet parisen kymmentä lasta Lounais-Suomessa. Olisiko ollut yksi ja sama ”sairas” susi, joka on nuo teot tehnyt. Senkö tähden susi on nyt ”henkipattona”? (KA EK, SK 2020.)

Esimerkin 41 kirjoittaja käyttää hyödyksi rinnastusta vertaillen sekä 1800-luvun tapahtumia nykyiseen että suden siirtymistä koiran syömisestä lapsen syömiseen ihmisen hajun tuttuuden takia. Kirjoittaja kuvailee yksityiskohdilla, miksi ja miten olisi mahdollista, että susi voisi syödä metsätaipaleita kulkevia lapsia. Kirjoittaja näkee 1800-luvun tapahtumien sekä koiran saalistamisen luonteenomaisuuden toistuvan tulevaisuudessa, kun tietyt ehdot täyttyvät. Mielipiteessä ei kuitenkaan oteta huomioon eroavaisuuksia, vaan päätelmät tehdään mustavalkoisesti aikaisempien tapahtumien perusteella. (Kakkuri-Knuutila 1998: 252.)

Esimerkissä 42 puolestaan kyseenalaistetaan kysymyksillä ja lainausmerkeillä tapahtumat. Lainausmerkkien avulla voi ilmaista kyseenalaistamista ja asennetta, ja myös tässä tapauksessa kirjoittaja saattaa kyseenalaistaa sairaan suden merkityksen. Kirjoittaja saattaa

myös lainausmerkeillä ilmaista yleisesti käytettyä termiä, koska kirjoittaja ei muutoin ilmaise kyseenalaistamista sairaan suden käytöstä tai olemassa oloa kohtaan. Kirjoittajan ilmaistessa suden olevan ”*henkipattona*” ei myöskään vaikuta siltä, että kirjoittaja haluaa asenteellisesti kyseenalaistaa asian, vaan paremminkin lainata yleisesti käytettyä fraasia tai ilmaisua. (Kielikello 2006.) Tätä vahvistaa myös retorisen kysymyksen käyttö: kirjoittaja ei odota vastausta, vaan kysymys sisältää vastauksen ilmaistujen asenteiden kautta (VISK § 1705). Asenteiden ilmaisussa ei kuitenkaan tällä kertaa käytetä lainausmerkkejä, sillä kirjoituksen sävystä voi päätellä, että kirjoittaja ajattelee sudesta positiivisesti, kun taas susipelosta negatiivisesti. Itse susi ei ole siis kyseenalaistettavana, vaan käytös sutta kohtaan kirjoittajan mielestä kyseenalaisten menneisyyden tapahtumien vuoksi.

Esimerkistä 42 nousee esiin siis ajatus sairaasta sudesta. Jos susi on sairas, se hyökkää. Tästä voi päätellä, että terve susi välttää ihmistä eikä hyökkää. Suurpedot-sivuston (SP2) mukaan yksi havaituista syistä, miksi susi hyökkää ihmisen kimppuun on se, että susi on sairas. Sivuston mukaan terve susi välttää kontaktin ihmiseen, mutta sairaana susi voi esimerkiksi levittää ihmiseen vesikauhutartunnan puremalla.

Samanlainen ajatus nostetaan esiin myös esimerkissä 43. Kirjoittaja viittaa kohtaamaansa suteen häiriintyneenä. Kyseessä ei ollut siis normaalisti käyttäytyvä, terve susi. Yksityiskohtien avulla kirjoittaja kuvailee, kuinka tämä *suuri häiriintynyt alfasusi* käyttäytyi ja oli uhka ihmiselle. Suteen liitetään tunnelatautuneita, värittyneitä sanoja, kuten *pitkä matka, turvaan, todellinen vaaratilanne* ja *raadella*. *Pitkällä matkalla* viitataan siihen, ettei susi luovuttanut takaa-ajossa. *Turvasta* tulee pelastumisen tunne ja todellisesta vaaratilanteesta mielikuva tilanteesta normaalia vakavampana vaaratilanteena. Tällä myös vakuutellaan, ettei kirjoittaja liioittele tilannetta. *Raatelulla* puolestaan luodaan kuva kivuliaasta tapahtumasta, jossa ihminen on avuttomassa tilassa. Kirjoittaja käyttää myös muita vahvistussanoja, jotka vahvistavat tilanteen vakavuutta.

Esimerkki 43. Tämä tapahtui joitakin kuukausia sitten keskustassa, kun suuri häiriintynyt alfasusi lähti välittömästi juoksemaan kävelijän perään ja seurasi häntä pitkän matkaa, kunnes kävelijä pääsi turvaan kaverinsa autoon. Siinä oli todellinen vaaratilanne. Kuka antaa raadella itsensä? Huonosti siinä olisi käynyt, jos apua ei olisi tullut heti paikalle. (OMG, AV 2022.)

Sutta tunnutaan siis pelkäävän sen arvaamattomuuden, jotenkin poikkeavan luonteen takia. Myös tähän voi liittää ajatuksen sudesta vieraana, muualta tulleena, venäläisenä sutena. Susi koetaan tuntemattomana ja pelottavana, jonakin joka uhkaa ihmisen oman lauman heikoimpia

jäseniä. Tähän niin sanottuun laumaan kuuluvat esimerkiksi lapset ja koirat. Huoli lapsista on noussut tähän mennessä jo useassa esimerkissä (ks. esimerkki 33, 39 ja 41) ja huoli koirista näkyy esimerkiksi keskustelussa metsästyskoirista. Kummassakin tapauksessa painotetaan lapsen ja koiran kyvyttömyyttä puolustaa itseään ja ihmisen kyvyttömyyttä puolustaa lastaan tai koiraansa joko lainsäädännöllisten seikkojen tai oman voimattomuuden vuoksi. Myös muut kotieläimet aiheuttavat ihmisissä huolta. Esimerkissä 44 kirjoittaja kuvailee yksityiskohtien avulla hetkeä, jonka kokee pelottavaksi huolehtiessaan lampaidensa turvallisuudesta.

Esimerkki 44. Kuluneen viikon nukkuminen on ollut minulle koiran unta. Havahdun joka rasahdukseen, joka pihalta kuuluu. Päivän onnellisin hetki on auringonnousun aikaan. Käyn laskemassa lampaat ja huomaan kaikkien olevan elossa. (MR, SK 2020.)

Vastalauseena etenkin susimyönteisissä kirjoituksissa susipelolle nousee esiin virke: *Susipelkoa ei pidä lietsoa*. Susipelko koetaan siis joidenkin mielestä tapana kasvattaa ja lietsoa pelkoa äärimmäisyyksiin niin, ettei pelolla ole välttämättä enää rajoja. Pelkojen ei koeta pohjautuvan aiheelliseen pelkoon, vaan pelon annetaan ottaa valta. Pelkotilaa ihmisissä lisää muun muassa media ja muut ihmiset, jotka ovat myös itse joutuneet pelon lietsontaan osallisiksi.

Esimerkki 45. Pelko ruokkii vihaa ja viha pelkoa. Kierre on valmis. Kun sitä vahvistetaan viharyhmien kammottavilla kommentteilla ja median otsikoilla, joissa totuus ei aina näyttele pääosaa, saadaankin jo aikaan paniikki. Vielä kun soppaan sekoitetaan politiikka, lopputulos ei voi olla mitään hyvää. (IP, FS 2022.)

Esimerkki 45 aloittaa argumentin kulttuurisidonnaisella ajatuksella kierteestä ja sen ruokkimisesta. Lukija, joka tuntee kulttuurisen käsitteen, saa heti käsityksen, mitä tarkoitetaan sanonnalla *kierre on valmis*. Idiomaattisten ilmaisujen käyttäminen on myös tarinankerronnallinen keino yksityiskohtaisuuden välttämiseksi, sillä ne voivat viedä uskottavuuden argumentilta. Jos idiomaattinen ilmaus on kulttuurisesti tuttu, välittyy haluttu sanoma myös lukijalle. (Jokinen 2016: 287; Potter–Edwards 1990: 415; Potter 1996: 167–169.) Tämän jälkeen kirjoittaja alkaa luettelemaan syitä kierteeseen, joita ovat kirjoittajan mukaan *viharyhmän kammottavat kommentit*, median otsikot sekä politiikka. Viharyhmä itsessään luo jo käsityksen kategoriasta, jossa ihmiset vihaavat vihaamisen ilosta eivätkä välttämättä perusta vihaansa faktoihin.

Joissain tapauksissa ihmisten pelot otetaan myös tosissaan, mutta pelkojen lietsontaa silti kritisoidaan. Esimerkissä 46 kirjoittaja aloittaa argumenttinsa toteamalla, että pelot ovat usein

todellisia. Näin hän ottaa huomioon mahdollisen vasta-argumentin. *Mutta*-konjunktiolla jatkaminen tosin osoittaa pääasiallisen mielipiteen, josta kirjoittaja on etäännyttänyt hieman itseään luodakseen uskottavamman kuvan (Kakkuri-Knuutila 1998: 257). Kirjoittaja kokee, että pelko on yksi syy, miksi suden metsästys on sallittua, ja argumentoi, ettei se saisi olla ensisijainen keino. Argumentissa vedotaan myös EU:n päätökseen suden uhanalaisuudesta.

Esimerkki 46. Pelot ovat usein todellisia. Niitä ei pidä väheksyä mutta ei myöskään lietsoa. Erittäin uhanalaiseksi luokitellun eläimen tappaminen ei saa olla pääasiallinen keino ristiriitojen lievittämiseksi. (HS, HS 2020.)

Jotkut kirjoittajat kokevat huolta metsässä ja luonnossa kulkemisen turvallisuudesta. Jotkut taas puolestaan kokevat, ettei pelko saisi mennä luonnossa liikkumisen edelle. Esimerkin 47 kirjoittaja käyttää tunnepohjaisia sanoja, kuten *järkevää* luoden vastakohtaisuuden järjen ja pelon välille. Järki esitetään hyvänä asiana, pelko taas huonona. Korostamalla oman kannan positiivisia puolia voi kirjoittaja suostutella lukijan oman kantansa paremmuudesta (Jokinen 2016: 291). Esimerkissä pohjataan väite järjen paremmuudesta myös 1800-luvulla tapahtuneisiin susiongelmiiin kysymyksen kautta, kyseenalaistaen 140 vuotta sitten tapahtuneiden asioiden voimaa yhä tänä päivänä.

Esimerkki 47. Onko järkevää, että kun ihminen liikkuu luonnossa lenkillä, hän pelkää sutta sen vuoksi, että susi on tappanut ihmisen Suomessa viimeksi 140 vuotta sitten? (KAEK, SK 2020.)

Sudesta ja sen kohtaamisesta on myös positiivisia muistoja, joita tuodaan esiin kerronnallisuuden kautta. Esimerkissä 48 susi koetaan rauhallisena eläimenä, joka väistää ihmistä. Käsitteenä ihmistä pelkäävää sutta ei mainita, joten kirjoittaja ei ehkä ajattele sutta ihmistä pelkäävänä, vaan paremminkin eläimenä, joka väistää ihmistä ja joka ei halua ihmiselle pahaa kohtaamishetkellä. Tilannetta kuvaillaan niin, että lukija voi itse kokea olevansa hetkessä ja nähdä suden kirjoittajan näkökulmasta: susi on kummallakin kerralla väistänyt ihmistä. Luken (Pellikka ja Hiedanpää 2020: 14) selvityksen mukaan suden kohtaaminen tuotti pelkotilojen lisäksi tasan puolessa vastaajissa yllättyneisyyttä ja lähes saman verran iloa herättävänä tapahtumana kuin pelkoa herättävänä. Suden kohtaaminen ei ole siis tilastollisesti aina huono asia, vaikka pelkotiloja koetaankin hieman enemmän.

Esimerkki 48. Olen itse kohdannut suden kaksi kertaa luonnossa. Molemmilla kerroilla olen pysähtynyt ja ollut hiljaa paikallani ja susi on se, joka on väistänyt ja lähtenyt pois. (PJ, SK 2020.)

Susi koetaan pelottavana petona sen arvaamattomuuden ja vierauden vuoksi. Jotkut susikielteisistä kirjoittajista kokivat, etteivät osanneet ennakoida suden aikomuksia ja siksi sutta varotaan edes tapaamasta. Suden kohtaamisesta on kuitenkin huonon kokemusten lisäksi hyviäkin kokemuksia. Jotkut kokivat suden ihmisarkana ja ihmistä välittelevänä rauhallisena eläimenä. Etenkin susimyönteisissä kirjoituksissa susikeskustelu koetaan suurimmaksi ongelmaksi pelon lietsonnassa ja väärän tiedon levittämisessä.

Esimerkki 49. Susikeskustelussa on syyllistytty pelotteluun. Viha ja pelko projisoidaan avuttomaan villieläimeen. (AM, HS 2020.)

Esimerkissä 49 kirjoittaja kokee keskustelun kärjistyneisyyden olevan syy susivihaan. Vihan lietsonta ja sen levittäminen kasvattaa ihmisten vihantuntemusta sutta kohtaan, vaikka susi ei tähän vihaan olisi syyllinen. Susi koetaan kuitenkin useassa tilanteessa uhkaavaksi ja ihmistä pelkäämättömäksi. Monesti huoli nousee myös lapsista, lemmikeistä ja kotieläimistä. Mielipiteitä kerrotaan omien kokemusten pohjalta, mutta mielipide perustetaan myös usein jonkun muun kokemukseen tai luettuun tietoon.

4.4 Suden suojele ja metsästys

Suden suojele ja metsästys kulkevat keskustelussa käsi kädessä. Vaikka suden suojele ja uhanalaisuus ovat olleet kysymyksiä myös suden paikan kontekstissa, on se erityisesti yhteydessä suden kannanhoidollisessa metsästyksessä. Ajatukset vaihtelevat siitä, ettei suden kannanhoidollisella metsästyksellä ole laillista perustaa suden uhanalaisuuden vuoksi (Luontodirektiivi 1992) siihen, että sudesta on enemmän vahinkoa kuin hyötyä. Muun muassa Hokkanen (2009: 46) toteaa myös tutkimuksessaan, että susivahinkoja ilmaistaan usein hyvin voimakkailla ilmauksilla. Susivahingot kuvaillaan vakavina ja suurina myös mielipidekirjoituksissa. Keskusteluun liittyy myös suden paikasta ekosysteemissä ja osana Suomen luonnon monimuotoisuutta.

Suden kannanhoidollista metsästystä yritettiin ensimmäisen kerran vuosina 2015–2016 ja uudelleen vuoden 2022 alussa. Kumpanakin kertana yritykset kaatuivat EU:n luontodirektiiveihin (ks. luku 3). Kun vuoden 2022 kannanhoidollisen metsästyksen uutta asetusta suunniteltiin, oli tälle myös vastustusta Suomessa luonnonsuojelujärjestöjen lisäksi. Esimerkissä 50 kirjoittaja kokee Maa- ja metsätalousministeriön esityksen *pohjattoman surulliseksi* suden uhanalaisuuden ja suomalaisen luonnon monimuotoisuuden vuoksi. Tunneperoisia sanoja käyttäen kirjoittaja ilmaisee pettymystä virallisten tahojen välinpitämättömyyttä kohtaan. Vaikka kyseessä ei ole teknisesti ääri-ilmaisu, toimii se

kuitenkin samalla periaatteella: Se korostaa haluttua piirrettä, joka on tässä yhteydessä pettymys. Sillä muodostetaan myös vakavampi kuva tapahtumasta ja ilmaistaan teon tuomittavuutta. (Jokinen 2016: 291.) Kirjoittaja kuvailee esityksen vihamielisenä sutta kohtaan, ja vetoaa siihen, että ilmastonmuutos ja lajikato koskettavat kaikkia suomalaisia. *Me*-retoriikalla kirjoittaja ottaa lukijat mukaan ilmaisemalla tilanteen olevan ajankohtainen jokaiselle suomalaiselle. *Me*-retoriikan avulla kirjoittaja saa aikaan vaikutelman, jossa väitteen takana pitäisi seisoa useampi ihminen kuin vain kirjoittaja, tässä tapauksessa kaikki suomalaiset (Jokinen 2016: 283). Tämä toimii sekä syyllistämisenä että mukaan ottamisena.

Esimerkki 50. Maa- ja metsätalousministeriön esitys 20 suden tappamiseksi Etelä-Suomessa on pohjattoman surullinen. Ministeriön vihamielisyys luonnonvaraisia villieläimiä kohtaan herättää suurta huolta aikana, jolloin ilmastonmuutoksen lisäksi maapalloa uhkaava lajikato koskettaa meitä jokaista. Ministeriön valitsema linja osoittaa piittaamattomuutta suomalaista luontoa kohtaan. (Luonto-Liitto, HS 2021.)

Myös päinvastaisia ajatuksia suden uhanalaisuudesta esiintyy EU:n luontodirektiivin (1992) asettamasta uhanalaisuusstatuksesta huolimatta. Sutta ei koeta uhanalaisena, koska sitä esiintyy joko naapurimaassa tai omalla alueella paljon. Luken (2022) mukaan suurin osa susilaumoista eli 41 reviiriä sijaitsee Länsi-Suomessa ja 19 Itä-Suomessa. Suden määrä tunnetaan kuitenkin suurena etenkin Itä-Suomessa. Esimerkissä 51 kirjoittaja vetoaa esimerkillä siihen, että Venäjän Karjalassa susia on lukuisia, niitä saa metsästä ja niihin viitataan sanalla *haittaeläin*. Sanalla pyritään samankaltaiseen reaktioon kuin Kakkuri-Knuuttilan (1998: 258) mukaan etnisiin ominaisuuksiin viittaavissa loukkaavissa ilmaisuissa. Sanalla pyritään antamaan huono kuva sudesta antamalla sille vihamielinen nimitys. Kirjoittaja siis pyrkii viittaamaan ilmaisulla siihen, että naapurimaassa susi koetaan enemmänkin haitallisena luonnolle ja ihmisille kuin hyödyllisenä.

Esimerkissä 52 kirjoittaja puolestaan vetoaa omaan mielipiteeseensä itärajan asukkina. Hän käyttää huumorin keinoja ilmaisemaan, että Venäjän rajalta sudet ja karhut voivat kulkea Suomen puolelle koska haluavat ja näin ne eivät ole myöskään Suomessa loppumassa. Suden uhanalaisuus kyseenalaistetaan siis pääasiallisesti itärajalla, vaikka Luken (2022) mukaan susikanta on siellä pienempi kuin Länsi-Suomessa. Tähän saattavat kuitenkin vaikuttaa rajan yli kulkevat reviirit, joita on 7. Asian ilmaisu faktana kuitenkin nostaa väitteen luotettavuutta (Jokinen 2016: 280–284).

Esimerkki 51. Myöskään susi ei ole millään tavalla uhanalainen, koska Venäjän Karjalassa sukulaishukkaa on ainakin 40 000 kappaletta, vaikka siellä susi on vapaasti metsästettävä haittaeläin. (ML, ItäS 2020.)

Esimerkki 52. Minusta susi ei ole uhanalainen. Niin on korkeintaan Helsingissä. Täällä Nurmeksessa Venäjän-vastainen raja on niin lähellä, etten epäile muutamien susien tai karhujen saapuvan rajan yli ihan ilman passia ja viisumia. (EK, HS 2020.)

Suden suojelua harjoitetaan Suomessa muun muassa SusiLIFE-hankkeen avulla (ks. luku 3). SusiLIFE-hanke sekä luonnonsuojelujärjestöt eivät kuitenkaan herätä positiivisia tunteita kaikissa mielipiteen jakajissa. Syiksi luetellaan muun muassa se, etteivät luontoaktivistit ymmärrä maataloutta elinkeinona, ja että laidunnus on myös osa luonnon monimuotoisuuden ylläpitoa. Susi koetaan uhkaavana laiduntavia eläimiä kohtaan, vaikka sitä ei suoraan sanota esimerkissä 53.

Esimerkki 53. Luontoaktivistit eivät tunnu ymmärtävän, että maatalous ja eläinten laidunnus kuuluu ruuantuotantoon. Laiduntamisen myötä luonnon monimuotoisuus lisääntyy kasvien, hyönteisten, perhosten ja lintujen muodossa. Laidunnusalueet edustavat perinnebiotooppeja, jotka sisältävät harvinaistunutta kasvillisuutta ja laidunnus on ainut keino ylläpitää niitä. (MR, SK 2020.)

Luonnonsuojelu nähdään myös hyvänä asiana ja sen sijaan kritisoidaan niitä, jotka eivät ymmärrä suden tärkeää roolia ekosysteemissä. Suden koetaan olevan tärkeässä roolissa eikä sitä siksi tulisi metsästää edes laiduntavien eläinten vuoksi. Esimerkki 54 edustaa tätä ajatuslinjaa: ihmisen ei tulisi horjuttaa lajien luoman ekosysteemin tasapainoa. Kirjoittaja esiintyy osana Tieteen ja teknologian vihreät ry:n (Viite) identiteettiä tarkoituksenaan suojella luonnon monimuotoisuutta. Vihreät puolueena lisäävät kuitenkin tutkimusryhmään poliittisen liittoutuneisuuden, ja kirjoittajilla on myös omat poliittiset arvonsa, joita edustavat tutkijan statuksesta huolimatta. Tutkijan kategoria kuitenkin luo uskottavamman äänen kuin esimerkiksi pelkän poliitikon: tutkijalla on kuitenkin tieteellistä tietoa aiheesta, kun taas poliitikko perustaa puheensa oman kannattajakuntansa tukemiseen ja kannattajien saamiseen (Jokinen 2016: 276). Poliittisesti sitoutunut tutkija on siksi haastava kategoriana: toisaalta uskottavuutta lisää tutkijan status, toisaalta taas taustalla on poliittinen liittoutuneisuus.

Esimerkki 54. Sudella on tärkeä rooli ekosysteemin huipulla. - - Lajien muodostamien monimutkaisten ekosysteemien tasapainoa ei saa horjuttaa, sillä seuraukset voivat olla arvaamattomia ja peruuttamattomia. (Viite, HS 2020.)

Kannanhoidollista metsästystä luonnon monimuotoisuuden ja suden uhanalaisuuden vuoksi vastustavia löytyy kuitenkin myös yksityishenkilöistä, jotka eivät ole ilmoittaneet

sitoutumistaan mihinkään tiettyyn poliittiseen puolueeseen. Esimerkissä 55 kirjoittaja vertaa *kannanhoidollista metsästystä kannantuhoavaan metsästyksen* vaihtamalla positiivisen sanan negatiiviseen, polarisoiden näin alkuperäisen sanan ironisuutta. Kielellä leikitellen kirjoittaja korvaa kulttuurisesti tutun sanan tilapäisesti toisella, tilanteeseen sopivalla sanalla, ja näin ottaa kantaa kulttuurisesti ajankohtaiseen aiheeseen (Heinonen 2013: 168). Kantaa hoitavan puolen sijaan suunnitelma metsästämisestä nähdään sen sijaan kantaa tuhoavana suden uhanalaisuuden vuoksi. Kirjoittaja pyrkii kyseenalaistamaan ajatuksen siitä, että metsästäminen olisi hoitamista.

Esimerkki 55. Kannanhoidollinen metsästys= kannantuhoava metsästys, saatiin onneksi pysäytettyä toimeenpanokielloilla, se ei kuitenkaan vielä pelasta susia, mutta saimme jatkoaikaa. (IP, FS 2022.)

Kannanhoidollista metsästystä ei nähdä välttämättä kuitenkaan aina uhkana susikannan säilymiselle. Esimerkin 56 kirjoittaja uskoo, ettei kannanhoidollisella metsästyksellä pystytä ajamaan sutta sukupuuttoon asti. Sen sijaan metsästys toimii vain pelottimena sudelle ja susi oppii varomaan ihmisen reviiriä. Kannanhoidollisen metsästyksen tarpeellisuutta perustellaan suden rajulla lisääntymisellä, jota perustellaan esimerkein Kuhmossa löytynein jäljin. Vakuuttavuutta lisätään toteamalla jälkien olevan vankkumaton peruste suurelle susikannalle alueella.

Esimerkki 56. Esimerkiksi Kuhmossa susiseuranta paljastaa susien rajun lisääntymisen. Jäljet näkyvät lumessa ympäri pitäjää. Jäljet eivät valehtele. Pohjanmaallakin yhdessä kunnassa meni susien suuhun viisi hirvikoiraa samalla viikolla. - - Venäjän Karjalassa susia saa metsästä, silti sieltä riittää susia myös Suomeen. Kannanhoidollinen metsästys ei aja susia sukupuuttoon. Se karkottaa ne navetan nurkalta erämaihin, jonne ne kuuluvat. (MH, MT 2020.)

Esimerkki 56 korostaa vakavuutta myös viittaamalla suden syömiin metsästyskoiriin. Jokisen (2016: 289) mukaan kvantifoinnin eli määrällistämisen avulla luodaan kuva tarkasta laskelmasta, mutta siinä ei määritellä, mitä kategoria pitää sisällään. Myös mielipidekirjoituksessa esiintyy lukema, mutta tilanteita, joissa näin on käynyt tai mistä tieto on saatu, ei mainita. Tärkeäksi kuitenkin koetaan todeta, että kaikki tapahtui saman viikon aikana. Tämä lisää väitteen vakavuutta ja kiireellisyyttä. Tilanne saa myös näin jatkuvuutta ja akuutin tilanteen tunnun.

Myös poliitikot ovat nähneet metsästäjien huolen metsästyskoirista ja ottavat siihen kantaa omissa mielipidekirjoituksissaan. Esimerkissä 57 Suomen Sosiaalidemokraattisen Puolueen kansanedustaja vetoaa konsensuksella metsästäjiin ja koirien kasvattajiin sekä heidän

oikeuteensa harrastaa turvallisesti pelkäämättä sutta. Viittaamalla lukijoille tuttuihin tapahtumiin ja metsästäjien kokemuksiin kirjoittaja herättää etenkin metsästäjien ja koiraharrastajien huomion pitämällä heidän puoliaan. Kirjoittaja ei suoraan viittaa yksittäiseen tapahtumaan tai käytä apunaan *me*-retoriikkaa, mutta mielipidekirjoituksessa kirjoittaja viittaa sanattomasti *tämän syksyn useisiin murheellisiin tapauksiin metsästyskoirien osalta* (Jokinen 2016: 280). Kirjoittaja myös ilmaisee ymmärrystä metsästäjiä kohtaan asettumalla näiden rooleihin, vaikkei kuitenkaan mainitse itse kuuluvansa samaan kategoriaan.

Esimerkki 57. Jo monena syksynä hirvenmetsästys ja metsästyskoiraharrastus ovat maakunnassa olleet vaikeuksissa ja tänäkin syksynä on useita murheellisia tapauksia metsästyskoirien osalta. On tärkeää turvata metsästysmahdollisuuksien harrastaminen sekä mahdollistaa metsästyskoirien käyttö ja kasvattaminen turvallisesti. (SE (SDP), ISS 2021.)

Metsästyskoirien turvallisuuden vetoaminen on tapa sekä oikeuttaa että kyseenalaistaa kannanhoidollisen metsästyksen tarvetta. Toisaalta koira nähdään ihmisen parhaana ystävänä ja kumppanina metsästyksellä, toisaalta taas koiranomistajan oletetaan tiedostavan vaarat, joihin koira asetetaan metsästystilanteissa. Esimerkin 58 kirjoittaja aloittaa mielipiteensä jo tutulla argumentilla, jonka jälkeen kirjoittaja etenee luomaan oman argumenttinsa tämän pohjalta luoden kontrastin alkuperäiseen argumenttiin. Kirjoittaja käyttää siis vanhaa argumenttia hyödyksi luodakseen uuden argumentin (Jokinen 2016: 295). Vastustajan argumenttiin viitataan sanalla *vaatia*, jolla on negatiivinen konnotaatio. Vaatiminen tapahtuu usein ilman kohteliaisuuksia, kun taas pyytäminen, vaatimisen vastakohta, koetaan kohteliaana. Kannanhoidollisesta metsästyksestä käytetään myös suurempaa ja tunnelatautuneempaa ilmaisua *sudenmetsästys*. Se luo mielikuvan metsästyksen henkilökohtaistamisesta. Oman argumenttinsa kirjoittaja perustelee sillä, että metsästys on jo alkujaan riskialtis harrastus ja näin menetykset ovat odotettavia myös muilta kuin suden taholta. Näin ollen susi on pienempi paha metsästyskoirien menetyksessä kuin monet muut uhat, jotka uhkaavat metsästyskoiria.

Esimerkki 58. Sudenmetsästystä vaatineet ovat vedonneet lammastuhoihin ja metsästyskoirien menetyksiin. Metsästyksessä tulee aina menetyksiä; koiria loukkaantuu, katoaa, jää auton alle ja hukkuu. (AM, HS 2020.)

Kannanhoidollinen metsästys tuo erityisesti eri poliittiset kannat esiin keskustelussa. Puolueista erityisesti keskusta nähdään susia vastustavana, maaseudun susia vihaavien ihmisten tukijana ja vihreät sutta yli ihmisen suojelevana, helsinkiläisten luonnonsuojelijoiden kannattamana. Vastakkainasettelu näkyy sekä yksityishenkilöissä että poliitikoissa itsessään.

Esimerkissä 59 kaksi vihreiden edustajaa toteaa, ettei keskustapuolue näe muuta ratkaisua susiongelmaan kuin kaatoluvat ainoana keinona näyttää aktiiviselta, vaikka ratkaisuja olisi ennaltaehkäiseviäkin. Argumenttia vahvistetaan puhuttelemalla suoraan keskustaa kysymyksen muodossa. Kysymyksen avulla kirjoittaja osoittaa oman kantansa kyseenalaistaen kunnan toimia petovahinkojen osalta (VISK § 1705). Kunta ei ole kirjoittajan mukaan tähän mennessä tehnyt mitään asian edistämiseksi.

Esimerkki 59. Keskusta esittää ratkaisuksi susien tulemiseen piha-alueelle vain kaatolupia. Susi on kuitenkin edelleen luokiteltu Suomessa uhanalaiseksi lajiksi. -
- Viranomaiset eivät näitä kaatolupia jaa herkin perustein ja aloite kaatoluvista on lähinnä keino näyttää tekevänsä asialle jotain, vaikka oikeasti olennaista olisi panostaa ennaltaehkäiseviin keinoihin. Miten petovahinkoja on tähän mennessä kunnan tasolla ehkäisty? (MST/AI (vihreät), VSS 2021.)

Esimerkissä 60 puolestaan yksityishenkilö ilmoittaa tämän hetkisen tyytymättömyytensä keskustaan maaseudun eläjien kannattajana, syyttäen keskustaa vihreiden pelosta. Toisin sanoen kirjoittaja uskoo, ettei keskusta uskalla toimia vihreitä vastaan, vaikka sen kuuluisi edustaa vastakkaista puolta eli niitä, jotka elävät kirjoittajan mukaan eturintamassa susialueilla. Sanaa *eturintama* käytetään yleensä kuvailemaan sotatannerta. Kirjoittaja pyrkii siis luomaan kuvan susialueella eläjistä jatkuvassa sodassa sutta vastaan suojellen niitä, jotka eivät itse pysty sudelta suojautumaan. Kirjoittaja luo vihreistä ja keskustasta puolueina kategorian, jotka herättävät negatiivisia mielikuvia (Jokinen 2016: 284): vihreät ovat kategoriana pelottava, jopa alistava, keskusta taas alistuva ja pelkäävä. Kirjoittaja asettaa siis puolueet subjektipositioihin, joissa ne ovat rajatuissa rooleissa ja joissa niiltä odotetaan tietynlaista toimintaa, jota ei ole kyetty toteuttamaan (Jokinen–Juhila–Suoninen 2016: 35).

Esimerkki 60. Kannanhoidollinen susien metsästys pitäisi nostaa hallituskysymykseksi, jos keskusta tahtois saada takaisin katsomoon siirtyneiden maaseudun eläjien tuen. Vihreiden pelko ei ole viisauden alku. Pitäisi kuunnella niitä, jotka ovat eturintamassa koirineen, nautoineen, lampaineen ja lapsineen. (MH, MT 2020.)

Myös keskusta on osallistunut keskusteluun puolustaen kannanhoidollista metsästystä tapana säädellä susikantoja. Esimerkki 60 kyseenalaistaa juuri esimerkissä 61 esitetyn argumentin, jolla keskusta perustelee kannanhoidollisen metsästyksen onnistumisen. Keskustan edustaja perustelee päätöstä valmistautumalla mahdolliseen vasta-argumenttiin, jonka mukaan metsästys hävittäisi suden Suomen luonnosta, ja käyttää oman kantansa perusteluun positiivista kuvailua kuten *rauhanomainen rinnakkaiselo*. Keskusta siis valmistautuu

susikeskustelussa toistuvaan vastaväitteeseen, jonka mukaan kannanhoidollisen metsästyksen tavoite ei olisi rinnakkaiselo, vaan lajin hävittäminen (Jokinen 2016: 295).

Esimerkki 61. Tavoitteenamme ei ole petojen poistaminen Suomen luonnosta, vaan rauhanomaisen rinnakkaiselon mahdollistaminen kantoja säätelemällä. (TH/SV (keskusta), SK 2021.)

Argumentti metsästyksen tuomasta rauhanomaisesta rinnakkaiselosta ei kuitenkaan toimi kaikille. Esimerkissä 62 metsästyks koetaan tappamisena ja näin äärimäisenä väkivaltana lajista riippumatta. Argumentti käyttää vahvoja, värittyneitä sanoja, jotka korostavat metsästyksen väkivaltaisuutta. Esimerkit 61 ja 62 edustavat siis kahta täysin vastakkaista ajatusta metsästyksen lopputuloksesta. Siinä missä esimerkki 61 uskoo metsästyksen luovan rauhaa sekä ihmiselle että sudelle, esimerkin 62 kirjoittaja kokee metsästyksen väkivallantekona. Suostuttelevaa määritelmää käyttäen esimerkin 62 kirjoittaja luo aivan erilaisen kuvan esimerkin 61 kirjoittajaan verrattuna. Kakkuri-Knuutilan (1998: 258) mukaan suostuttelevassa määritelmässä kannanotto sisältyy jo tehtyyn määritelmään, sillä aihe on yleensä kiistanalainen.

Esimerkki 62. Tappaminen on aina äärimmäistä väkivaltaa, kohdistuu se mihin lajiin tahansa. (IP, FS 2022.)

Kannanhoidollisen metsästyksen asetus kuitenkin kaatui siihen, ettei se noudattanut EU:n luontodirektiiviä. Tämä antoi toisille toivoa jatkoajasta ja suden säästymisestä (esimerkki 55), mutta joillekin asetuksen peruuntuminen sai aikaan tunteen ihmishengen ja kotieläinten arvon vähäisyydestä suhteessa suden arvoon.

Esimerkki 63. Se, ettei kannanhoidollista metsästystä voitu tänäkään talvena toteuttaa, kertoo Kainuun kylillä uhanalaisia olevan ihmisten sekä ihmisten omistamien kotieläimien eikä suinkaan susien. (PG (vasemmisto), KS 2022.)

Esimerkin 63 kirjoittaja leikittelee kategorioilla vaihtaen uhanalaisuuden aseman susista ihmiseen ja kotieläimiin. Kannanhoidollisen metsästyksen koettiin olevan ihmishenkiä pelastava asetus, mutta koska sitä ei voitu toteuttaa, kokee kirjoittaja uhanalaisuuden vaihtuneen päittäin suden kanssa. Kirjoittaja käyttää siis hyödykseen vastustajan argumenttia ja ottaa sen osaksi omaa argumenttiaan luoden näin paradoksin, eli väite vaikuttaa loogiselta, mutta on lopulta mahdoton (Tieteen termipankki B). Siinä missä esimerkin 55 kirjoittaja esitti kannanhoidollisen metsästyksen peruuntumisen mahdollisuutena sudelle, esimerkin 63 kirjoittaja koki sen kuolemantuomiona ihmiselle.

Suden suojelu ja kannanhoito ovat muita keskusteluita enemmän kytköksissä politiikkaan, sillä päätökset ja lait ovat asettaneet sellaiset tahot kuin EU tai hallinto-oikeus. Ihmiset voivat kuitenkin vaikuttaa lopputulemaan esimerkiksi aloitteen kautta tai ilmaisemalla mielipiteensä julkisesti. Erityisesti susimyönteiset kirjoittajat kokivat kannanhoidollisen metsästyksen väkivaltana ja liian äkillisenä tekona. Tätä perustellaan muun muassa suden uhanalaisuudella ja luonnon monimuotoisuudella. Susivastaisissa kirjoituksissa puolestaan enemmistö kannattaa kannanhoidollista metsästystä säätelytekniikkana esimerkiksi pelottelemaan sudet pois pihapiiristä tai poistamaan uhkaavan suden. Metsästys ja suojelu ovat suden paikan lisäksi aiheita, jotka nostattavat eniten polarisointia maaseudun ja kaupungin välillä. Kuten Sivonen (2021: 37) toteaa tutkimuksessaan, kannanhoidollisen metsästyksen kannattajia esiintyy kaikissa muissa kuin luonto- ja eläinoikeusjärjestöissä. Myös omien havaintojeni mukaan metsästystä kannattavia löytyy kaupunkilaisista, maaseudun asukkaista, metsästäjistä ja koiraharrastajista. Kaikki eri ihmisryhmiin kuuluvat eivät kuitenkaan kannata metsästystä ensisijaisena keinona.

5 Päätelmät

Tavoitteenani oli tutkia, millaisia asenteita ja ajatuksia sudesta sekä kannanhoidollisesta metsästyksestä esitetään mielipidekirjoituksissa vuosien 2020–2022 välillä. Lähestyin aineistoani diskurssianalyysin, retoriikan ja argumentaation kautta. Tavoitteeni oli myös selvittää millaisia eroja kannanhoidollisesta metsästyksestä käydyssä keskustelussa oli eri vuosien välillä sekä pohtia alueellisia eroja.

Alussa hypoteesini oli, että mielipidekirjoituksissa käytettäisiin paljon polarisoivia keinoja oman mielipiteen vahvistamiseksi. Päättelin myös, että mustavalkoajattelu, tunnesanat sekä vastustajan argumenttiin vetoaminen esiintyisivät kirjoituksissa usein. Hypoteesini oli siis, että keskustelu on hyvin väritynyttä sekä tunnelatautunutta mielipiteestä riippumatta.

Jaottelin aineistosta löytämäni aiheet neljään teemaan: 1) suden ja ihmisen paikka, 2) suden ja ihmisen oikeudet, 3) asenteet ja pelot sekä 4) suojelu ja metsästys. Jaottelin mielipidekirjoitukset sen mukaan, oliko niiden sävy pääasiallisesti susimyönteinen, susikielteinen vai susineutraali. Neutraalit mielipiteet olivat näistä kolmesta harvinaisimpia, mikä tukee hypoteesiani siitä, että keskustelu on väritynyttä ja nojaa usein mustavalkoajatteluun.

Ensimmäinen tutkimuskysymykseni oli, millaisia mielikuvia mielipidekirjoitukset synnyttävät sudesta ja kannanhoitoon liittyvästä keskustelusta. Susivastaisissa mielipidekirjoituksissa susi nähtiin arvaamattomana ja vieraana petona, jota pitää varoa. Susi koettiin myös häiriönä ihmisten pihapiireissä, ja se pitäisi siksi joko hävittää kokonaan Suomen luonnosta tai ainakin häätää ihmisasutuksen läheltä. Suurin osa kirjoittajista oli sitä mieltä, että tähän paras ratkaisu on kannanhoidollinen metsästys, jotta susi oppii pelkäämään ihmistä.

Ihmiset kokivat suden läheisyydestä myös huolta lemmikkien, kotieläinten sekä lasten puolesta. Pelot menetyksiin perusteltiin usein joko omakohtaisten kohtaamisten, mediasta luettujen kohtaamisten ja eläinten menetysten kautta. Myös suden aikaisempi käytös joko 1800-luvun Suomessa tai muissa maissa, kuten Venäjällä, toimi perusteluna. Susi koettiin susivastaisissa kirjoituksissa vieraana juurikin sen venäläisyyden vuoksi. Susi koettiin vieraana, joka ylittää rajan tunkeutuen Suomeen suomalaisten metsiin ja pihoihin.

Venäjää hyödynnettiin myös perusteluna susien yleisyydelle. Jotkut kokivat, ettei susi ole uhanalainen EU:n direktiivistä huolimatta, koska Venäjän Karjalassa susia on huomattavasti enemmän ja niihin on siellä metsästyslupa. Muita perusteita metsästykselle olivat oman

omaisuuden suojele sekä läheisten turvaaminen. Suden ajateltiin esimerkiksi tappavan huvikseen, ei vahingossa tai nälkäänsä. Myös pelko tuntemattomasta tulevaisuudesta mainittiin: jos susi lisääntyisi tästä enemmän, tulisiko sudesta kontrolloimaton?

Susimyönteisissä mielipiteissä taas korostui päinvastainen asenne. Susi nähtiin viattomana ja uteliaana eläimenä, ei pahaa tahtovana ja arvaamattomana, osana Suomen luontoa, ei vieraana tunkeutujana, sekä petoeläimenä siinä missä muutkin petoeläimet. Suden nähtiin käyttäytyvän myös eläimellisten vaistojensa mukaan: se saalistaa, jos sillä on nälkä. Susi myös hyväksyttiin helpommin osaksi maaseudun elämää ja ihmisten alueita. Ihmisten toivottiin tiedostavan tämä ja hyväksyä susi satunnaisena vierailijana. Sen sijaan, että susi ajettaisiin pihapiiristä, tulisi ihmisten käyttää ehkäiseviä keinoja, kuten aitauksia, vartiokoiria tai sisätiloja eläimille.

Kannanhoidollinen metsästys nähtiin kaikissa mielipiteissä huonona asiana, joskus jopa raakaan väkivaltaan verrattavana. Metsästystä vastustettiin pääosin suden uhanalaisen statuksen vuoksi. Huolta osoitettiin myös ekosysteemin puolesta: jos susi hävitettäisiin tai kannan tasapainoa horjutettaisiin, kärsisikö ekosysteemi siitä?

Susivihassa suurimman syytöksen sai kärjistynyt keskustelu, jossa susipelkoa kirjoittajien mukaan lietsotaan. Susipelko koettiin pääasiassa median aiheuttamana joukkohysteriana sekä suden tekojen aiheuttamana. Pelkoa pidettiin huonona asiana ja pohdittiin, voiko pelko estää ihmistä ja koiraa liikkumasta luonnossa, koska muutakin pelättävää on. Suden koettiin joutuvan kärjistyneessä keskustelussa ristituleen, ja sitä pidettiin vääryytenä.

Susineutraaleissa mielipiteissä susi koettiin monesti osana Suomen luontoa, mutta ajateltiin, että kanta saattaisi kasvaa liian suureksi, jos tilanteelle ei tehtäisi jotakin. Osa kirjoittajista kannatti kannanhoidollista metsästystä, kunhan se ei vaikuttaisi suden kannan selviytyvyyteen ja tasapainoon, osa taas kannatti ennaltaehkäiseviä menetelmiä, kuten aitoja tai suden siirtämistä pois ihmisen alueelta. Susineutraalius oli kuitenkin vaikeasti määriteltävää, ja siksi myös neutraalit mielipiteet voi tulkita niiden kannanhoidollisten mielipiteiden vuoksi joko myönteisiin tai kielteisiin.

Toinen tutkimuskysymykseni oli, miten mielikuvia, tunteita, sävyjä ja vastakohtaisuuksia rakennetaan retoriikan ja argumentaation kautta. Käytin analyysissä pääasiallisesti hyödykseni Jokisen (2016) ja Kakkuri-Knuutilan (1998) esittelemiä retorisia keinoja, jotka jaottelin omiin teemoihinsa niiden tarkoituksen mukaan. Näitä teemoja ovat kategoriat, kuvailevat ilmaisut sekä vetoaminen ja vahvistus.

Mielipidekirjoituksissa käytettiin paljon toistuvia keinoja joko vahvistamaan omaa argumenttia tai puolustautumaan vastustajan argumentilta. Kategorisointia ja identiteettiä käytettiin usein polarisoimaan kahta eri keskustelun puolta eli susimyönteisiä ja susivastaisia mielipiteitä. Kategorisoivilla sanoilla, kuten *luonnonsuojelija* tai *viaton eläin*, luotiin tunnelatautuneisuutta, jonka avulla lukijalle syntyy jo sanan lukiessa mielikuva kategorian luonteesta kontekstissa (Kakkuri-Knuutila 1998: 258; Jokinen 2016: 284–286).

Kirjoituksissa polarisointi oli vahvaa: asioissa tuntui olevan kaksi kamppailevaa puolta, jotka edustivat eri arvoja ja joista toinen yritettiin saada näyttämään huonommalta kuin oma mielipide esimerkiksi *mutta*-konjunktion, rinnastamisen tai kontrastiparien avulla. Rinnasteisia kontrastipareja muodostettiin maaseudun ja kaupungin, luonnonsuojelijan ja maaseudun asukkaan sekä tiedon ja pelon tai tiedon ja maalaisjärjen välille.

Susivastaisissa mielipidekirjoituksissa esiintyi ajatus, että luonnonsuojelijat asuvat kaupungeissa tai taajamissa eivätkä tiedä mitään susialueella asuvien maaseudun asukkien elämästä tai suden luonnosta. Myös tie rinnastettiin etenkin pääkaupunkiseudun asiaksi, eikä sillä ollut siksi mitään tekemistä todellisuuden eli maaseudun kanssa. Tästä syystä maalaisjärkeä pidettiin tiedettä parempana ja maanläheisempänä vaihtoehtona.

Susimyönteisissä mielipidekirjoituksissa puolestaan rinnastettiin erityisesti tie ja pelko eli järjellä ja tunteella tehdyt päätelmät ja ratkaisut. Pelko nähtiin lietsontana, eikä se perustunut tarpeeksi luotettaviin lähteisiin. Tunteen sijaan pitäisi ajatella tieteen kautta eikä antaa pelon ottaa valtaa. Joissain tapauksissa peloille ei uskottu olevan edes oikeaa syytä ja perustelua, joissain taas osoitettiin pelkääviä kohtaan ymmärrystä.

Kirjoituksissa esitettiin myös usein väitteitä faktana, vaikkei niihin tarjota perusteluita tai lähteitä. Myös kulttuurisiin piirteisiin, kuten Suomen luonnon laajuuteen sekä metsästyskoiiriin kansanperinteenä vedottiin. Ajatus *meistä* oli usein läsnä ja kohdeyleisönä pidettiin itsestäänselvyytenä suomalaisia, jotka asuvat tai ovat asuneet Suomessa tarpeeksi pitkään tietääkseen susikeskustelun historiasta sekä siitä, mikä on milloinkin kirjoittajan mielestä tyypillinen suomalainen piirre tai aihe.

Kolmantena kysymyksenäni pohdin eroja eri vuosien välillä kannanhoidollisen metsästyksen asetuksen alettua sekä epäonnistuttua. Kuten olettaa saattaa, vuosien 2020 ja 2021 mielipidekirjoituksissa susimyönteiset kirjoitukset pyrkivät argumentoimaan kannanhoidollista metsästystä vastaan. Perusteina käytettiin muun muassa EU:n luontodirektiiviä sekä aikaisempina vuosina yritettyä kannanhoidollista metsästystä, joka

epäonnistui samoista perusteista kuin nykyinen. Vuonna 2022 aihe koettiin yhä vakavana ja huolestuttavana, ja peruuntuminen koettiin lisäaikana, jonka aikana voi pyrkiä tekemään asialle jotakin.

Susivastaisissa mielipiteissä puolestaan vuosina 2020 ja 2021 korostui halu tehdä jotakin susitilanteelle, ja yritettiin vedota kannanhoidollisen metsästyksen tarpeellisuuteen muun muassa susien aiheuttamien vahinkojen ja mahdollisten vaarojen avulla. Kun asetus tuli voimaan, muutamat kirjoittajat osoittivat tyytyväisyyttä päätökseen mielipidekirjoituksella. Pääasiassa kirjoituksissa vedottiin kuitenkin yhä kaatolupien tarpeellisuuteen. Vuoden 2022 mielipidekirjoituksissa oli puolestaan joitain tyytymättömiä kirjoituksia, joissa kritisoitiin hallintoa ympäristöjärjestöjen suosimisesta tai pelättiin ihmishenkien puolesta. Myös vastakkainasettelu maaseudun ja kaupungin välillä korostui jälleen.

Vaikka tulokset osoittivat pääasiassa sen, mitä olin jo hypoteesissani olettanut, antoivat tulokset varmistumisen tästä. Aihe tuntui olevan myös monisyisempi ja vasta analyysissä asenteet pääsivät kunnolla esille. Susipelolle tuntui esimerkiksi olevan syynä usein tuntemattoman ja arvaamattomuuden pelko, kun taas susipelon ymmärtämättömyyteen syynä vaikeus ymmärtää vastapuolen tunteita. Tilanne on tietenkin paljon monimutkaisempi ja syitä keskustelun kärjistyneisyyteen on monia.

Susikeskustelujen tutkiminen on kuitenkin tärkeää paitsi aiheen ajankohtaisuuden myös aiheen arkaluontoisuuden ja kärjistyneisyyden vuoksi. Kun keskustelu on kärjistynyt, jakaa se ihmisiä vastakkainasetteluun. Osapuolien on haastavaa ymmärtää toistensa näkökulmia ja oma näkökulma pyritään tuomaan esiin toisen näkökulman kustannuksella. Pureuduttaessa jokaisen osapuolen syihin näihin mielipiteisiin voidaan alkaa ymmärtää, mistä nämä mielipiteet kumpuavat ja miksi osapuolet näkevät toisensa uhkana.

Tutkimuskysymykseni olivat kuitenkin pintapuolisia eikä niissä pureuduttu syvemmin asenteiden syihin tai seurauksiin. Tulevaisuudessa tutkimusta voisi tarkentaa ja syventää tarkastelemalla niitä syitä, joista asenteet kumpuavat ja miten asenteita projisoidaan toisiin. Mielenkiintoista tutkimusta saisi myös keskittämällä tutkimuksen käsittelemään vastakkainasettelua ja polarisointia susikeskustelussa. Lisäarvoa tutkimukseen toisi myös syvällisempi pohdinta missä sanomalehdissä mitkään kirjoitukset ovat julkaistu sekä tätä kautta pohdintaa susiasenteista eri maantieteellisten alueiden välillä. Pohdin hieman näitä asenteita jo tässä tutkimuksessa, mutta en paneutunut niihin pintapuolta syvällisemmin.

Lähteet

- Bisi, Jukka 2010. *Suomalaisen susikonfliktin anatomia*. Oulun yliopisto, Oulu.
- Burke, Kenneth 1950. *A Rhetoric of motives*. Prentice-Hall, New York.
- Eduskunta 2022. Valiokunnan mietintiö MmVM 7/2022 vp – KAA 4/2020 vp.
[Verkkajulkaisu.] Julkaistu: 4.10.2022. Viitattu: 23.3.2023. Saatavissa:
https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/Mietinto/Sivut/MmVM_7+2022.aspx.
- Halonen, Hanna 2021. ”*Susi kuuluu eittämättä Suomen luontoon - ja luonnossa sen tulisi pysyäkin*” : *Muunlajisen eläimen tilan käsityksiä paikallislehdissä*.
[Verkkodokumentti.] Pro gradu -työ. Tampereen yliopiston johtamisen ja talouden tiedekunta. Viitattu 18.1.2023. Saatavissa:
<https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/135955/HalonenHanna.pdf?sequence=2>.
- Heinonen, Tarja Riitta 2013. *Idiomien leksikaalinen kuvaus kielenkäytön ja vaihtelun näkökulmasta*. [Verkkodokumentti.] Väitöskirja. Viitattu: 12.4.2023. Saatavissa:
https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/37918/heinonen_vaitoskirja.pdf?sequence=1&isAllowed=y.
- Hokkanen, Anne 2009. ”*Susiriesä pian koko maassa*” : *Suurpetojen representaatiot maaseudun elinkeinoihin keskittyvän erikoissanomalehden diskursseissa*.
[Verkkodokumentti.] Pro gradu -työ. Vaasan yliopiston viestintätieteiden laitos. Viitattu: 1.4.2023. Saatavissa: <https://osuva.uwasa.fi/handle/10024/640>.
- Jokinen, Arja 2016. Vakuuttelevan ja suostuttelevan retoriikan analysoiminen. – *Diskurssianalyysi : teorit, peruskäsitteet ja käyttö*, s. 273–299. Toim. Arja Jokinen, Kirsi Juhila ja Eero Suoninen. Vastapaino, Tampere.
- Jokinen, Arja – Juhila, Kirsi – Suoninen, Eero 2016. Diskursiivinen maailma : Teoreettiset lähtökohdat ja analyttiset käsitteet. – *Diskurssianalyysi : teorit, peruskäsitteet ja käyttö*, s. 21–42. Toim. Arja Jokinen, Kirsi Juhila ja Eero Suoninen. Vastapaino, Tampere.
- Kakkuri-Knuuttila, Marja-Liisa 1998. Retoriikka. – *Argumentti ja kritiikki: lukemisen, keskustelun ja vakuuttamisen taidot*, s. 233–272. Toim. Marja-Liisa Kakkuri-Knuuttila. Gaudeamus, Helsinki.
- Kangas, Laura 12.10.2022. Suden kannanhoidollinen metsästys tyssäsi lain sanamuotoihin – nyt tilannetta korjataan kansalaisaloitteella. – *YLE*. [Verkkolehti.] Viitattu: 16.1.2023. Saatavissa: <https://yle.fi/a/74-20001033>.

- Kielikello 2006 = Lainausmerkit” 2/2006. – *Kielikello*. [Verkkolehti.] Viitattu: 1.4.2023.
Saataavissa: <https://www.kielikello.fi/-/lainausmerkit->.
- Koivisto, Matti 28.1.2022. Susijahti peruttu: Oikeus keskeytti kannanhoitoon myönnetyt metsästysluvut – ministeri Leppä puolustaa kiisteltyä asetusta metsästyksen sallimisesta. – *YLE*. [Verkkolehti.] Viitattu: 16.1.2023. Saataavissa: <https://yle.fi/a/3-12292558>.
- Lammela, Emilia 2016. ”*Jättiriita turvapaikanhakijoista repii Eurooppaa*” : *turvapaikanhaku- ja pakolaisuutisoinnin keskeisten teemojen representointi sanomalehdissä*. Pro gradu -työ. Turun yliopiston suomen kielen laitos. Turku.
- Luke 2022 = Seurantajulkistus 21.6.2022. Suomen susikannan painopiste yhä enemmän lännessä. – *Luonnonvarakeskus*. [Verkkojulkaisu.] Viitattu: 1.4.2023. Saataavissa: <https://www.luke.fi/fi/seurannat/susikannan-seuranta/suomen-susikannan-painopiste-yha-enemman-lannessa>.
- Luontodirektiivi 1992. EU:n luonto- ja lintudirektiivi. Ympäristöministeriö.
[Verkkodokumentti.] Viitattu: 23.3.2023. Saataavissa: <https://ym.fi/eu-n-luonto-ja-lintudirektiivit>.
- Luontoliitto. Susiryhmä. [Online.] Viitattu: 1.4.2023. Saataavissa: <https://luontoliitto.fi/toimintaryhma/susiryhma/>.
- Metsästäjäliitto. Ajankohtaista sudesta. [Online.] Viitattu 16.1.2023. Saataavissa: <https://metsastajaliitto.fi/metsastajaliitto/vahva-vaikuttaja/susi>.
- MMM2016 = Maa- ja metsätalousministeriö 31.10.2016. Susien kannanhoidollisen metsästyksen arviointi valmistunut – Metsästys jatkuu muutoksin. [Verkkojulkaisu.] Viitattu: 23.3.2023. Saataavissa: <https://mmm.fi/-/susien-kannanhoidollisen-metsastyksen-arviointi-valmistunut-metsastys-jatkuu-muutoksin>.
- MMM2021 = Maa- ja metsätalousministeriö 14.12.2021. Suden kannanhoidollinen metsästys käynnistyy vuoden 2022 alussa. [Verkkojulkaisu.] Viitattu: 16.1.2023. Saataavissa: <https://mmm.fi/-/suden-kannanhoidollinen-metsastys-kaynnistyy-vuoden-2022-alussa>.
- MMM2022 = Maa- ja metsätalousministeriö 15.12.2022. Poikkeusluvilla sallittavaa susien metsästystä esitetään rajoitettavaksi enintään 28 yksilöön. [Verkkojulkaisu.] Viitattu: 16.1.2023. Saataavissa: <https://mmm.fi/-/poikkeusluvilla-sallittavaa-susien-metsastysta-esitetaan-rajoitettavaksi-enintaan-28-yksiloon>.
- Muukkonen, Susanna 2021. Menikö perille? – Monitulkintainen ironia. – *Kielikello* 4/2021. [Verkkolehti.] Viitattu: 1.4.2023. Saataavissa: <https://www.kielikello.fi/-/menik%C3%B6-perille-monitulkintainen-ironia>.

- Mäntynen, Anne 2003. *Miten kielestä kerrotaan : Kielijuttujen retoriikkaa*. SKS, Helsinki.
- Mäntynen, Anne – Sääskilahti, Minna 2015. Uusi retoriikka genrejen tutkimuksessa. – *Genreanalyysi : tekstilajitutkimuksen käsikirja*, s. 194–207. Toim. Vesa Heikkinen, Eero Voutilainen, Petri Lauerma, Ulla Tiililä ja Mikko Lounela. Gaudeamus, Helsinki.
- Niinivirta, Sirpa 1995. *Suomeen tulevia ulkomaalaisia käsittelevien mielipidekirjoitusten asenteita paljastavat kielen keinot*. Pro gradu -työ. Turun yliopiston suomen kielen laitos. Turku.
- Pellikka, Jani – Hiedanpää, Juha 2020. Kansalaisen susisuhde. *Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 56/2020*. [Verkkodokumentti.] Luonnonvarakeskus. Helsinki. Viitattu: 22.3.2023. Saatavissa: <https://jukuri.luke.fi/handle/10024/546123>.
- Perelman, Chaïm 1971. *The new rhetoric. – The prospect of rhetoric*. Toim. Lloyd F. Bitzer ja Edwin Black. Prentice-Hall, Englewood Cliffs.
- Perelman, Chaïm 1996 [1977]. *Retoriikan valtakunta*. Vastapaino, Tampere.
- Perelman, Chaïm – Olbrechts-Tyteca, Lucie 1958. *Traité de l'argumentation. la nouvelle rhétorique*. Presses universitaires de France, Pariisi.
- Pietikäinen, sari – Mäntynen, Anne 2019. *Kurssi kohti diskurssia*. Vastapaino, Tampere.
- Potter, Jonathan 1996. *Representing Reality. Discourse, Rhetoric and Social Construction*. Sage, Lontoo.
- Potter, Jonathan – Edwards, Derek 1990. Nigel Lawson's tent: discourse analysis, attribution theory and the social psychology of fact. – *European Journal of Social Psychology* 20(5), s. 405–424.
- Puro, Jukka-Pekka 2006. *Retoriikan historia*. WSOY, Helsinki.
- Pälli, Pekka – Lillqvist, Ella 2020. Diskurssianalyysi. – *Kielentutkimuksen menetelmiä I–IV*, s. 374–411. Toim. Minna Luodonpää-Manni, Markus Hamunen, Reetta Konstenius, matti Miestamo, Urpo Nikanne ja Kaius Sinnemäki. SKS, Helsinki.
- Saine, Heli 2019. *Pyydän anteeksi koko sydämestäni : Argumentaatio ja retoriset keinot julkisissa pahoitteluissa*. [Verkkodokumentti.] Pro gradu -työ. Turun yliopiston kieli- ja käännöstieteiden laitos. Viitattu: 18.1.2023. Saatavissa: https://www.utupub.fi/bitstream/handle/10024/147201/Saine_Heli_opinnayte.pdf?sequence=1&isAllowed=y.
- Sivonen, Matias 2021. *Susipoliittiset argumentaatiokoalitiot: Kannanhoitosuunnitelma määrittelykamppailun kohteena*. [Verkkodokumentti.] Pro gradu -työ. Itä-Suomen yliopiston historia- ja maantieteiden laitos. Viitattu: 1.4.2023. Saatavissa: <https://erepo.uef.fi/handle/123456789/24637>.

SP1 = Suurpedot. Suden ravinto ja saalistaminen. [Online.] Viitattu: 1.4.2023. Saatavissa:
<https://www.suurpedot.fi/lajit/susi/ravinto-ja-saalistaminen.html>.

SP2 = Suurpedot. Suden kohtaaminen. [Online.] Viitattu: 1.4.2023. Saatavissa:
<https://www.suurpedot.fi/suurpedot-ja-me/kohtaaminen/suden-kohtaaminen.html>.

SLL 2021 = Suomen luonnonsuojeluliitto 22.12.2021. *Ympäristöjärjestöt kantelivat EU:n komissiolle suden kannanhoidollisen metsästyksen aloittamisesta – ”Ministeriö uhmaa EU-lainsäädäntöä”*. [Verkkajulkaisu.] Viitattu: 23.3.2023. Saatavissa:
<https://www.sll.fi/2021/12/22/ymparistojarjestot-kantelivat-eun-komissiolle-suden-kannanhoidollisen-metsastyksen-aloittamisesta-ministerio-uhmaa-eu-lainsaadantoa/?cn-reloaded=1>.

Suomen perustuslaki 11.6.1999. – *Finlex*. [Verkkodokumentti.] Viitattu: 1.4.2023.
 Saatavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990731>.

Suoninen, Eero 2016. Kielenkäytön vaihtelevuuden analysoiminen. – *Diskursssianalyysi : teorian, peruskäsitteet ja käyttö*, s. 43–62. Toim. Arja Jokinen, Kirsi Juhila ja Eero Suoninen. Vastapaino, Tampere.

SusiLIFE. *Tietoa hankkeesta*. [Verkkajulkaisu.] Viitattu: 22.3.2023. Saatavissa:
<https://susilife.fi/fi/cms/hanke-tietoa>.

Teperi, Jouko 1977. *Sudet Suomen rintamaiden ihmisten uhkana 1800-luvulla*. Historiallisia tutkimuksia. Suomen historiallinen seura, Helsinki.

Tieteen termipankki A. Analogia. [Online.] Viitattu: 2.4.2023. Saatavissa:
<https://tieteentermipankki.fi/wiki/Kielitiede:analogia>.

Tieteen termipankki B. Paradoksi. [Online.] Viitattu: 1.4.2023. Saatavissa:
<https://tieteentermipankki.fi/wiki/Filosofia:paradoksi>.

Toulmin, Stephen 1958. *The uses of argument*. Cambridge University Press, Cambridge.

Viite = Tieteen ja teknologian vihreät ry. [Online.] Viitattu: 1.4.2023. Saatavissa:
<https://www.viite.fi/>.

Tunturisusi. Uutiset. [Online.] Viitattu: 18.1.2023. Saatavissa:
<https://www.tunturisusi.com/uutiset.htm>.

Virsu, Ville 2012. *Sitouttamisretoriikka yritysviestinnässä*. Väitöstutkimus. Turun yliopiston julkaisuja. Turku.

VISK § 1635 = Iso suomen kielioppi § 1635. Polaarisia pareja: lapsikin vs. lapsikaan. [Online.] Viitattu: 1.4.2023. Saatavissa:
<https://kaino.kotus.fi/visk/sisallys.php?p=1635>.

VISK § 1705 = Iso suomen kielioppi § 1705. Retorisen kysymyksen keinoja ja tuntomerkkejä. [Online.] Viitattu: 11.4.2023. Saatavissa: <https://kaino.kotus.fi/visk/sisallys.php?p=1705>.

WWF Suomi. Tietoa meistä. Viitattu: 9.4.2023. Saatavissa: <https://wwf.fi/wwf-suomi/tietoa-meista/>.

Liitteet

Liite 1. Aineisto

Aineiston koodi	Aineiston otsikko	Linkki	Julkaistu	Viitattu
Helsingin Sanomat = HS				
HS, HS2020	<i>Tolkkaa susikiistoihin</i>	<a href="https://www.hs.fi/mie
lipide/art-
2000006363881.html">https://www.hs.fi/mie lipide/art- 2000006363881.html	6.1.2020	6.1.2023
Viite, HS 2020	<i>Susipolitiikan tulee nojautua tieteeseen eikä pelkoon</i>	<a href="https://www.hs.fi/mie
lipide/art-
2000006368912.html">https://www.hs.fi/mie lipide/art- 2000006368912.html	11.1.2020	16.3.2023
EK, HS 2020	<i>Susipolitiikkaan maalaisjärkeä</i>	<a href="https://www.hs.fi/mie
lipide/art-
2000006379983.html">https://www.hs.fi/mie lipide/art- 2000006379983.html	22.1.2020	6.1.2023
AM, HS 2020	<i>Suden metsästystä on vaikea ymmärtää</i>	<a href="https://www.hs.fi/mie
lipide/art-
2000007699420.html">https://www.hs.fi/mie lipide/art- 2000007699420.html	23.12.2020	6.1.2023
KH, HS 2021	<i>Rajaseudulta eivät sudet tappamalla lopu</i>	<a href="https://www.hs.fi/mie
lipide/art-
2000007747290.html?
share=83855e1918619
7e0e7812c0b34c1be7
b">https://www.hs.fi/mie lipide/art- 2000007747290.html? share=83855e1918619 7e0e7812c0b34c1be7 b	19.1.2021	16.3.2023
HS, HS 2021	<i>Susia tarvittaisiin myös tänne etelään</i>	<a href="https://www.hs.fi/mie
lipide/art-
2000007751612.html?
share=ca14eee140847
0dfb5add119e3f0816d">https://www.hs.fi/mie lipide/art- 2000007751612.html? share=ca14eee140847 0dfb5add119e3f0816d	21.1.2021	6.1.2023
Luonto-Liitto, HS 2021	<i>Susien tappaminen on surullista</i>	<a href="https://www.hs.fi/mie
lipide/art-
2000008378927.html">https://www.hs.fi/mie lipide/art- 2000008378927.html	11.11.2021	6.1.2023

WWF Suomi, HS 2021	<i>Suden kannanhoidollinen metsästys uhmaa lakia</i>	https://www.hs.fi/mielipide/art-2000008431835.html	5.12.2021	16.3.2023
TA, HS 2021	<i>Päätös suden metsästämisestä on väärä</i>	https://www.hs.fi/mielipide/art-2000008476260.html	17.12.2021	6.1.2023
OL, HS 2022	<i>Virossa susi on suojelusenkeli</i>	https://www.hs.fi/mielipide/art-2000009082615.html?utm_medium=promobox&utm_campaign=hs_tf&utm_source=is.fi&utm_content=promobox	24.9.2022	16.3.2023
Perniönseudun Lehti = PL				
JM, PL 2020	<i>Elintilaa riittää myös sudelle</i>	https://pernionseudunlehti.fi/17964-2	27.8.2020	6.1.2023
Savon Sanomat = SS				
HH1 (keskusta), SS 2020	<i>Petopoliitiikkaan saatava muutos</i>	https://www.savonsanomat.fi/paakirjoitus-mielipide/2725268	12.1.2020	11.1.2023
SusiLIFE, SS 2020	<i>Susikeskusteluun saatava muutos</i>	https://www.savonsanomat.fi/paakirjoitus-mielipide/2724917	16.1.2020	6.1.2023
HH2 (keskusta), SS 2020	<i>Luke hoitaa aiheuttamaansa ongelmaa</i>	https://www.savonsanomat.fi/paakirjoitus-mielipide/2723675	30.1.2020	11.1.2023

Uusimaa = UM				
JEI, UM 2020	<i>Tolkkaa susikiistoihin</i>	https://www.uusimaa.fi/paakirjoitus-mielipide/1295768	12.1.2020	6.1.2023
Iisalmen Sanomat = ISS				
Koiraharrastajat, ISS 2020	<i>Suomalaisen kansanperinteen tuho?</i>	https://www.iisalmensanomat.fi/paakirjoitus-mielipide/2921295	17.3.2020	6.1.2023
SK (SDP), ISS 2020	<i>Sudet syöneet yhä useamman koiran</i>	https://www.iisalmensanomat.fi/paakirjoitus-mielipide/3140868	22.10.2020	6.1.2023
SE (SDP), ISS 2021	<i>Suden kannanhoidollinen metsästys etenee – Häirikkösusien uhkaan tulee puuttua päättäväisesti</i>	https://www.iisalmensanomat.fi/paakirjoitus-mielipide/4305273	23.8.2021	6.1.2023
Kainuun Sanomat = KS				
VK, KS 2020	<i>On aikoihin eletty – susia suojellaan ja metsäpeura häviää</i>	https://www.kainuunsanomat.fi/artikkeli/lukijan-mielipide-on-aikoihin-eletty-susia-suojellaan-ja-metsapeura-haviaa-183255325/	6.6.2020	6.1.2023
MK/PF (vasemmisto), KS 2020	<i>Susien suojele ja kannahoito</i>	https://www.kainuunsanomat.fi/artikkeli/mielipide-susien-suojelu-ja-kannahoito-192977227/	21.12.2020	6.1.2023
PG (vasemmisto), KS 2022	<i>Ihminen on uhanalainen Kainuussa, eivät sudet</i>	https://www.kainuunsanomat.fi/artikkeli/lukijan-mielipide-ihminen-on-uhanalainen-kainuussa-eivat-sudet-211682225/	12.2.2022	6.1.2023

Satakunnan Kansa = SK				
KAEK, SK 2020	<i>Kissa, koira ja ampiainen tappavat useammin kuin pelätty susi</i>	https://www.satakunnankansa.fi/lukijalta/art-2000007124694.html	21.1.2020	11.1.2023
MR, SK 2020	<i>Kesälampailla on täysi syy pelätä joutuvansa suden suuhun – metsästyslakia on parannettava turvallisuuden lisäämiseksi</i>	https://www.satakunnankansa.fi/lukijalta/art-2000007072200.html	21.7.2020	6.1.2023
PJ, SK 2020	<i>Terve susi karttaa ihmistä viimeiseen saakka</i>	https://www.satakunnankansa.fi/lukijalta/art-2000007124232.html	22.7.2020	6.1.2023
HH, SK 2021	<i>Sireenit huutamaan, majakat vilkkumaan</i>	https://www.satakunnankansa.fi/lukijalta/art-2000008402679.html	14.11.2021	11.1.2023
TH/SV (keskusta), SK 2021	<i>Petopolitiikkaa – populismia, pelottelua vai arjen turvaa?</i>	https://www.satakunnankansa.fi/lukijalta/art-2000008456866.html	7.12.2021	11.1.2023
TS, SK 2022	<i>Sudet mellastakoon rauhasa korpien kätköissä</i>	https://www.satakunnankansa.fi/lukijalta/art-2000009059729.html	10.9.2022	2.12.2022
Maaseudun Tulevaisuus = MT				
PH, MT 2020	<i>”Lähipiirissäni on sattunut kaksi tapausta, jotka</i>	https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/metsa/ede89792-fe6c-5153-a4fa-2996f06cd910	8.1.2020	11.1.2023

	<i>osoittavat susien ihmisarkkuuden olevan hyvin vähäistä.”</i>			
AT, MT 2020	<i>”Uskomatonta, että Luke vaihtaa susien pannoituksen villisikoihin – eikö työllistämiseen ole halvempia keinoja?”</i>	https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/metsa/fb95d39c-83d7-5e3a-b7d0-868ffdb92ae6	20.2.2020	11.1.2023
MH, MT 2020	<i>Maalaisjärki meni hukkaan</i>	https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/mielipide/31442452-add3-5e2a-9c83-e071716cd03e	14.12.2020	6.1.2023
Keskipohjanmaa = KP				
JO, KP 2020	<i>Susista ja vähän muistakin vahinkoeläimistä – Kaupunkien kerrostaliasunnoista on hyvä pitää susien ja muidenkin petojen suojelusta ääntä</i>	https://www.keskipohjanmaa.fi/uutinen/604408	3.11.2020	6.1.2023
JJT, KP 2021	<i>Muistoissa suuri susijahti</i>	https://www.keskipohjanmaa.fi/uutinen/615015	27.4.2021	6.1.2023
MN, KP 2021	<i>Perustuslaki suojaa – ”Ihmisellä on oikeus suojella elinkeinoaan ja sitä kautta kasvattamiaan kotieläimiä”</i>	https://www.keskipohjanmaa.fi/uutinen/626056	5.11.2021	6.1.2023

TM (keskusta), KP 2022	<i>Kun susihavainnot estävät tuulivoimarakentamisen, ei luonnonsuojelulain tulkinnassa toteudu oikeus ja kohtuus</i>	https://www.keskipohjanmaa.fi/uutinen/651528?src=rss	29.12.2022	6.1.2023
Järvisseudun Sanomat = JS				
AJ, JS 2020	<i>Susikannan rajoittaminen</i>	https://www.jarviseudun-sanomat.fi/arkisto/2020/04/01/susikannan-rajoittaminen/	1.4.2020	11.1.2023
Rantalakeus = RL				
Keskustan Pohjois- Pohjanmaan piiri, RL 2020	<i>Keskustan Pohjois- Pohjanmaan piiri: Susi ei kuulu pihapiiriin – ”Keskustan kanta asiaan on selvä, tarvitsemme suden kannanhoidollisen metsästyksen”</i>	https://www.rantalakeus.fi/keskustan-pohjois-pohjanmaan-piiri-susi-ei-kuulu-p/3030430	22.10.2020	11.1.2023
TP, RL 2022	<i>EU:n susidirektiivi ei ole tätä päivää – susiarviointia lakeudella</i>	https://www.rantalakeus.fi/eun-susidirektiivi-ei-ole-tata-paivaa-susiarvioint/5076986	9.11.2022	16.3.2023
Itä-Savo = ItäS				
ML, ItäS 2020	<i>Suomessa ei tarvita yhtään sutta</i>	https://www.ita-savo.fi/paakirjoitus-mielipide/3850474	2.12.2020	16.3.2023
Vakka-Suomen Sanomat = VSS				

MST/AI (vihreät), VSS 2021	<i>Susien kaatoluvat eivät ole ratkaisu</i>	https://www.vakka.fi/mielipiteet/susien-kaatoluvat-eivat-ole-ratkaisu-6.221.119718.fc7222c765	7.9.2021	6.1.2023
EA, VSS 2021	<i>Sudestako naapuri?</i>	https://www.vakka.fi/mielipiteet/sudestako-naapuri-6.221.120566.844eac888a	1.10.2021	6.1.2023
Forssan Lehti = FS				
MLL, FS 2021	<i>Tammelan sudesta vuonna 1972 – Susi on älykäs eläin, se ottaa elinpaikakseen rauhallisen erämaan, jos se hätistetään paukkuen pois</i>	https://www.forssanlehti.fi/paakirjoitus-mielipide/5079053	5.12.2021	6.1.2023
IP, FS 2022	<i>Pelko ja viha – Tappaminen on aina äärimmäistä väkivaltaa, kohdistuu se susiin tai mihin lajiin tahansa</i>	https://www.forssanlehti.fi/paakirjoitus-mielipide/4825084	10.2.2022	6.1.2023
Sotkamo-lehti = SL				
JS/SM (kokoomus), SL 2022	<i>Huolehtiiko laki metsästäjien oikeuksista?</i>	https://www.sotkamolehti.fi/artikkeli/mielipide-huolehtiiko-laki-metsastajien-oikeuksista-232864039/	10.8.2022	6.1.2023
Alueviesti = AV				
OMG, AV 2022	<i>Susikeskustelu jatkuu yleisönosastolla: ”Tilastoja lukevat eivät tiedä todellisuutta”</i>	https://alueviesti.fi/2022/08/05/susikeskustelu-yleisönosastolla-jatkuu/	5.8.2022	6.1.2023

Länsi-Suomi = LS				
PH (PS), LS 2022	<i>Eduskunta äänesti susiongelman ratkaisun puolesta</i>	https://ls24.fi/artikkeli t/eduskunta-aanesti- susiongelman- ratkaisun-puolesta	19.10.2022	6.1.2023